# ๙

# ระดับโทษและบางกรณี ที่มีการสั่งเป็นการเฉพาะ

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๗๗

ที่ ๐๐๐๖.๗/ว ๐๐๗๕ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง แนวทางการพิจารณาและมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

---

ผบช., ผบช.และ ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๕๒๒.๔๑/๗๓๖๖ ลง ๖ มิ.ย.๓๘ แจ้งระดับการลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจให้ถือเป็นแนวทางในการพิจารณาลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดวินัยไปแล้ว นั้น

บัดนี้ ตร. ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาและมาตรฐานการลงโทษเฉพาะในส่วนการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงขึ้นใหม่ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสามารถใช้เป็นแนวทางการพิจารณาลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรม สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ จึงให้ยกเลิกหนังสือ ตร.ที่ ๐๕๒๒.๔๑/๗๓๖๖ ลง ๖ มิ.ย.๓๘ และให้ยึดถือแนวทางปฏิบัติตามหลักการพิจารณาความผิด กำหนดโทษและลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง มาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และแนวทางการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามรายละเอียดแนบท้ายหนังสือนี้

อนึ่ง สำหรับแนวทางการพิจารณาและมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงให้ยึดถือแนวทางปฏิบัติตามที่ ก.ตร.กำหนด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. สุวัฒน์ จันทร์อิทธิกุล

(สุวัฒน์ จันทร์อิทธิกุล)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

## หลักการพิจารณาความผิด กำหนดโทษและลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

๑. ตามแนวทางการพิจารณาและมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงที่ได้กำหนดไว้นี้ นอกจากเป็นเรื่องตามนโยบายของทางราชการแล้ว บางเรื่องเป็นความผิดที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งซ้ำๆ กันจนสามารถกำหนดระดับโทษเป็นมาตรฐานกลาง สำหรับเป็นแนวทางให้ผู้บังคับบัญชาใช้พิจารณาลงโทษแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลพินิจปรับระดับโทษให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แต่ต้องประกอบด้วยเหตุผลและอยู่ภายในขอบเขตของกฎหมาย ส่วนลักษณะความผิดใดที่ไม่ได้กำหนดไว้ตามมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงนี้ ตามมาตรา ๘๙ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

๒. การพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในกรณีใด ตามมาตราใด และลงโทษในสถานใด ผู้พิจารณาสั่งการต้องเป็นผู้บังคับบัญชาที่กฎหมายให้อำนาจไว้ หรือเป็นผู้ได้รับมอบอำนาจตามกฎหมาย โดยในการใช้ดุลพินิจพิจารณาของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจต้องคำนึงถึงหลักนิติธรรม มโนธรรม ความเป็นธรรมและนโยบายของทางราชการ ทั้งนี้ ตามระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้าง และพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ กำหนดให้ในการดำเนินการทางวินัยต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ความประพฤติและการปฏิบัติที่ผ่านมาของผู้กระทำผิด มูลเหตุจูงใจ สภาพแวดล้อม ความรู้สำนึกในการกระทำ และการแก้ไขเยียวยาผลร้าย หรือผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำประกอบกัน และมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหามากกว่าการลงโทษ

๓. กรณีที่มีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและสมควรได้รับโทษ ตามลักษณะความผิดที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงนี้ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นต้องปรับบทได้ว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใดบ้าง ตามมาตรา ๗๘(๑) - (๓๘) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งกรณีที่ไม่มีมูลว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่อง ตามมาตรา ๘๔ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

๔. การลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงนั้น เป็นไปตามมาตรา ๘๙ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ กล่าวคือ ผู้บังคับบัญชาจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษได้เพียงใดนั้น ให้เป็นไปตามตารางกำหนดอำนาจและอัตราการลงโทษข้าราชการตำรวจที่ ก.ตร. กำหนด หากมีเหตุอันควรปราณีลดหย่อนผ่อนโทษจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ และถ้าเห็นว่าผู้กระทำผิดวินัยควรได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของตนที่มีอำนาจพิจารณา

๕. การลงโทษให้ทำเป็นคำสั่ง การแก้ไขหรือเพิกถอนคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษก็ให้ทำเป็นคำสั่งเช่นกัน แบบและวิธีการออกคำสั่งให้เป็นไปตามที่ ก.ตร.กำหนด ตามมาตรา ๘๓ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และกฎ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗

๖. ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ อัตราโทษ และการลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๖ ที่กำหนดไว้ว่า โทษกักยามให้ใช้ได้แต่เฉพาะข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการหรือเทียบเท่า ลงมา และสำหรับโทษกักขังให้ใช้ได้แต่เฉพาะข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่รองสารวัตรลงมา ดังนั้น การพิจารณาโทษสำหรับข้าราชการตำรวจตำแหน่งดังกล่าวตามสถานโทษในมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษตามสถานโทษที่ใช้ได้แต่เฉพาะข้าราชการตำรวจตำแหน่งดังกล่าวในโทษระดับถัดไปให้เท่ากับจำนวนวันที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงนี้ ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะความผิดที่มีระดับโทษกักขัง ๓ วัน สำหรับผู้กระทำผิดที่มีตำแหน่งสารวัตรให้ลงโทษกักยาม ๓ วัน

## มาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

| ความผิด | ระดับโทษ | หมายเหตุ |
|---|---|---|
| ๑. ละทิ้งหน้าที่ราชการ | | กรณีละทิ้งหน้าที่หรือเวรยาม ไม่ถึง ๑ วัน และเกิดความเสียหายไม่ร้ายแรง ให้พิจารณาโทษตามควรแก่กรณี |
| ๑.๑ ละทิ้งหน้าที่ราชการ ๑ – ๒ วัน | กักขัง ๓ วัน | |
| ๑.๒ ละทิ้งหน้าที่ราชการ ๓ – ๕ วัน | กักขัง ๗ วัน | |
| ๑.๓ ละทิ้งหน้าที่ราชการ ๖ – ๙ วัน | กักขัง ๑๕ วัน | |
| ๑.๔ ละทิ้งหน้าที่ราชการ ๑๐ – ๑๕ วัน | กักขัง ๓๐ วัน | |
| ๒. เป็นผู้บังคับบัญชาช่วยเหลือ หรือปกปิดในความผิดวินัยไม่ร้ายแรงซึ่งผู้ใต้บังคับบัญชาได้ก่อขึ้น เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพ้นผิด หรือผ่อนหนักเป็นเบาด้วยประการใดๆ | ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน หรือ กักขัง ๓ วัน ตามควรแก่กรณี | |
| ๓. เกี่ยวกับการสอบ | | |
| ๓.๑ ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ | | |
| ๓.๑.๑ จัดทำปัญหาข้อสอบตามเวลาที่กำหนด | กักยาม ๓ วัน | |
| ๓.๑.๒ คุมสอบตามเวลาที่กำหนด | กักยาม ๓ วัน | |
| ๓.๒ มาปฏิบัติหน้าที่คุมสอบ และบกพร่อง | | |
| ๓.๒.๑ ในการตรวจพิสูจน์บุคคลและลายมือชื่อทำให้ผู้อื่นเข้าสอบแทนผู้สมัครสอบ | กักยาม ๓ วัน | |
| ๓.๒.๒ เป็นอนุกรรมการคุมสอบแจกกระดาษคำตอบไม่ตรงกับรหัสของผู้เข้าสอบ | กักยาม ๓ วัน | |
| ๓.๒.๓ ไม่ตรวจนับกระดาษคำตอบให้ครบตามจำนวน ทำให้กระดาษคำตอบของผู้ขาดสอบปะปนอยู่ในซองอุปกรณ์และไม่ส่งคืน บช. | กักยาม ๓ วัน | |

| ความผิด | ระดับโทษ | หมายเหตุ |
|---|---|---|
| ๔. เกี่ยวกับการพนัน | | |
| ๔.๑ ปล่อยปละละเลยให้มีการเล่นการพนันที่บ้านพักของตนเอง | กักขัง ๓๐ วัน | |
| ๔.๒ ปล่อยปละละเลยให้คู่สมรสเล่นการพนันที่บ้านพักของตนเอง เป็นเจ้ามือการพนันสลากกินรวบ หรือคนเดินโพย | กักขัง ๓๐ วัน | |
| ๔.๓ เข้าไปในสนามม้า โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ได้เล่นการพนัน หรือเล่นการพนันตามที่สนามจัดให้มีขึ้น (ถูกต้องตามกฎหมาย) | ภาคทัณฑ์ | |
| ๕. เสพสุรามึนเมา ไม่สามารถครองสติได้ จนเกิดเรื่องเสื่อมเสียหรือเสียหาย | กักขัง ๑๕ วัน | |
| ๖. เกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนหรือวัตถุระเบิด | | |
| ๖.๑ ทำอาวุธปืน เครื่องกระสุนหรือวัตถุระเบิดของทางราชการสูญหาย | | |
| ๖.๑.๑ ยินยอมชดใช้ราคา | กักขัง ๕ วัน | |
| ๖.๑.๒ ไม่ยินยอมชดใช้ราคา ผลคดีแพ่งถึงที่สุดต้องรับผิดชดใช้ | กักขัง ๓๐ วัน | |
| ๖.๒ ขาดการบำรุงรักษาอาวุธปืน | | |
| ๖.๒.๑ ทำให้ลำกล้องเป็นสนิมใช้การไม่ได้ และยินยอมชดใช้ราคา | กักยาม ๕ วัน | |
| ๖.๒.๒ ตามข้อ ๖.๒.๑ หากอาวุธปืนมีการใช้งานเกิน ๘ ปี | ภาคทัณฑ์ | |
| ๖.๒.๓ ทำให้ลำรางปืนหักหรือส่วนประกอบอาวุธปืนอย่างอื่นชำรุดเสียหายใช้การไม่ได้ และ ยินยอมชดใช้ราคา | ภาคทัณฑ์ | |
| ๖.๒.๔ ตามข้อ ๖.๒.๑ และข้อ ๖.๒.๓ หากไม่ยินยอมชดใช้ราคา ทางวินัยให้รอฟังผลการพิจารณา หากผลคดีแพ่งถึงที่สุดต้องรับผิดชดใช้ | กักขัง ๓๐ วัน | |

| ความผิด | ระดับโทษ | หมายเหตุ |
|---|---|---|
| ๖.๓ ครอบครองอาวุธปืนของผู้อื่นที่ได้รับอนุญาตแล้ว | กักยาม ๑๕ วัน | |
| ๖.๔ ประมาททำปืนลั่นไม่ว่าถูกผู้ใดหรือไม่ก็ตาม | กักขัง ๑๕ วัน | |
| ๖.๕ ประมาททำปืนลั่นถูกผู้อื่นจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดมีความผิด และโดยไม่ได้รับโทษจำคุกจริง | กักขัง ๓๐ วัน | ความผิดอาญาที่ได้กระทำโดยประมาท หากศาลลงโทษจำคุกจริง ให้พิจารณาตามมาตรา ๑๐๓ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ |
| ๗. เกี่ยวกับรถยนต์ | | |
| ๗.๑ ขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์ของทางราชการโดยไม่มีใบอนุญาต | ภาคทัณฑ์ | |
| ๗.๒ ขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์ที่ไม่จดทะเบียนตามกฎหมาย | กักยาม ๓ วัน | |
| ๗.๓ ขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์โดยประมาทเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บถึงแก่ความตาย หรือทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย จนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดมีความผิด และโดยไม่ได้รับโทษจำคุกจริง | ภาคทัณฑ์ หรือกักยามตามควรแก่กรณี | ความผิดอาญาที่ได้กระทำโดยประมาท หากศาลลงโทษจำคุกจริง ให้พิจารณาตามมาตรา ๑๐๓ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ |
| ๗.๔ ประมาทเลินเล่อทำให้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ของทางราชการเสียหายหรือสูญหาย | | |
| ๗.๔.๑ ยินยอมชดใช้ราคา | ภาคทัณฑ์ | |
| ๗.๔.๒ ไม่ยินยอมชดใช้ราคาให้รอการพิจารณาทางวินัยไว้ก่อน และให้ดำเนินการฟ้องศาล เมื่อผลคดีถึงที่สุดปรากฏว่าต้องรับผิดชดใช้ | กักยาม ๓๐ วัน | |

| ความผิด | ระดับโทษ | หมายเหตุ |
|---|---|---|
| ๘. เกี่ยวกับทรัพย์สินของทางราชการ | | |
| ๘.๑ ประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการเสียหาย และยินยอมชดใช้ราคา | ภาคทัณฑ์ | |
| ๘.๒ จงใจทำให้ทรัพย์สินของทางราชการเสียหายและยินยอมชดใช้ราคา | กักขัง ๓๐ วัน | |
| ๙. เกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมหลบหนี | | |
| ๙.๑ ประมาทเลินเล่อทำให้ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมหลบหนี | กักขัง ๓๐ วัน | |
| ๙.๒ ประมาทเลินเล่อทำให้ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมหลบหนี และมีการติดตามจับกุมได้ภายใน ๓ เดือน | ภาคทัณฑ์ | |
| ๑๐. เกี่ยวกับงานสอบสวน | | |
| ๑๐.๑ ขาดผัดฟ้องฝากขัง (พนักงานสอบสวนและผู้ที่ได้รับมอบหมาย) และเกิดความเสียหายไม่ร้ายแรง | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๐.๒ ยอมให้นายประกันผ่อนชำระเบี้ยปรับ | กักยาม ๗ วัน | |
| ๑๐.๓ รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษแล้วไม่ลงเลขคดีตามระเบียบ | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๐.๔ ทำสำนวนการสอบสวนคดีอาญาล่าช้า โดยไม่มีเหตุอันสมควร | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๐.๕ สอบสวนเพิ่มเติมล่าช้า จนพนักงานอัยการ มีหนังสือเตือนหลายครั้ง หรือเตือนถึงผู้บังคับบัญชาระดับสูง โดยไม่มีเหตุอันสมควร | ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน ตามควรแก่กรณี | |
| ๑๐.๖ ทำสำนวนการสอบสวน หรือสำเนาสำนวนการสอบสวนสูญหาย และเกิดความเสียหายไม่ร้ายแรง | ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน หรือกักขัง ๓ วัน ตามควรแก่กรณี | |

| ความผิด | ระดับโทษ | หมายเหตุ |
|---|---|---|
| ๑๐.๗ เลินเล่อทำให้มีการเปลี่ยนตัวผู้ต้องหา | กักขัง ๓๐ วัน | |
| ๑๐.๘ ทำสำนวนการสอบสวนคดีอาญาโดยไม่สอบสวนรายละเอียด หรือรวบรวมพยานหลักฐานให้เพียงพอ เป็นเหตุให้พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง | ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน หรือกักขัง ๓ วัน ตามควรแก่กรณี | |
| ๑๐.๙ เป็นพนักงานสอบสวนหรือผู้บังคับบัญชายอมลดเบี้ยปรับให้นายประกัน หรือปรับต่ำกว่าสัญญาประกัน | กักยาม ๗ วัน | |
| ๑๐.๑๐ เป็นพนักงานสอบสวนหรือผู้มีอำนาจ ให้ประกันตัวผู้ต้องหา อนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ประกันล่าช้า โดยไม่มีเหตุอันสมควร | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๐.๑๑ เป็นพนักงานสอบสวนไม่ไปตรวจสถานที่เกิดเหตุ หรือไปตรวจที่เกิดเหตุล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร | ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน ตามควรแก่กรณี | |
| ๑๐.๑๒ เลินเล่อปล่อยให้ผู้ต้องหาที่มีการอายัดตัวพ้นไปจากการควบคุม เป็นเหตุให้ท้องที่อายัด นำตัวผู้ต้องหาไปดำเนินคดีไม่ได้ และเกิดความเสียหายไม่ร้ายแรง | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๐.๑๓ ไม่ส่งมอบสำนวนที่อยู่ในความรับผิดชอบเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้พ้นหน้าที่สอบสวน และเกิดความเสียหายไม่ร้ายแรง | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๐.๑๔ เป็นผู้บังคับบัญชาผู้รับผิดชอบไม่ยินยอมรับมอบสำนวน หรือไม่ติดตามทวงถามสำนวนจากพนักงานสอบสวน ที่ได้รับการแต่งตั้งให้พ้นหน้าที่สอบสวน และเกิดความเสียหายไม่ร้ายแรง | กักยาม ๓ วัน | |

| ความผิด | ระดับโทษ | หมายเหตุ |
|---|---|---|
| ๑๑. เป็นนายทะเบียนคนต่างด้าวบกพร่อง เป็นเหตุให้เสมือนคนต่างด้าวรับเงินค่าธรรมเนียมแล้วนำไปเป็นประโยชน์ส่วนตน | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๒. เกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว | | |
| ๑๒.๑ ข้าราชการตำรวจเกี่ยวข้องกับหญิงอื่นหรือชายอื่น โดยที่ตนเองมีภรรยาหรือสามีอยู่แล้ว และเกิดเรื่องเสื่อมเสียหรือเสียหาย | กักขัง ๓๐ วัน | |
| ๑๒.๒ ได้หญิงหรือชายเป็นภรรยาหรือสามีแล้ว ไม่เลี้ยงดู และเกิดเรื่องเสื่อมเสียหรือเสียหาย | กักขัง ๓๐ วัน | |
| ๑๒.๓ จดทะเบียนสมรสซ้อน | กักขัง ๓๐ วัน | |
| ๑๒.๔ ไม่เลี้ยงดูคู่สมรสและบุตร และไม่ยกย่องตามฐานานุรูป | กักขัง ๓๐ วัน | |
| ๑๒.๕ ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงในใบสำคัญการหย่าเกี่ยวกับการอุปการะบุตร | | |
| ๑๒.๕.๑ ความผิดครั้งแรก | ภาคทัณฑ์ | |
| ๑๒.๕.๒ ความผิดครั้งที่สอง ไม่ว่าเป็นการหย่ารายเดียวกันหรือไม่ก็ตาม | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๒.๕.๓ ความผิดครั้งที่สามและครั้งต่อไป | กักยาม ๓ วัน และพิจารณาตั้งกรรมการสอบสวนตาม ม.๑๐๑ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ | |
| ๑๓. เกี่ยวกับอาคารบ้านพักของทางราชการ | | |
| ๑๓.๑ กระทำการใด ๆ อันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบการพักอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการและไม่ปฏิบัติตามหนังสือแจ้งเตือนของผู้ปกครองอาคาร | ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน ตามควรแก่กรณี | |
| ๑๓.๒ นำห้องพักไปใช้ในกิจการอื่นนอกจากการพักอาศัยตามปกติ | ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน ตามควรแก่กรณี | |

| ความผิด | ระดับโทษ | หมายเหตุ |
|---|---|---|
| ๑๓.๓ ไม่ส่งคืนอาคารบ้านพักของทางราชการเมื่อมีบ้านพักเป็นของตัวเองหรือของคู่สมรส | ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วันควรแก่กรณี | |
| ๑๓.๔ มีที่พักอาศัยเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองแล้วรายงานว่าไม่มี เพื่อขอรับสิทธิเข้าพักอาศัยในอาคาร บ้านพักของทางราชการ | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๓.๕ รายงานเท็จในกรณีผู้พักอาศัยหรือผู้พักอาศัยร่วม หรือคู่สมรส ใช้สิทธิพักอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการเกินกว่าหนึ่งแห่งในจังหวัดเดียวกัน | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๓.๖ ไม่ใช้น้ำประปา ไฟฟ้า เฉพาะเพื่อการพักอาศัยในครัวเรือน เช่น ต่อให้ผู้อื่นใช้นอกห้องพัก | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๓.๗ ได้รับสิทธิเข้าพักอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการ เมื่อได้รับการแต่งตั้งโยกย้ายสังกัด แต่ไม่ส่งคืนห้องพัก เมื่อหมดสิทธิเข้าพักอาศัยตามระเบียบ | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๓.๘ ได้รับสิทธิพักอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการแล้ว | | |
| ๑๓.๘.๑ ไม่เข้าพักอาศัยประจำ | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๓.๘.๒ ให้ผู้อื่นพักอาศัยแทน | กักขัง ๓๐ วัน | |
| ๑๓.๙ มีหน้าที่รับผิดชอบอาคารบ้านพักของทางราชการ ไม่แจ้งผู้อาศัยที่จะเกษียณอายุราชการทราบถึงวันหมดสิทธิพักอาศัยตามระเบียบ | ภาคทัณฑ์ | |
| ๑๓.๑๐ มีหน้าที่รับผิดชอบอาคารบ้านพักของทางราชการ เมื่อมีห้องพักว่างไม่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อจัดให้ผู้มีสิทธิเข้าพักอาศัย หรือ เมื่อมีผู้บังคับบัญชาอาคารอนุญาตให้ผู้มีสิทธิเข้าพักอาศัยแล้วไม่รีบแจ้งเจ้าตัวทราบทันที | กักยาม ๓ วัน หรือกักขัง ๓ วัน ตามควรแก่กรณี | |

| ความผิด | ระดับโทษ | หมายเหตุ |
|---|---|---|
| ๑๓.๑๑ มีหน้าที่รับผิดชอบอาคารบ้านพักของทางราชการ ไม่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาของผู้พักอาศัยทราบ เพื่อพิจารณาทางวินัยและตัดสิทธิการเข้าพักอาศัย เนื่องจากฝ่าฝืนระเบียบโดยได้ว่ากล่าวตักเตือนให้แก้ไขและปฏิบัติให้ถูกต้องแล้ว แต่ผู้พักอาศัยไม่ปฏิบัติตาม | กักยาม ๓ วัน หรือกักขัง ๓ วัน ตามควรแก่กรณี | |
| ๑๓.๑๒ ประวิงเวลาหรือไม่คืนเงินประกันแก่ผู้หมดสิทธิพักอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการ | กักขัง ๓ วัน | |
| ๑๔. เดินทางออกนอกประเทศ โดยไม่ได้รับอนุญาต | ภาคทัณฑ์ | |
| ๑๕. ประพฤติผิดวินัยอื่นๆ | | |
| ๑๕.๑ เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบดำรวจที่ต้องโทษกักขังปล่อยให้ผู้ต้องโทษออกไปภายนอกสถานที่กักขัง โดยไม่ชอบด้วยระเบียบ | กักยาม ๓ วัน | |
| ๑๕.๒ กู้ยืมเงิน เมื่อถึงกำหนดแล้วไม่ชำระจนถูกฟ้องเป็นคดี แล้วไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความหรือคำพิพากษาของศาล | ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน ตามควรแก่กรณี | |
| ๑๕.๓ ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญในอาคารบ้านพักของทางราชการหรือสถานที่ราชการ | ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน ตามควรแก่กรณี | |

## แนวทางการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

แนวทางการลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงนี้ เป็นกรณีที่ ตร. ได้พิจารณาลงโทษผู้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในอดีต โดยจัดทำแบบย่อเรื่องและนำมาปรับบทกับมาตรา ๗๘ (๑)-(๑๔) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ เพื่อให้สอดคล้องกับบทกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน สำหรับผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจใช้เป็นกรณีศึกษาประกอบกับหลักการพิจารณาความผิด กำหนดโทษ และมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงข้างต้น

๑. ละทิ้งหน้าที่ราชการ ละทิ้งหน้าที่เวรยาม ไม่ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลา

๑.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง พงส.(สบ ๒) ระหว่างเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาเข้าเวรสอบสวนมีผู้บังคับบัญชามาตรวจ สน. ไม่พบผู้ถูกกล่าวหาอยู่ปฏิบัติหน้าที่ และไม่ปรากฏว่าได้มีการลง ปจว. ไว้ว่าไปที่ใด ผู้ถูกกล่าวหารายงานชี้แจงว่าไปเยี่ยมเพื่อนซึ่งป่วย โดยข้ออ้างไม่สมเหตุผล พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๔) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ ภาคทัณฑ์**

๑.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง พงส.(สบ ๑) ระหว่างเวลา ๑๗.๐๐ น. – ๒๔.๐๐ น. ผู้ถูกกล่าวหามีหน้าที่เข้าเวรสอบสวน แต่เดินทางมาปฏิบัติหน้าที่เวลา ๒๐.๔๐ น. เนื่องจากเดินทางออกจากบ้านพักเมื่อเวลา ๑๗.๕๐ น. ก่อนเวลาปฏิบัติหน้าที่เวรเพียง ๑๐ นาที เป็นเหตุให้มาเข้าเวรล่าช้าประมาณ ๒ ชั่วโมงเศษ ถือได้ว่าขาดความเอาใจใส่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่เวรสอบสวนซึ่งต้องเกี่ยวข้องสัมผัสกับประชาชนโดยตรง และอาจเกิดความเสียหายต่อทางราชการได้ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๔) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ ภาคทัณฑ์**

๑.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวป. มีหน้าที่ตั้งจุดตรวจสัมพันธ์ ระหว่างเวลา ๑๒.๐๐ น. – ๑๕.๐๐ น. ซึ่งเป็นการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของตำรวจภูธรภาค เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ไปตรวจเมื่อเวลา ๑๔.๐๐ น. ไม่พบการปฏิบัติและในจุดที่ต้องตั้งจุดตรวจก็ไม่มีเหตุฝนตก ดังนั้นตามที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างว่าฝนตกและไปเตรียมการแข่งขันกีฬาโดยไม่ตั้งจุดตรวจสัมพันธ์ตามแผน จึงไม่อาจรับฟังได้ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๔) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๓ วัน**

๑.๔ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ได้มีคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ทั้งหมด ๑๐ ครั้ง ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ขออนุญาตให้ผู้อื่นเข้าเวรแทนมาโดยตลอด ในการขออนุญาตตั้งแต่ครั้งที่ ๑ – ๙ ผู้บังคับบัญชาให้แทนเวรกันได้ แต่ในครั้งที่ ๑๐ ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาต แต่ไม่ได้ติดตามตรวจสอบว่าผู้บังคับบัญชาได้อนุญาตหรือไม่ จึงเป็นเหตุให้ไม่ได้มาปฏิบัติหน้าที่เวรยามรักษาการณ์ในวันดังกล่าว

พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๔) (๓๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๗ วัน**

๑.๕ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจ ปรากฏว่าในวันที่ ๙ , ๑๓ , ๑๕ และ ๒๑ ส.ค.๔๔ ไม่มาปฏิบัติหน้าที่แต่ให้ผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาตามระเบียบ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๒) (๔) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๗ วัน**

๑.๖ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สว. ได้รับอนุญาตให้ลาพักผ่อนมีกำหนด ๓ วัน โดยต้องมาปฏิบัติหน้าที่ในวันที่ ๒๘ ก.พ.๔๓ เมื่อครบกำหนดกลับไม่มาปฏิบัติหน้าที่ แต่ได้โทรศัพท์แจ้งต่อผู้บังคับบัญชาขออนุญาตลาพักผ่อนต่อไปอีก โดยแจ้งว่ายังทำธุระไม่เสร็จ แต่ผู้บังคับบัญชาให้ผู้ถูกกล่าวหามาปฏิบัติหน้าที่ก่อนแล้วเสนอใบขออนุญาตลาพักผ่อนตามระเบียบ แต่เมื่อถึงวันที่ ๒๘ ก.พ.๔๓ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาปฏิบัติหน้าที่ จนถึงวันที่ ๑๐ มี.ค.๔๓ จึงมาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติ แต่ก็ไม่ได้เสนอใบลาตามระเบียบในวันที่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการในวันแรก และระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาหยุดราชการไปก็ไม่ได้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบถึงสาเหตุที่ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ รวมระยะเวลาที่ขาดราชการไป ๙ วัน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๔) (๓๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๑๕ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)**

๑.๗ ผู้ถูกกล่าวหาปฏิบัติราชการรับผิดชอบงานสอบสวน ได้มาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวที่ ภ.จว. ต่อมาผู้บังคับบัญชาได้ตรวจพบว่าผู้ถูกกล่าวหาขาดราชการโดยไม่ได้มาลงชื่อทำงาน บางวันลงชื่อทำงานแต่ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ เป็นเหตุให้ขาดราชการในวันที่ ๕ และ ๙ ก.ค.๔๒ , ๑๖-๒๘ ก.ค.๔๒ และ ๒ ส.ค.๔๒ รวม ๑๖ วัน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๔) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน**

<u>หมายเหตุ</u> หากเป็นกรณี ๑) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการหลายครั้งในเวลาใกล้เคียงกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ๔) ละทิ้งหน้าที่เวรยาม และเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๒ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๒. เสพสุรามึนเมา ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร

๒.๑ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และ ๒ ดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ใน ภ.จว. เดียวกัน ได้ไปดื่มสุราจนมีอาการมึนเมา แล้วทะเลาะวิวาทกัน จนเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องนำตัวผู้ถูกกล่าวหาไปสถานีตำรวจเพื่อปรับความเข้าใจ เมื่อถึงสถานีตำรวจผู้ถูกกล่าวหาก็ยังได้เถียงกันอยู่อีก จากนั้นจึงได้ออกจากสถานีตำรวจไปโดยไม่รอพนักงานสอบสวนที่ออกไปตรวจสถานที่เกิดเหตุในคดีอื่น ถือเป็นความผิดดื่มสุรามึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ ซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานกระทำการอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๐) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง คนละ ๑๕ วัน**

๒.๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑-๓ ดำรงตำแหน่ง รอง สว. ไปรับประทานอาหารและดื่มสุราที่ร้านอาหาร ตั้งแต่เวลา ๒๓.๐๐ น. จนถึง ๐๓.๐๐ น. ของวันใหม่ เมื่อเรียกพนักงานมาเก็บค่าอาหาร ได้พูดกับพนักงานว่า "ไม่จ่ายได้มั้ย โต๊ะนี้มีตำรวจกิน" จากการสอบสวนทางวินัย ผู้ถูกกล่าวหาทั้ง ๓ นาย ยอมรับว่าพูดจริง และพูดด้วยเสียงดังเพราะมีอาการมึนเมา แต่ผู้ถูกกล่าวหาทั้ง ๓ นาย ก็ได้ชำระค่าอาหารไปทั้งหมด การที่ผู้ถูกกล่าวหาได้กล่าวข้อความดังกล่าวนั้นเป็นคำกล่าวที่ไม่เหมาะสม ทำให้ผู้พบเห็นหรือได้ยิน เกิดความรู้สึกเกลียดชังต่อข้าราชการตำรวจโดยส่วนรวมว่าชอบใช้อำนาจ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง คนละ ๓ วัน**

<u>หมายเหตุ</u> หากเป็นกรณี ๑) เสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่ หรือเมาสุราเสียราชการ หรือเมาสุราในที่ชุมชนเกิดเรื่องเสียหายหรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ๒) เมาสุราก้าวร้าว ท้าทายผู้บังคับบัญชา ๓) เมาสุราชิงปืนด้วยความคึกคะนอง ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๗ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๓. เกี่ยวกับอาวุธปืน

๓.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดีในข้อหา พกพาอาวุธปืน (ของทางราชการ) ไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ โดยไม่มีเหตุอันสมควร (ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ) พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน**

<u>หมายเหตุ</u> หากเป็นกรณีมีอาวุธปืนหรือลูกระเบิดผิดกฎหมายไว้ในครอบครอง ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๘.๑ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๓.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ได้เบิกอาวุธปืน ปลย. เอ็ม ๑๖ ของทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อได้รับการแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งอื่น ได้ส่งมอบอาวุธปืนคืน ปรากฏว่าอาวุธปืนดังกล่าว ลำกล้องมีรอยสนิมเลือกบนสันเกลียวหลายแห่ง สาเหตุเกิดจากผู้ถูกกล่าวหาทำความสะอาดและบำรุงรักษาไม่ดีเท่าที่ควร ผู้ถูกกล่าวหายินยอมชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๔,๐๕๐ บาท ให้กับทางราชการตามกำหนด พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ ตามมาตรา ๗๘ (๘) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ ภาคทัณฑ์**

๔. เกี่ยวข้องกับหญิงอื่นในทางชู้สาว

๔.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สว. มีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายและมีบุตร ๑ คน ผู้ถูกกล่าวหากับภรรยาแยกกันอยู่ เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาย้ายไปรับราชการที่อื่นนอกภูมิลำเนาของภรรยา แต่มิได้หย่าขาดจากการเป็นสามีภรรยา ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาไปได้หญิงอื่นเป็นภรรยา และมีบุตรด้วยกันอีก ๑ คน ภายหลังมีเรื่องทะเลาะกันอย่างรุนแรง ภรรยาคนใหม่ของผู้ถูกกล่าวหา ได้ร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชาเรียกร้องค่าเสียหายจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)**

๔.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สว. มีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว ต่อมาได้รู้จักสนิทสนมกับหญิงอื่น จนได้เสียเป็นสามีภรรยากัน ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับเลี้ยงดู จึงถูกร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชา ผลการสอบสวนทางวินัย ฝ่ายหญิงให้การยืนยันว่า ได้เสียเป็นสามีภรรยากับผู้ถูกกล่าวหาจริง ต่อมาภายหลังได้กลับคำให้การใหม่ เป็นว่าไม่เคยได้เสียกับผู้ถูกกล่าวหา อ้างว่าผู้ถูกกล่าวหาขอร้องแกรงว่าจะถูกลงทัณฑ์ จึงกลับคำให้การเพื่อช่วยเหลือและถอนคำร้อง พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน**

๔.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สว. มีภรรยาโดยพฤตินัย (ไม่ได้จดทะเบียนสมรส) อยู่แล้ว แต่ผู้ถูกกล่าวหาได้ไปยุ่งเกี่ยวหญิงอื่นในทางชู้สาวอีก โดยสนิทสนมกันและไปไหนมาไหนด้วยกันตลอดในช่วงที่ไปราชการ โดยผู้ได้บังคับบัญชาที่เดินทางไปด้วยกันให้การยืนยันว่า ได้พักที่ห้องพักหรือบ้านพักเดียวกัน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน**

๔.๔ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สว. มีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนแล้ว ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้ไปมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับหญิงอื่น โดยพาออกสังคมอยู่เป็นประจำ พานอนค้างที่บ้านพักเป็นเหตุให้ผู้ถูกกล่าวหาและภรรยามีปากเสียงกัน ในเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาไปมีความสัมพันธ์กับหญิงอื่น

ทำให้เกิดความเสียหายภายในครอบครัว และครอบครัวแตกแยก จนเกิดเรื่องเสื่อมเสียเสียหาย พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)**

๔.๕ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง พงส.(สบ ๒) ได้ถูก น.ส. ป. ร้องเรียนกล่าวหาว่า ได้มีเพศสัมพันธ์กับผู้ถูกกล่าวหา หลังจากนั้นได้มีเพศสัมพันธ์กันเรื่อยมา ระหว่างที่มีความสัมพันธ์กับผู้ถูกกล่าวหาได้เลี้ยงดู และพาไปฉีดยาคุมกำเนิดที่คลินิก ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้เลี้ยงดู เป็นเหตุให้ได้รับความเดือดร้อนและเสื่อมเสียชื่อเสียง พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)**

<u>หมายเหตุ</u> หากเป็นกรณี ๑) เป็นชู้หรือมีชู้กับภรรยาหรือสามีของผู้อื่น ๒) ปลุกปล้ำกระทำอนาจารภรรยาของผู้อื่น ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๑๐ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๕. จดทะเบียนซ้อน ไม่อุปการะเลี้ยงดูบุตร ไม่กำกับดูแลความประพฤติของภรรยา

๕.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สว. มีภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมายและมีบุตร ๒ คน ต่อมาได้รู้จักชอบพอกับหญิงอื่นโดยบอกว่าเป็นโสด ทำให้หญิงดังกล่าวหลงเชื่อ และยินยอมจดทะเบียนสมรสด้วย ในการยื่นขอจดทะเบียนสมรส ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งต่อนายทะเบียนว่าไม่เคยจดทะเบียนสมรสมาก่อน ซึ่งไม่เป็นความจริง และผู้ถูกกล่าวหาได้ถูกดำเนินคดีอาญากรณีดังกล่าว ภายหลังผู้ถูกกล่าวหาได้หย่าขาดกับภรรยาคนใหม่ที่มีบุตรด้วยกันอีก ๑ คน แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่รับอุปการะ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กรณีจดทะเบียนซ้อน กักขัง ๓๐ วัน**

**กรณีไม่รับอุปการะเลี้ยงดูบุตร กักขัง ๓๐ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)**

๕.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สว. ได้จดทะเบียนสมรสกับนาง ว. เมื่อปี ๒๕๑๘ มีบุตรด้วยกัน ๒ คน ต่อมาทั้งสองได้จดทะเบียนหย่าเมื่อปี ๒๕๒๖ โดยบันทึกสัญญาการหย่าระบุว่าจะต้องส่งเงินค่าเลี้ยงดูบุตรเดือนละ ๒,๐๐๐ บาท และค่าเล่าเรียนตามใบเสร็จของทางโรงเรียน จนกว่าอายุครบ ๒๕ ปี แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้จดทะเบียนสมรสกับนาง ส. อีกเมื่อปี ๒๕๒๔ เป็นการจดทะเบียนซ้อน และมิได้ส่งค่าเล่าเรียนบุตรทั้งสองตามสัญญา พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)**

๕.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวป. โดยนาง ช. ภรรยาของผู้ถูกกล่าวหาได้ร่วมเล่นแชร์และก่อหนี้สินผูกพันจำนวนมาก จนไม่สามารถชำระหนี้ได้ แต่ไม่มีพยานหลักฐานระบุหรือยืนยันได้ว่า

ผู้ถูกกล่าวหาร่วมเล่นแชร์หรือสนับสนุนให้ภรรยาเล่นแต่อย่างใด ข้อเท็จจริงรับฟังได้เพียงว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่กำกับดูแลความประพฤติของภรรยาโดยเคร่งครัด เป็นเหตุให้ภรรยาไปเล่นแชร์แล้วล้มและก่อหนี้สินจำนวนมาก จนไม่สามารถชำระหนี้สินได้ ประชาชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหามีส่วนร่วมด้วย พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๓ วัน**

๖. เกี่ยวกับอาคารบ้านพัก

๖.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผกก. เป็นผู้บังคับบัญชาของ จ.ส.ต. ช. และได้พักอาศัยอยู่ในห้องพักของ สน. ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาต้องทราบว่า จ.ส.ต. ช. พักอาศัยอยู่ที่ห้องพักของ สน. การที่ผู้ถูกกล่าวหาลงชื่อรับรองท้ายคำร้องขอสิทธิเข้าพักอาศัยอาคารบ้านพักส่วนกลางของ ตร. ว่า จ.ส.ต. ช. ยังไม่ได้รับสิทธิเข้าพักอาศัยอาคารบ้านพักส่วนกลางของ ตร. และยังไม่ได้รับสิทธิเข้าพักอาศัยในอาคารบ้านพักของหน่วยงานใด ฟังได้ว่ามีเจตนารายงานเท็จ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๑) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ ภาคทัณฑ์**

๖.๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ - ๔ ดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ โดยผู้ถูกกล่าวหาได้รับสิทธิอาศัยในบ้านพักของทางราชการ ได้ก่อสิ่งปลูกสร้างบริเวณที่พักข้าราชการตำรวจส่วนกลาง โดยมิได้รับอนุญาต เมื่อผู้ปกครองอาคารได้แจ้งให้ทำการรื้อถอนแล้วไม่ดำเนินการ จนเมื่อรายงานต่อ ตร. จึงได้รื้อถอน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๒) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม คนละ ๓ วัน**

๖.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ได้รับสิทธิเข้าพักอาศัยในอาคารบ้านพักของ สน. ต่อมาได้มีคำสั่งแต่งตั้งโยกย้ายให้ไปดำรงตำแหน่งอื่น ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาหมดสิทธิที่จะพักอาศัยในอาคารบ้านพักของ สน. ดังกล่าว และได้มีการผ่อนผันให้พักอาศัยมาโดยตลอด และเมื่อครบกำหนดขอผ่อนผันผู้บังคับบัญชาสั่งให้คืนบ้านพัก ผู้ถูกกล่าวหาไม่ขนย้ายครอบครัวและไม่ปฏิบัติตาม พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๒) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน**

**หมายเหตุ** หากเป็นกรณีได้สิทธิอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการ แล้วเอาไปให้ผู้อื่นเช่า ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๑๓ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๗. รับคำร้องทุกข์ไม่เป็นไปตามระเบียบ

๗.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สวส. เมื่อมีผู้เสียหายมาแจ้งความร้องทุกข์ต่อผู้ถูกกล่าวหา ให้ดำเนินคดีในข้อหาลักทรัพย์ เมื่อรับแจ้งแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รับคำร้องทุกข์ หรือลง ปจว. ไว้ทำการสอบสวน ต่อมาผู้เสียหายได้ร้องเรียนพฤติการณ์ดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ถูกกล่าวหาจึงได้ลง ปจว. และรับคำร้องทุกข์ ทำการสอบสวนต่อไป พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๓ วัน**

๗.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สวส. ได้รับแจ้งอุบัติเหตุจราจร และได้ออกไปตรวจสถานที่เกิดเหตุ แต่ไม่ดำเนินการรับคำร้องทุกข์ และสอบสวนตามอำนาจหน้าที่ แต่ได้รับคำร้องทุกข์หลังจากเวลาผ่านไปแล้ว ๓ เดือน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๓ วัน**

๗.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. เมื่อมีผู้เสียหายมาแจ้งความร้องทุกข์ต่อผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องคนร้ายลักทรัพย์ แต่ผู้ถูกกล่าวหาปล่อยให้ผู้เสียหายรอแจ้งความเป็นเวลานาน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ออกไปสถานที่เกิดเหตุล่าช้า และไม่รับคำร้องทุกข์ลงเลขคดีไว้ทันที ทั้งที่ได้ทราบแน่ชัดแล้วว่า มีความผิดอาญาเกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๓ วัน**

๗.๔ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. รับผิดชอบสำนวนการสอบสวนคดีจราจร ได้รับคำร้องทุกข์ไว้ดำเนินการสอบสวนหลังจากเกิดเหตุแล้วประมาณ ๓ เดือน จึงทำการขออนุมัติออกหมายจับ และเป็นการดำเนินการภายหลังจากถูกร้องเรียน นอกจากนี้ยังได้คืนรถยนต์ของกลางให้กับเจ้าของ โดยไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและไม่มีอำนาจคืน ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาทำงานด้านสอบสวนมานาน ๒ ปี เศษ ย่อมมีความรู้ความสามารถเพียงพอ การอ้างว่าคืนรถยนต์ของกลางเพราะเข้าใจผิด จึงไม่มีเหตุผลเพียงพอ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตาม

กฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๗ วัน**

๗.๕ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. เมื่อมีผู้มาแจ้งความร้องทุกข์ ผู้ถูกกล่าวหาได้สอบสวนปากคำผู้แจ้งและลง ปจว. ไว้เป็นหลักฐาน แต่มิได้ลงเลขรับคดี และทำการสอบสวนให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย เมื่อได้รับการแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งอื่น ก็ไม่ได้ส่งมอบเอกสารหลักฐานทางคดีให้หัวหน้าของสถานีตามระเบียบ ต่อมาผู้แจ้งได้มีหนังสือขอทราบผลการดำเนินคดี จึงมีการตรวจสอบหลักฐาน ผู้ถูกกล่าวหาจึงส่งมอบเอกสารให้ พงส. ดำเนินการต่อไป พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๕ วัน**

๘. ทำสำนวนสอบสวนล่าช้า

๘.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. เมื่อมีผู้เสียหายแจ้งความร้องทุกข์ ให้ดำเนินคดีในความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค ผู้ถูกกล่าวหาได้รับคำร้องทุกข์ไว้และสอบสวนตามระเบียบและกฎหมาย ผู้ถูกกล่าวหาสอบสวนนาน ๑๗ เดือน แต่ยังสอบสวนไม่แล้วเสร็จ อ้างว่าผู้เสียหายไม่นำเอกสารหลักฐานสำคัญในคดีมามอบให้ เมื่อได้รับการแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งอื่น ได้มอบสำนวนการสอบสวนให้กับ รอง สวส. คนอื่น แต่ไม่ส่งมอบให้ผู้บังคับบัญชาตามระเบียบ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๕ วัน**

๘.๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง รอง ผกก.ฯน.สถานี ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำรงตำแหน่ง สวส. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็น พงส. รับผิดชอบสำนวนการสอบสวนคดีอาญา ไม่ดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีด้วยความละเอียดรอบคอบ และเร่งรัดในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานทางคดีโดยไม่เร่งรัดติดตามจับกุมตัวผู้ต้องหามาดำเนินคดีในทันทีหลังจากเกิดเหตุ กลับปล่อยปละละเลยให้หลบหนีไปประมาณ ๑ เดือน ผู้ต้องหาจึงเข้ามอบตัว พร้อมอาวุธปืนของกลาง ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จึงส่งอาวุธปืนและปลอกกระสุนไปทำการพิสูจน์ ซึ่งกระทำด้วยความล่าช้านานถึง ๔๒ วัน สำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๓ ในฐานะเป็นหัวหน้าหน่วยงานสอบสวนบกพร่องที่ไม่ควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวน

ให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย จนเป็นเหตุให้เกิดการร้องเรียนขึ้น พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๗) (๓๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ กักยาม ๓ วัน**
**ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ยุติเรื่อง เนื่องจากถึงแก่กรรม**

หมายเหตุ หากเป็นกรณีทำสำนวนคดีอาญาล่าช้า ค้างจำนวนมาก และเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๑๑.๓ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๙. ขาดผัดฟ้อง ฝากขัง

๙.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. รับผิดชอบคดีอาญาความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค ทำสำนวนสอบสวนล่าช้า โดยผัดฟ้องผู้ต้องหาถึง ๕ ครั้ง และผู้บังคับบัญชาได้เร่งรัดคดีตลอดมา แต่การสอบสวนไม่เสร็จสิ้น ทั้งที่เป็นคดีไม่มีประเด็นยุ่งยากซับซ้อน จนเป็นเหตุให้ขาดผัดฟ้อง แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะยอมรับผิด และคดีอาญาสามารถนำตัวผู้ต้องหาส่งฟ้องศาลได้ ไม่เกิดความเสียหายแก่ราชการก็ตาม พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๗) (๓๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๓ วัน**

๙.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สวส. ได้รับคำร้องทุกข์คดีอาญาไว้ ทำการสอบสวนจนแล้วเสร็จ มีความเห็นควรสั่งฟ้อง แต่ผู้ต้องหาหลบหนี ได้ออกหมายจับและตำหนิรูปพรรณไว้ ต่อมาจับกุมผู้ต้องหาได้ ผู้ถูกกล่าวหารับตัวผู้ต้องหาไว้ทำการสอบสวน แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถส่งตัวผู้ต้องหาให้พนักงานอัยการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามที่ขอผัดฟ้องไว้ต่อศาล เป็นเหตุให้พนักงานอัยการต้องนำเรื่องขออนุมัติฟ้อง พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๗) (๓๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๓ วัน**

๙.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. รับผิดชอบสำนวนคดีอาญาเรื่องปล้นทรัพย์ ทำสำนวนการสอบสวนล่าช้าจนครบกำหนดฝากขังผู้ต้องหาครั้งที่ ๗ ยังทำการสอบสวนไม่แล้วเสร็จ เป็นเหตุให้ศาลมีคำสั่งปล่อยตัวผู้ต้องหาไป พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้

เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๓ วัน**

หมายเหตุ หากเป็นกรณีขาดผัดฟ้องฝากขัง (พนักงานสอบสวนหรือผู้ได้รับมอบหมาย) เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๑๑.๑ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๑๐. ผู้บังคับบัญชาผู้รับผิดชอบงานสอบสวน

๑๐.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สวส. เป็นผู้รับผิดชอบงานสอบสวน และมีหน้าที่ตรวจสอบแนะนำสั่งการให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ของสำนวนการสอบสวน ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ รอง สวส. จนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เป็นเหตุให้สำนวนการสอบสวนที่อยู่ในความรับผิดชอบของ รอง สวส. บกพร่องล่าช้า และไม่สามารถฟ้องผู้ต้องหาได้ภายในกำหนด เกิดความเสียหายต่อทางราชการ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ ภาคทัณฑ์**

๑๐.๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง ผกก. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำรงตำแหน่ง รอง ผกก.(สส.) ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๓ ดำรงตำแหน่ง สวส. ผู้ถูกกล่าวหาบกพร่องต่อหน้าที่ไม่ควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของ รอง สวส. เป็นเหตุให้การสอบสวนคดีอาญาในความรับผิดชอบล่าช้า รวม ๑๕ คดี เป็นเหตุให้ครบกำหนดฝากขังผู้ต้องหา และศาลปล่อยตัวไป เกิดความเสียหายแก่ราชการ ผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมดยอมรับความบกพร่อง พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ ภาคทัณฑ์ ทั้ง ๓ นาย**

๑๐.๓ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง ผกก. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำรงตำแหน่ง รอง ผกก. เป็นผู้บังคับบัญชาของ ร.ต.อ. ว ทราบดีอยู่แล้วว่า ร.ต.อ. ว มีปัญหาในการทำงานอยู่เสมอ ไม่ได้ตรวจสอบเร่งรัดการปฏิบัติงานของ ร.ต.อ. ว อย่างจริงจัง เป็นเหตุให้ ร.ต.อ. ว ไม่ส่งสำนวนการสอบสวนที่อยู่ในความรับผิดชอบคืนก่อนย้าย จำนวน ๘ สำนวน ในจำนวนนั้นเป็นคดีมีตัวผู้ต้องหาขาดฝากขัง เป็นเหตุให้ศาลปล่อยตัวไป และไม่สามารถติดตามตัวผู้ต้องหามาดำเนินคดีได้ เกิดความเสียหายแก่ราชการ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ ภาคทัณฑ์ ทั้ง ๒ นาย**

๑๑. ไม่ไปเป็นพยานศาล เบิกความต่อศาลแตกต่างจากคำให้การชั้นสอบสวน

๑๑.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง ผกก. ต้องไปเป็นพยานศาลเพื่อสืบพยานโจทก์ แต่ผู้ถูกกล่าวหาขอผัดการไปเป็นพยานศาลรวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๔ ผู้ถูกกล่าวหาอ้างว่า การจราจรติดขัด จึงไปไม่ทัน ทั้งๆที่การไปเป็นพยานศาลตามปกติต้องไปก่อนเวลานัด เพื่อพบปะซักซ้อมกับพนักงานอัยการ ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาเป็นตำรวจชั้นผู้ใหญ่ การเป็นพยานศาลในคดีอาญาถือเป็นราชการต้องปฏิบัติและให้ความร่วมมือ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๗) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๓ วัน**

๑๑.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวป. ได้เบิกความต่อศาลแตกต่างจากคำให้การในชั้นสอบสวนว่า ไม่เห็นเหตุการณ์ในขณะที่สายลับไปล่อซื้อยาบ้าจากผู้ต้องหา ทั้งนี้ได้ให้การในชั้นสอบสวนว่า เห็นเหตุการณ์ในขณะที่สายลับไปล่อซื้อยาบ้าจากผู้ต้องหาอย่างชัดเจน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๕ วัน**

๑๒. ผู้ต้องหาหลุดพ้นจากการควบคุม

๑๒.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. ได้รับตัวผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลต่างด้าว เพื่อนำส่ง พงส.สตม. ดำเนินการตามกฎหมาย แต่ระหว่างที่รอการส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาประมาทเลินเล่อ ปล่อยให้ผู้ต้องหานั่งรอตามลำพังโดยไม่ได้จัดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุม เป็นเหตุให้ผู้ต้องหาหลบหนีไป จนล่วงเลยเกินกว่า ๓ เดือน ยังจับกุมตัวผู้ต้องหาไม่ได้ ผู้ถูกกล่าวหาจึงถูกดำเนินคดีอาญา ถึงที่สุดศาลพิพากษาปรับ ๒,๐๐๐ บาท พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๗) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน**

๑๒.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ปฏิบัติหน้าที่สิบเวรสถานี ไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติหน้าที่ยามสถานี และตรวจตรามิให้สิ่งของต้องห้ามประเภทเข้าไปในห้องควบคุมตามระเบียบ เป็นเหตุให้ผู้ต้องหาคดีจำหน่ายและมียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองโดยผิดกฎหมาย หลบหนีไปจากห้องควบคุม โดยใช้ใบเลื่อยที่จุกซ่อนมากับอาหารตัดลูกกรงเหล็กห้องควบคุมขาดแล้วหลบหนีไป พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๗) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน**

หมายเหตุ หากเป็นกรณี ๑) เจตนาปล่อยผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุม ๒) ประมาทเลินเล่อ

ทำให้ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมหลบหนีหลายครั้ง ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๙ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๑๓. สอบสวนวินัยล่าช้า

๑๓.๑ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง รอง ผกก. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำรงตำแหน่ง สว. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๓ ดำรงตำแหน่ง รอง สว. ได้รับคำสั่งจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๔ ให้เป็นคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ปรากฏว่าใช้เวลาในการสอบสวนนาน ๓ ปี ๑๑ เดือน ถือเป็นการสอบสวนล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร ส่วนผู้ถูกกล่าวหาที่ ๔ ไม่ควบคุมเร่งรัดและกำกับดูแลการสอบสวน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ – ๓ คนละ ๓ วัน ภาคทัณฑ์ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๔**

๑๓.๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง ผกก. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ และ ๓ ดำรงตำแหน่ง รอง ผกก. ได้รับการแต่งตั้งจาก ตร. ให้เป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย ใช้เวลาในการสอบสวนเกือบ ๒ ปี โดยไม่มีการขอขยายเวลาสอบสวน ตร. ได้แจ้งเตือนและกำชับให้รายงานผลการสอบสวนอีกหลายครั้ง ก็ไม่ได้รายงานหรือแจ้งเหตุขัดข้องให้ทราบ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ – ๓ คนละ ๓ วัน**

๑๔. ไม่รักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย ก่อให้แตกความสามัคคี

๑๔.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สว. เกิดความไม่พอใจและพูดว่า ผกก. ต่อหน้าข้าราชการตำรวจในปกครองของ ผกก. ว่า "ผกก. ไม่มีน้ำยาไม่สามารถปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาให้อยู่ในระเบียบวินัยได้" อันเป็นการก้าวร้าวนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานไม่รักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร ตามมาตรา ๗๘ (๓) (๑๒) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๓ วัน**

๑๔.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ มีหนังสือร้องเรียนผู้บังคับบัญชาต่อหน่วยงานนอก ตร. โดยไม่ตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องเสียก่อน ซึ่งคำร้องเรียนไม่มีมูลความจริง ทำให้ผู้บังคับบัญชาและ ตร. เสื่อมเสียชื่อเสียง พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน กระทำการอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร ตามมาตรา ๗๘ (๑๐) (๑๒) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๗ วัน**

๑๔.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง ผกก. ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่า ผู้เสียหายเป็นตำรวจไม่มีวินัย ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ร้อยเวร และเมื่อทำการสอบสวนผู้ใดต้องให้เขาเลี้ยงเบียร์และอาหาร เป็นการให้ร้ายผู้ใต้บังคับบัญชา จนเกิดการโต้เถียง และใช้กิริยาวาจาไม่สมควร และบกพร่องในการอนุมัติเบิกจ่ายเงินไปราชการ เป็นการกระทำผิดหลายกรณี พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำการอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๐) (๑๒) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๑๐ วัน**

๑๕. วิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น

๑๕.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ได้ไปเที่ยวงานวัดกับพี่ชาย จนถึงเวลา ๐๑.๐๐ น. ได้เกิดเหตุชุลมุนทำร้ายร่างกายกันระหว่างฝ่ายพี่ชายผู้ถูกกล่าวหากับพวก กับฝ่ายนาย บ. กับพวก พี่ชายผู้ถูกกล่าวหาและนาย บ. กับพวก ได้รับบาดเจ็บ และพี่ชายของผู้ถูกกล่าวหาได้นำอาวุธปืนของนาย บ. ไปทางคดีอาญาต่างฝ่ายต่างแจ้งความดำเนินคดีซึ่งกันและกัน โดยนาย บ. แจ้งความดำเนินคดีผู้ถูกกล่าวหาและพี่ชาย กับพวก ในข้อหาปล้นทรัพย์ (อาวุธปืน) โดยใช้กำลังประทุษร้าย ผลคดีอัยการสูงสุดมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาทั้งหมด พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๗ วัน**

๑๕.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ได้เดินทางไปพบ น.ส. ถ. ซึ่งเป็นภรรยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส ที่ห้องเช่าแล้วได้ทะเลาะมีปากเสียงกับ น.ส. ถ. เกี่ยวกับเรื่องเงิน เกิดบันดาลโทสะ จึงได้ชกต่อย น.ส. ถ. จนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กาย น.ส. ถ. ได้ร้องทุกข์ต่อ พงส. ให้ดำเนินคดีผู้ถูกกล่าวหา ผลคดีถึงที่สุด โดยศาลพิพากษาปรับผู้ถูกกล่าวหาเป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน**

๑๕.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สว. นาง ว. ภรรยาของผู้ถูกกล่าวหา ก่อเหตุวิวาททำร้ายร่างกายกับนาย พ. เมื่อผู้ถูกกล่าวหาเห็นเหตุการณ์จึงเข้าไปห้ามปรามและกอดปล้ำกับนาย พ. เป็นเหตุให้นาย พ. ได้รับบาดเจ็บ ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าห้ามปรามและแยกออกจากกัน หลังจากเกิดเหตุคู่กรณีต่างไปแจ้งความดำเนินคดีต่อกัน ผลคดีถึงที่สุด โดยศาลชั้นต้นและอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำคุกผู้ถูกกล่าวหากับพวกคนละ ๖ เดือน และศาลฎีกาได้พิพากษาปรับผู้ถูกกล่าวหาเป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท อีกสถานหนึ่ง ส่วนโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๓ ปี พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน**

๑๕.๔ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สวส. ตามวันเวลาเกิดเหตุ ขณะที่ผู้ถูกกล่าวหากำลังยืนคุยกับนาง บ. ที่บริเวณถนนหน้าบ้าน ได้มีนาย ส. ขับรถมาถึงและเดินเข้ามาหาคนทั้งสอง และได้พูดจากันสักพักหนึ่ง ผู้ถูกกล่าวหาเกิดโมโหเดินไปใช้มือทุบรถของตนเองที่จอดอยู่และเดินกลับมา สักครู่จึงเข้าชกต่อยนาย ส. จากนั้นทั้งคู่ได้กอดปล้ำกัน และสักพักหนึ่งได้แยกจากกัน นาย ส. ได้รับบาดเจ็บฟกช้ำและมีแผลถลอก สร้อยคอและเสื้อที่สวมใส่อยู่ขาด สาเหตุมาจากนาย ส. ได้ยั่วโมโหผู้ถูกกล่าวหาจนโมโห และเข้าชกต่อยนาย ส. ต่อมานาย ส. ได้แจ้งความต่อ พงส. ผลคดีศาลพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดจริงในข้อหาทำร้ายร่างกายผู้อื่น เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และทำให้เสียทรัพย์ ให้จำคุก ๓ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักขัง ๓๐ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)**

๑๖. เกี่ยวกับประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร

๑๖.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง พงส.(สบ ๒) มีหน้าที่รับแจ้งความร้องทุกข์จากประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ให้ความเป็นธรรมกับคู่กรณีที่พิพาทกัน และเป็นที่พึ่งแก่ประชาชนที่ประสบปัญหา แต่ผู้ถูกกล่าวหามีพฤติการณ์ไม่ใส่ใจการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทางราชการ จนเป็นเหตุให้ได้รับการร้องเรียนด้วยวาจาจากประชาชนผู้มาติดต่อราชการ และเกี่ยวกับเรื่องนี้ผู้บังคับบัญชาได้เคยมีการว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจามาหลายครั้งแล้ว แต่ผู้ถูกกล่าวหายังมีการกระทำผิดอยู่อีก ประกอบกับเมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ พงส. ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องใกล้ชิดสัมผัสกับประชาชนโดยตรง และอาจเกิดความเสียหายต่อทางราชการได้ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๕) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๓ วัน**

๑๖.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ตามวันเวลาเกิดเหตุ ขณะที่ นาย ศ. ขับขี่รถจักรยานยนต์มาถึงสามแยก ผู้ถูกกล่าวหาได้เดินเข้ามาจับกุมเนื่องจากจอดรถล้ำเส้นทางร่วมทางแยก แสดงกิริยาไม่สุภาพ โดยกระชากผ้าปิดปากผู้ร้อง พูดจาไม่สุภาพใช้คำว่า มึง , กู ส่อกิริยาว่าจะทำร้ายร่างกาย แต่ยังไม่ทำร้ายร่างกายแต่อย่างใด การที่ผู้ถูกกล่าวหาปฏิบัติกับประชาชนเช่นนี้ เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ปฏิบัติหน้าที่ราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนด้วยความสุภาพเรียบร้อย ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๘) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ กักยาม ๓ วัน**

๑๗. รายงานตนต้องคดีล่าช้า

ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผกก. ได้เข้ามอบตัวกับ พงส. เพื่อสู้คดี กรณีถูกแจ้งความร้องทุกข์กล่าวหาว่า พยายามฆ่าผู้อื่น แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รายงานตัวต้องหาคดีอาญาตามระเบียบ โดยอ้างว่าหลงลืม พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

**โทษ ภาคทัณฑ์**

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สง.ก.ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๘๗๐

ที่ ๐๐๓๙.๓/๐๖๒๐ วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง การแก้ไขแนวทางการลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง

---

เรียน ผบ.ตร.(ผ่าน ผบก.วน.)

ตามที่ ก.ตร.ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘ และครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ กำหนดแนวทางการพิจารณาการลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการตำรวจ และให้ ตร.ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาทางวินัยอย่างร้ายแรงต่อไป นั้น

ก.ตร.ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ มีมติรับทราบการแก้ไขแนวทางการลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ของข้าราชการตำรวจ ตามที่ อ.ก.ตร.วินัยเสนอมาดังนี้

๑. ข้อ ๑๐ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว ในข้อ ๑๐.๑ แก้ไขเพิ่มเติม จากเดิมว่า "เป็นชู้หรือมีชู้กับภรรยาหรือสามีของผู้อื่น" (ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี) เป็น "เป็นชู้หรือมีชู้ หรือมีพฤติการณ์เป็นชู้หรือมีชู้กับภรรยาหรือสามีของผู้อื่น" (ปลดออก หรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี)

๒. ข้อ ๑๑ เกี่ยวกับพนักงานสอบสวน ในข้อ ๑๑.๓ แก้ไขเพิ่มเติมจากเดิม ว่า "เกียจคร้านทำสำนวนคดีอาญาล่าช้าค้างจำนวนมาก และเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง" (ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี) เป็น "ทำสำนวนคดีอาญาล่าช้าและเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง" (ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี)

๓. ข้อ ๑๔ เกี่ยวกับงานการเงิน เพิ่มเติมข้อ ๑๔.๖ ว่า "ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินที่ไม่ใช่เงินของทางราชการ เบียดบังไปเป็นประโยชน์ของตนเอง หรือผู้อื่นโดยมิชอบ ถือว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง" (ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี)

๔. ข้อ ๑๗ การประพฤติผิดวินัย อื่นๆ ในข้อ ๑๗.๓ แก้ไขจากเดิมว่า "มีเจตนาให้บุคคลต่างชาติเข้าเมืองผิดกฎหมายเข้าพักอาศัยในบ้านพักในลักษณะสามีภรรยา" เป็น "ยอมให้บุคคลต่างชาติเข้าเมืองผิดกฎหมายเข้าพักอาศัยในบ้านพัก" (ปลดออกจากราชการ) และเพิ่มเติม ข้อ ๑๗.๔ ว่า "ช่วยซ่อนเร้นหรือช่วยเหลือด้วยประการใดๆ แก่บุคคลต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย" (ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

พร้อมนี้ได้แนบแนวทางการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งได้แก้ไขตามมติ ก.ตร.ดังกล่าวมาด้วยแล้ว รวมเอกสารจำนวน ๘ แผ่น

พล.ต.ต. วิบูล ปรองดอง

( วิบูล ปรองดอง )

ผู้ช่วยเลขานุการ ก.ตร.ปฏิบัติหน้าที่แทน

เลขานุการ ก.ตร.

## หลักการและเหตุผล
## การกำหนดแนวทางการพิจารณาและแนวทางการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง

---

๑. เพื่อให้การบริหารราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความสอดคล้องกับบทบัญญัติ พ.ร.ฎ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ซึ่งให้การปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการเป็นไปโดยซื่อสัตย์สุจริตสามารถตรวจสอบได้

๒. ข้าราชการตำรวจเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดอาญา, รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน สืบสวนสอบสวนคดีอาญา ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ รวมทั้งปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐ และจรรยาบรรณของตำรวจ ไม่ให้เกิดความเสียหาย และต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้ประชาชนมีความเชื่อมั่น มากกว่าข้าราชการประเภทอื่นๆ

๓. ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจลงโทษ ใช้ดุลยพินิจลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการตำรวจในปกครองบังคับบัญชา โดยให้พิจารณาถึงสภาพของข้อหา,การกระทำและความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องๆ ไป ตามความร้ายแรงแห่งกรณี

## แนวทางการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง

| ความผิด | ระดับโทษ | เหตุผล |
|---|---|---|
| ๑. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ ( ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ) | ไล่ออก | มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๒๑ ธ.ค.๒๕๓๖ (หนังสือสำนักเลขาธิการ ค.ร.ม. ที่ น.ร.๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลง ๒๔ ธ.ค. ๒๕๓๖) โทษไล่ออก |
| ๒. ละทิ้งหน้าที่ราชการ | | |
| ๒.๑ ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน เป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่อีกเลย | ไล่ออก | มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๒๑ ธ.ค.๒๕๓๖ |
| ๒.๒ ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๒.๓ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๒.๔ ละทิ้งหน้าที่ราชการเป็นเวลาหลายครั้งในเวลาใกล้เคียงกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร | ปลดออก | |
| ๒.๕ ละทิ้งหน้าที่เวรยามและเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง | ปลดออก | |
| ๒.๖ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการหลายครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรและลงโทษไปแล้วแต่ยังไม่เข็ดหลาบ กระทำผิดซ้ำอีก | ให้ออกหย่อนความสามารถ | |

| ความผิด | ระดับโทษ | เหตุผล |
|---|---|---|
| **ข้อสังเกต**<br>"ละทิ้ง" หมายถึง ไม่อยู่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ซึ่งอาจเป็นกรณีไม่มาปฏิบัติงานเลยหรือมาลงชื่อปฏิบัติงานแล้ว แต่ตัวไม่อยู่ปฏิบัติงาน โดยออกไปนอกสำนักงานหรือไป ณ จุดอื่นนอกจุดที่ให้ประจำทำงาน "ทอดทิ้ง" หมายถึงไม่เอาเป็นธุระ ไม่เอาใจใส่ ตัวอยู่แต่ไม่ทำงาน<br><br>*ละทิ้งหน้าที่ราชการมี ๔ ระดับ คือ<br>- วินัยอย่างไม่ร้ายแรง เช่น ละทิ้งฯ ๑-๒ วัน<br>- ลงโทษไปแล้ว แต่ปรากฏว่ายังไม่เข็ดหลาบกระทำผิดซ้ำอีก ผู้บังคับบัญชาสามารถสอบสวนเพราะหย่อนความสามารถตาม ม.๑๐๑<br>- ละทิ้งฯ หลายครั้ง แต่ยังไม่ได้มีการลงโทษในแต่ละครั้ง ผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลยพินิจรวมเรื่องพิจารณาในคราวเดียวกัน<br>- วินัยอย่างร้ายแรงคือ ลำดับ ๒.๑-๒.๕<br><br>*การนับวันละทิ้งหน้าที่ราชการ<br>- ละทิ้งฯ ไม่เกิน ๑๕ วัน ให้พิจารณาถึงเจตนา เช่น ละทิ้งฯ ตั้งแต่วันพุธของสัปดาห์ปัจจุบัน ถึงวันอังคารของสัปดาห์ถัดไป นับวันเสาร์และอาทิตย์ด้วย<br>- ละทิ้งฯ ติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน ต้องนับวันละทิ้งฯติดต่อกันทุกวัน รวมทั้งวันหยุดราชการด้วย ส่วนการปฏิบัติหน้าที่ตามสถานีตำรวจไม่มีระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่แน่นอน ต้องเข้าเวรเป็นผลัด เช่น เข้าเวร ๓ ชม.พัก ๒๔ ชม.เวลาพักถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วย | | |

| ความผิด | ระดับโทษ | เหตุผล |
|---|---|---|
| ๓. เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้มาติดต่อราชการหรือในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการ | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๔. ข้อมผู้ต้องหา เพื่อให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | การกระทำที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงควรเป็นการกระทำโดยเจตนาแสดงอำนาจหารุณบังคับขู่เข็ญผู้ต้องหาเพื่อให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด |
| ๕. เป็นผู้บังคับบัญชาช่วยเหลือหรือปกปิดในความผิดวินัยอย่างร้ายแรงซึ่งผู้ใต้บังคับบัญชาได้ก่อขึ้นเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพ้นผิดหรือผ่อนหนักเป็นเบาด้วยประการใด ๆ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง | ปลดออก | |
| ๖. เกี่ยวกับการสอบ | | |
| ๖.๑ ทุจริตในการสอบแข่งขันหรือคัดเลือก | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๙ เม.ย.๒๕๑๑ ลงโทษสถานหนัก (หนังสือสำนักเลขาธิการ ค.ร.ม.ที่ สร ๐๔๐๑/ว ๕๐ ลง ๑๒ เม.ย.๒๕๑๑) |
| ๖.๒ มีหน้าที่เกี่ยวกับการสอบและการทำการทุจริตเพื่อช่วยเหลือผู้เข้าสอบ | ไล่ออก | มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๒๑ ธ.ค.๒๕๓๖ |
| ๖.๓ เรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้สมัครสอบหรือบุคคลอื่นโดยอ้างว่าจะช่วยเหลือให้สอบได้ | ไล่ออก | อาศัยที่ตนเป็นตำรวจไปหลอกลวงว่าจะช่วยเหลือให้สอบได้ โดยตนไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการสอบ ระดับโทษเช่นเดียวกับทุจริต(หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร๐๗๐๔.๓/ว ๒ ลง ๒๘ ก.พ.๒๕๓๗) |

| ความผิด | ระดับโทษ | เหตุผล |
|---|---|---|
| ๗. เกี่ยวกับสุรา | | |
| ๗.๑ เสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่เวรยาม หรือเมาสุราเสียราชการ หรือเมาสุราในที่ชุมชนเกิดเรื่อง เสียหายหรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | มติ ค.รม.เมื่อ ๒๘ ส.ค.๒๔๙๖ ควรลงโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือ ไล่ออก (หนังสือกรมเลขาธิการ ค.รม.ที่ น.ว.๒๐๘/๒๔๙๖ ลง ๓ ก.ย.๒๔๙๖) สำหรับการเสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่ ควรมุ่งหมายถึงเฉพาะการเสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงโดยแท้จริง |
| ๗.๒ เมาสุราก้าวร้าว ท้าทายผู้บังคับบัญชา | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | มติ ค.รม.เมื่อ ๒๘ ส.ค.๒๔๙๖ |
| ๗.๓ เมาสุรายิงปืนด้วยความคึกคะนอง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | มติ ค.รม.เมื่อ ๒๘ ส.ค.๒๔๙๖ |
| ๘. เกี่ยวกับอาวุธปืน | | |
| ๘.๑ มีอาวุธปืนหรือลูกระเบิดผิดกฎหมายไว้ในความครอบครอง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๘.๒ ยิงปืนในเมือง หมู่บ้าน หรือชุมนุมชนโดยไม่มีเหตุ | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๘.๓ ยิงปืนด้วยความคึกคะนอง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๘.๔ นำอาวุธปืนของทางราชการไปจำนำหรือขาย | ไล่ออก | มติ ค.รม.เมื่อ ๒๑ ธ.ค.๒๕๓๖ |
| ๙. เกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุม | | |
| ๙.๑ เจตนาปล่อยผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุม | ไล่ออก | มติ ค.รม.เมื่อ ๒๑ ธ.ค.๒๕๓๖ |
| ๙.๒ ประมาทเลินเล่อทำให้ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมหลบหนีหลายครั้ง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |

| ความผิด | ระดับโทษ | เหตุผล |
|---|---|---|
| ๑๐. เกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว | | |
| ๑๐.๑ เป็นชู้หรือมีชู้ หรือมีพฤติการณ์เป็นชู้หรือมีชู้กับภรรยาหรือสามีของผู้อื่น | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๑๐.๒ ปลุกปล้ำกระทำอนาจารภรรยาของผู้อื่น | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๑๑. เกี่ยวกับงานสอบสวน | | |
| ๑๑.๑ ขาดฝัดฟ้องฝ่ากขัง(พนักงานสอบสวนหรือผู้ได้รับมอบหมาย) เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๑๑.๒ เกียจคร้านทำสำนวนคดีอาญาล่าช้า ค้างจำนวนมาก และผู้บังคับบัญชาแจ้งวัดแล้วยังไม่ดำเนินการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา | ให้ออกหย่อนความสามารถ | |
| ๑๑.๓ ทำสำนวนคดีอาญาล่าช้าและเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๑๑.๔ ทำสำนวนการสอบสวนสูญหายและเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๑๑.๕ เปลี่ยนตัวผู้ต้องหาหรือช่วยเหลือผู้ต้องหาโดยมิชอบ | ไล่ออก | |
| ๑๑.๖ เลินเล่อปล่อยให้ผู้ต้องหาที่มีการอายัดตัวพ้นไปจากการควบคุมเป็นเหตุให้ห้องที่อายัดตัวผู้ต้องหาไปดำเนินคดีไม่ได้ เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๑๑.๗ ไม่ส่งมอบสำนวนที่มีอยู่ในความรับผิดชอบเมื่อได้รับการแต่งตั้งพ้นหน้าที่สอบสวนเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๑๑.๘ เบิกความเท็จต่อศาลหรือคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง เป็นเหตุให้ศาลยกฟ้องหรือลงโทษน้อยลงเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |

| ความผิด | ระดับโทษ | เหตุผล |
|---|---|---|
| ๑๑.๙ มิได้มีหนังสือแจ้งงดสืบจับไปยัง ทว.หรือหน่วยงานวิทยาการในภูมิภาค เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาได้หรือโดยประการอื่นซึ่งไม่ประสงค์จะจับกุมบุคคลที่ต้องการแล้ว เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๑๑.๑๐ ไม่ส่งหมายจับไปยัง ทว. เพื่อประกาศสืบจับเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๑๒. เกี่ยวกับการพนัน | | |
| ๑๒.๑ จัดให้มีการเล่นการพนันหรือมีส่วนได้เสียกับการพนันผิดกฎหมาย | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๑๒.๒ เข้าไปมั่วสุมเล่นการพนันผิดกฎหมาย | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๑๒.๓ เข้าไปในสนามม้าโดยจะได้รับอนุญาตหรือไม่ได้รับอนุญาตก็ตาม และเล่นการพนันบุคแมคกิ้ง (ได้ดเถื่อน) | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๑๓. เกี่ยวกับงานสวัสดิการ | | |
| ได้รับสิทธิอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการ แล้วเอาไปให้ผู้อื่นเช่า | ไล่ออก | |
| ๑๔. เกี่ยวกับงานการเงิน | | |
| ๑๔.๑ เจ้าหน้าที่ยักยอกเงินของทางราชการเป็นเหตุให้เงินขาดบัญชี | ไล่ออก | เพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกันกับข้อมูลของ ศร.ซึ่งรายงานสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเร่งรัดติดตามเกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต พ.ศ.๒๕๔๖ |
| ๑๔.๒ เป็นเจ้าหน้าที่กระทำการโดยทุจริตปลอมหรือใช้เอกสารปลอม หรือจัดทำรายงานอันเป็นเท็จเพื่อเบิกเงิน หรือเบียดบังเอาเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่นทำให้เงินขาดบัญชี | ไล่ออก | |

| ความผิด | ระดับโทษ | เหตุผล |
|---|---|---|
| ๑๔.๓ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่จัดการหรือดูแลเงินของทางราชการเบียดบังเอาเงินเป็นของตนหรือผู้อื่นโดยทุจริต และเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตเป็นเหตุให้เงินขาดบัญชี | ไล่ออก | |
| ๑๔.๔ เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเป็นเหตุให้เงินขาดบัญชี | ไล่ออก | |
| ๑๔.๕ เป็นเจ้าหน้าที่เปรียบเทียบปรับ รับเงินและออกใบเสร็จรับเงินค่าปรับแล้ว โดยมีเจตนาไม่นำส่งเจ้าหน้าที่การเงินเป็นเหตุให้เงินขาดบัญชี | ไล่ออก | |
| ๑๔.๖ ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินที่ไม่ใช่เงินของทางราชการ เบียดบังไปเป็นประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ ถือว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๑๕. เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ | | |
| ๑๕.๑ ให้ความคุ้มครองผู้ทำไม้ผิดกฎหมาย | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๙ มี.ค.๒๔๙๖ (หนังสือกรมเลขาธิการ ค.ร.ม.ด่วนมาก ที่ น.ว.๖๙/๒๔๙๖ ลง ๑๒ มี.ค.๒๔๙๖) ลงโทษสถานหนัก |
| ๑๕.๒ ขนไม้ผิดกฎหมาย หรือ มีไม้ผิดกฎหมายไว้ในความครอบครอง | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๙ มี.ค.๒๔๙๖ |
| ๑๕.๓ ทำไม้หรือค้าไม้โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำดังกล่าวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๙ มี.ค.๒๔๙๖ |
| ๑๕.๔ บุกรุกแผ้วถางป่าโดยผิดกฎหมายเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ หรือให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำดังกล่าวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๑๓ ธ.ค.๒๕๓๑ (หนังสือสำนักเลขาธิการ ค.ร.ม.ที่ น.ร.๐๒๐๗/ว.๑๙๔ ลง ๑๕ ธ.ค.๒๕๓๑) |

| ความผิด | ระดับโทษ | เหตุผล |
|---|---|---|
| ๑๖. เกี่ยวกับการเสพหรือติดยาเสพติด | | มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๕ ส.ค.๒๕๔๖ เรื่อง การให้โอกาสผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดเข้าทำงานหรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐโดยมีมติให้ดำเนินการตามหนังสือศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ สำนักงาน ป.ป.ส.ด่วนที่สุดที่ ศตส./๑๕๓๒ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๖ เรื่องการให้โอกาสผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดเข้าทำงานหรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ(ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๒๐๘ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๖) |
| ๑๖.๑ กรณีได้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตาม ท.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๕ | | |
| ๑๖.๑.๑ ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นที่พอใจของคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด | | |
| - กรณีผู้บังคับบัญชาสุ่มตรวจร่างกายและผลการตรวจพบสารเสพติด | ปลดออก | |
| - กรณีผู้บังคับบัญชาสืบสวนพบหรือตรวจพบว่ากระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพและจำหน่ายยาเสพติด หรือถูกจับกุมตามข้อกล่าวหาดังกล่าว | ไล่ออก | |
| ๑๖.๑.๒ ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่เป็นที่พอใจของคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด | | |
| - กรณีผู้บังคับบัญชาสุ่มตรวจร่างกายและผลการตรวจพบสารเสพติด | ไล่ออก | |
| - กรณีผู้บังคับบัญชาสืบสวนพบหรือตรวจพบว่ากระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายหรือเสพและจำหน่ายยาเสพติด หรือถูกจับกุมตามข้อกล่าวหาดังกล่าว | ไล่ออก | |
| ๑๖.๒ กรณีไม่ได้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตาม ท.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๕ | | |
| - เสพหรือติดยาเสพติด เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายหรือเสพและจำหน่ายยาเสพติด | ไล่ออก | |

| ความผิด | ระดับโทษ | เหตุผล |
|---|---|---|
| ๑๖.๓ มีพฤติการณ์เกี่ยวกับยาเสพติดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๒ | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๒<br><br>ข้อ ๑๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด<br>(๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเฉพาะในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น<br>(๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สินยานพาหนะ สถานที่ หรือ วัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์ หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้ หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเฉพาะในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น<br>(๓) รับเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด<br>(๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้ หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด |

| ความผิด | ระดับโทษ | เหตุผล |
|---|---|---|
| | | (๕) เป็นผู้ประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยใช้หลักทรัพย์หรือสถานะการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือ ศาล ในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในข้อหา ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในความครอบครอง เพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด หรือในข้อหามีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือ ๒ เกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดอันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เว้นแต่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นตาม (๓) หรือ (๔) อันเป็นการกระทำตามหน้าในกฎหมายหรือตามธรรมจรรยา หรือเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นตาม (๕) ทั้งนี้กับบุคคลซึ่งเป็นสามีหรือภรรยาบุพการีหรือ ผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น |

| ความผิด | ระดับโทษ | เหตุผล |
|---|---|---|
| ๑๗. ประพฤติผิดวินัยอื่น ๆ | | |
| ๑๗.๑ เขียนบัตรสนเท่ห์กล่าวหาผู้บังคับบัญชา หรือผู้บังคับบัญชาเขียนบัตรสนเท่ห์กล่าวโทษผู้ใต้บังคับบัญชา สอบสวนแล้วไม่เป็นความจริง | ปลดออก | |
| ๑๗.๒ รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา และเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง | ปลดออก | |
| ๑๗.๓ ยอมให้บุคคลต่างชาติเข้าเมืองผิดกฎหมาย เข้าพักอาศัยในบ้านพัก | ปลดออก | |
| ๑๗.๔ ช่วยซ่อนเร้นหรือช่วยเหลือด้วยประการใดๆ แก่บุคคลต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย | ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สง.ก.ตร. โทร. ๐๒ ๒๐๕ ๓๘๕๒

ที่ ๐๐๒๒.๓๑/๑๒๒๔ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าการกระทำผิดวินัยอย่างใดเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๗๔ (๕)

---

เรียน ผบ.ตร.(ผ่าน ผบก.วน.)

ด้วย อ.ก.ตร.อุทธรณ์ เห็นว่า ที่ผ่านมามีการพิจารณาชี้มูลความผิดข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการแต่กระทำการโดยพลาดหรือมีเหตุสุดวิสัยว่ามีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ซึ่งคำว่า "ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง" มีผลกระทบต่อขวัญกำลังใจของข้าราชการตำรวจอย่างยิ่ง โดยเฉพาะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อชื่อเสียง เกียรติยศของข้าราชการตำรวจผู้ถูกพิจารณาหรือชี้มูลความผิดดังกล่าว จึงได้ทำการศึกษาและพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์กรณีดังกล่าว โดย อ.ก.ตร. อุทธรณ์ ในการประชุมครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ได้ร่วมกับผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสำนักงานตำรวจแห่งชาติทำการพิจารณา แล้วได้ผลสรุปว่า

หลักเกณฑ์ว่าการกระทำผิดอย่างใดเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๗๔ (๕)

๑. ยึดถือตามแนวทาง ก.พ. ที่ได้วางหลักเกณฑ์การพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงไว้กล่าวคือ

๑.๑ เกียรติของข้าราชการ พิจารณาโดยคำนึงถึงตำแหน่งหน้าที่ราชการของผู้กระทำประกอบกับพฤติการณ์ในการกระทำของข้าราชการผู้นั้นว่าเป็นการกระทำที่ผิดแบบธรรมเนียมของข้าราชการที่ดี ซึ่งบุคคลในฐานะและตำแหน่งเช่นนั้นควรประพฤติปฏิบัติเพียงใด หรือไม่ เป็นการกระทำที่อาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือไม่

๑.๒ ความรู้สึกของสังคม พิจารณาจากความรู้สึกของวิญญูชนโดยทั่วไปว่ามีความรังเกียจต่อการกระทำนั้นๆ โดยรู้สึกว่าเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือไม่

๑.๓ เจตนา พิจารณาโดยคำนึงถึงว่าผู้กระทำรู้สำนึกในการกระทำและประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้นหรือไม่

๒. แนวทางการพิจารณาของศาลปกครอง ก็ได้ยึดแนวทางการพิจารณาที่ ก.พ. วางไว้เช่นกัน ปรากฏตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ดังต่อไปนี้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๓/๒๕๔๙ วินิจฉัยไว้ว่า "การกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงเป็นคำที่บัญญัติไว้อย่างกว้างๆ มิได้ให้นิยามความหมายเฉพาะเจาะจงไว้ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาจากความรู้สึกของวิญญูชนโดยทั่วไปหรือความรู้สึกของสังคมว่ารู้สึกรังเกียจต่อการกระทำนั้นๆ ว่าเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือไม่ ทั้งนี้โดยพิจารณาจากตำแหน่งหน้าที่ราชการ หน้าที่ความรับผิดชอบและความรู้สึกหรือเจตนาในการกระทำกล่าวคือ กระทำโดยประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผลของการกระทำหรือไม่"

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๐๔/๒๕๔๙ วินิจฉัยไว้ว่า "การพิจารณาว่าการกระทำอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ จะต้องพิจารณาถึงเกียรติของข้าราชการผู้นั้นและความรู้สึกของสังคมที่มีต่อการกระทำของข้าราชการผู้นั้นประกอบกับเจตนาในการกระทำโดยคำนึงถึงพฤติการณ์ของข้าราชการผู้นั้นว่าได้กระทำการอันทำให้ราชการได้รับความเสียหายต่อภาพพจน์ชื่อเสียงหรือไม่"

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๓๒/๒๕๔๙ วินิจฉัยไว้ว่า "ข้าราชการซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วไม่ว่าจะเป็นการกระทำในฐานะส่วนตัวหรือในตำแหน่งหน้าที่ราชการย่อมจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนทั้งสิ้น"

๓. แนวทางการพิจารณาเกี่ยวกับกรณีที่เป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติ อาทิเช่น ความผิดเกี่ยวกับการพนัน ชู้สาว เสพสุรา เป็นต้น

๔. ในกรณีการปฏิบัติราชการตามหน้าที่หากเกิดความผิดไม่น่าจะเป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามองค์ประกอบความผิดทั้งสามประการที่มีการวางไว้ เว้นแต่เป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่ไปกระทำการโดยมิชอบซึ่งไม่เป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่จึงจะมีความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงนี้ได้ ตัวอย่างเช่น กรณีเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมกับบุคคลอื่นที่แสดงตนเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจไปทวงหนี้เงินกู้โดยมีการนำหมายค้นปลอมไปค้นบ้านผู้อื่น

ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ มีมติรับทราบและแจ้ง ตร. แจ้งหน่วยในสังกัดนำไปเป็นกรอบแนวทางการพิจารณาต่อไป พร้อมนี้ได้ส่งตัวอย่างแนวทางการลงโทษของ ก.ตร. ในความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง จำนวน ๖ แผ่น มาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

พล.ต.ท. อาจิณ ไชติวงศ์
(อาจิณ ไชติวงศ์)
เลขานุการ ก.ตร.

## ตัวอย่างแนวทางการลงโทษของ ก.ตร.ในความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

### เกี่ยวกับละทิ้งหน้าที่ราชการ

ส.ต.ต. ส ผบ.หมู่ สังกัด บก.อก.ภ.๑ ขาดราชการหลายครั้งในระยะเวลาใกล้เคียงกันโดยไม่มีเหตุอันควร ( ๒๑ มิ.ย.- ๑ ก.ค.๔๕ (๑๑ วัน) , ๖-๙ ก.ค.๔๕ (๔ วัน) , ๑๑-๑๗ ก.ค.๔๕ (๗ วัน ) ๕-๑๙ ส.ค.๔๕ (๑๕ วัน)) แสดงถึงเจตนาที่จะละทิ้งหน้าที่ราชการหลายครั้ง ในระยะเวลาใกล้เคียงกัน แม้การละทิ้งหน้าที่ดังกล่าวจะไม่ติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่าสิบห้าวันก็ตาม พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

### เกี่ยวกับการสอบ

ด.ต. ป ผบ.หมู่ สังกัด รร.ภ.๓ กรณีเรียกรับเงินจากผู้สมัครสอบเข้าเป็นนักเรียนพลตำรวจโดยอ้างว่าจะช่วยเหลือให้สอบได้ พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

### เกี่ยวกับสุรา

๑ จ.ส.ต. ส ผบ.หมู่ (ทล) ปฏิบัติหน้าที่ตู้ยามทางหลวงและมีหน้าที่ประจำรถสายตรวจไม่ออกปฏิบัติหน้าที่เนื่องจากเมาสุรา เมื่อผู้บังคับบัญชาตักเตือนกลับท้าทายโดยชูคอว่า "ถ้านายเห็นว่าผมเมาผมผิด ก็สั่งขังหรือจะย้ายก็ได้ แต่หากย้ายคน คนก็จะย้ายผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเช่นกัน" พฤติการณ์รับฟังได้ว่าเสพสุราขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเมาสุราเสียราชการ เป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒ ด.ต. บ ผบ.หมู่ (ป.) กรณีเข้าร่วมประชุมสัมมนา ลุกขึ้นพูดจารบกวนการสัมมนาด้วยถ้อยคำวกไปวนมา และทรงตัวไม่อยู่ด้วยความมึนเมาสุรา กรณีจึงรับฟังได้ว่าเป็นการเมาสุราเสียราชการ เมาสุราในที่ชุมชนจนเกิดเรื่องเสียหายหรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ เป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๓ ส.ต.ท. ส ผบ.หมู่ (ป.) กรณีเมาสุราขึ้นบันไดด้วยความคึกคะนองในงานศพราษฎร พฤติการณ์เป็นประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

### เกี่ยวกับอาวุธปืน

ส.ต.ต. ผ ผบ.หมู่ (นปพ.) ภ.จว. กรณีมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนที่นายทะเบียนไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ไว้ในครอบครอง

### เกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว

ส.ต.อ. ว และ ส.ต.ท.หญิง น ข้าราชการตำรวจสังกัด ภ.จว.เดียวกัน ซึ่งต่างมีภรรยาและสามีอยู่แล้ว ลักลอบมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกัน กรณีรับฟังได้ว่าเป็นชู้หรือมีชู้กับภรรยาหรือสามีของผู้อื่น เป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

### เกี่ยวกับการพนัน

๑. ต.ต. ส ผบ.หมู่ (ป.) กรณีร่วมกับภรรยาขายสลากกินรวบ พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒. พลาสมัคร ณ ลูกแอว (ตชด.) กรณีลักลอบเล่นการพนัน (ฟุตบอล) พนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาต และมั่วสุมในวงการพนันผิดกฎหมาย พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๓. ร.ต.อ. บ รอง สวป. กรณีมีส่วนรู้เห็นให้มีการเปิดการเล่นพนันขนไก่พนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาต พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

### เกี่ยวกับฉ้อโกง

๑. ร.ต.อ. ส. รอง สว. สัยทัด บก.ทท. กรณีร่วมกันกับภรรยาที่จดทะเบียนสมรส หลอกลวงผู้เสียหายในคดีพิพาทกับคู่กรณีเกี่ยวกับที่ดินว่าสามารถช่วยเหลือทางคดีและแนะนำทนายความเพื่อติดต่อว่าคดีให้โดยเรียกรับค่าใช้จ่ายจากผู้เสียหายหลายครั้งรวมเป็นเงิน ๔๓๐,๐๐๐ บาท โดยภรรยาของนายตำรวจผู้นี้แจ้งกับผู้เสียหายว่า สามีของตนเป็นนายตำรวจและรู้จักกับนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่หลายคนและรับปากจะช่วยวิ่งเต้นคดีให้และเรียกร้องค่าใช้จ่ายดังกล่าว ขณะที่มีการจ่ายเงินกัน นายตำรวจผู้นี้ก็ร่วมอยู่ด้วยทุกครั้ง พฤติการณ์และการกระทำนับได้ว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒. พ.ต.ท. ส. รอง ผกก. (สอบสวน) กรณีร่วมกับภรรยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันฉ้อโกงผู้อื่นด้วยการนำรถยนต์ที่ตนเองและภรรยาไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ไปขายให้แก่ผู้เสียหาย ผู้เสียหายหลงเชื่อว่าเป็นรถยนต์ที่มีหลักฐานทางทะเบียนเรียบร้อยและสามารถโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ผู้เสียหายได้ แต่ระหว่างผู้เสียหายผ่อนชำระค่ารถให้แก่บุคคลทั้งสองไปแล้วจำนวน ๘๔,๕๐๐ บาท ได้ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจยึดรถไปตรวจสอบจึงทราบว่ารถเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทโตโยต้า มีชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้เช่าซื้อจากบริษัทฯ และแผ่นป้ายวงกลมการเสียภาษีประจำปีที่ติดไว้กับรถเป็นของปลอม พฤติการณ์และการกระทำของตำรวจผู้นี้ซึ่ง

เป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรมียศ "พ.ต.ท." แต่กลับมีพฤติการณ์ตามที่ถูกกล่าวหา อันอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพพจน์ของข้าราชการตำรวจโดยส่วนรวมและนำความเสื่อมเสียมาสู่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ จึงเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**เกี่ยวกับยาเสพติด**

๑. พ.ต.ต. ฉ. และ จ.ส.ต. ธ. สว. และ ผบ.หมู่ สังกัด บก.ปส. กรณีอ้างว่าร่วมกันวางแผนนำยาบ้าจำนวน ๑๘๕ เม็ด ไปให้นาย ฮ. ล่อขาย เพื่อจับกุม ผู้มาซื้อยาเสพติดอันเป็นการปฏิบัติหน้าที่จับกุมผู้ซื้อยาเสพติด ซึ่งกรณีดังกล่าวไม่มีเหตุให้ควรรับฟัง เนื่องจากข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าข้าราชการตำรวจทั้งสองร่วมกับนาย ฮ. นำยาบ้าไปขายและการใช้วิธีล่อขายไม่ใช่วิธีการปฏิบัติงานของหน่วยปราบปรามยาเสพติด และเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจทั้งสองก็ไม่ปฏิบัติตามวิธีของหน่วยปราบปรามยาเสพติดเนื่องจากเมื่อทราบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตชด. มาล่อซื้อยาเสพติดแล้วได้กลับไปโดยไม่แสดงตัวเพื่อตรวจสอบให้ทราบว่าเป็นการล่อซื้อและล่อขายระหว่างเจ้าหน้าที่ด้วยกัน จึงเชื่อว่าเป็นการอาศัยอำนาจหน้าที่โดยมิชอบและมีพฤติการณ์ล่อไปในทางทุจริตโดยร่วมกับนาย ฮ. นำยาบ้าไปขายเพื่อประโยชน์ของตนเอง พฤติการณ์และการกระทำนับได้ว่า เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒. ส.ต.ท. อ. ผบ.หมู่ (ป.) กรณีอยู่กินฉันสามีภรรยามานานประมาณ ๕-๖ เดือน กับนางสาว ต. ซึ่งมีพฤติการณ์จำหน่ายยาเสพติด โดยที่บุคคล ทั้งสองต่างรู้จักกันมาก่อนจะมาอยู่กินด้วยกัน ซึ่งช่วงเวลานั้นทั้งนางสาว ต.และญาติของนางสาว ต. ก็มีพฤติการณ์ในการจำหน่ายยาเสพติดอยู่แล้ว แต่ข้าราชการตำรวจผู้นี้ก็ยังไปมาหาสู่จนกระทั่งพามาอยู่กินฉันสามีภรรยาที่บ้านพักของสถานีตำรวจ ผู้นี้เป็นข้าราชการตำรวจตำแหน่ง ผบ.หมู่ งานป้องกันปราบปรามในพื้นที่เกิดเหตุจึงน่าจะต้องรู้ว่านางสาว ต.และญาติ มีพฤติการณ์จำหน่ายยาเสพติด แต่ยังเข้าไปเกี่ยวพัน และอยู่กินฉันสามีภรรยากัน จึงรับฟังได้ว่ากระทำผิดกรณีเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐคบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นการประพฤติตนขัดต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๒ ข้อ ๑๒ (๔) แก้ไขเพิ่มเติมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๔ ข้อ ๑๒ (๔) พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้**

๑. ค.ต. ส ผบ.หมู่ (ป.) กรณีร่วมกับพวกเข้าลักลอบตัดไม้หวงห้าม (ไม้ยาง) ด้วยเครื่องเลื่อยโซ่ยนต์ โดยขณะถูกเข้าจับกุมข้าราชการตำรวจผู้นี้เป็นผู้ยืนควบคุมพวกที่กำลังตัดไม้ดังกล่าวอยู่ พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒. ค.ต. ส ผบ.หมู่ งานสืบสวน กรณีร่วมกับพวกทำไม้และมีไม้แปรรูปหวงห้าม (ไม้ตะเคียน) ไว้ในครอบครองเกินกว่า ๐.๒๐ ลบ.ม. โดยไม่ได้รับอนุญาต พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**ประพฤติผิดวินัยอื่น ๆ**

๑. ค.ต. ฉ ผบ.หมู่ (ป.) กรณีนำใบเสร็จรับเงินปลอมมาใช้เบิกค่าเช่าบ้านกับทางราชการโดยที่ไม่ได้ชำระค่าเช่าซื้อบ้านจริง จึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิในอันที่จะเบิกค่าเช่าบ้านได้ เพราะการจะนำค่าเช่าซื้อบ้านมาเบิกเป็นค่าเช่าบ้านกับทางราชการได้ก็ต่อเมื่อได้ชำระค่าเช่าซื้อบ้านไปจริงเท่านั้น พฤติการณ์จึงเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการกระทำโดยทุจริตด้วยการแสดงใบเสร็จรับเงินปลอมอันเป็นเท็จ ซึ่งเป็นความผิดฐานฉ้อโกงเงินของทางราชการและจากพฤติการณ์ที่ฉ้อโกงเงินของทางราชการเป็นเวลาถึง ๔ ปีเศษ ทำให้ได้เงินไปจำนวน ๑๑๒,๕๐๐ บาท พฤติการณ์และการกระทำจึงเข้าลักษณะมีเจตนาทุจริตฉ้อโกงเงินของทางราชการ ซึ่งมติ ก.พ.ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ว ๘ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๖ กรณีข้าราชการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางและเงินอื่นๆ ในทำนองเดียวกันเป็นเท็จ ให้พิจารณารายละเอียดพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดเป็นรายๆ ไป หากกรณีมีเจตนาทุจริตฉ้อโกงเงินของทางราชการอย่างแน่ชัดเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒. จ.ส.ต. ส ผบ.หมู่ งานจราจร กรณีช่วยเหลือ ซ่อนเร้นหรือช่วยด้วยประการใดๆ แก่บุคคลต่างด้าวสัญชาติพม่าที่หลบหนีเข้ามาในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย โดยมีพฤติการณ์ชักชวนให้บุคคลต่างด้าวดังกล่าวไปรับจ้างทำงานที่ จว.นครปฐม แล้วใช้รถยนต์กระบะนำบุคคลต่างด้าวดังกล่าวโดยสารเข้ามาและถูกตรวจค้นจับกุมได้ พฤติการณ์และการกระทำนับได้ว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๓. จ.ส.ต. ต ผบ.หมู่ (ป.) กรณีเป็นตำรวจปฏิบัติหน้าที่บริเวณอำเภอชายแดนมีความสัมพันธ์กับบุคคลต่างด้าว(ชาวมอญหลบหนีเข้าเมืองจากพม่า)จนถึงขั้นอยู่กินฉันสามีภรรยาและมีบุตรด้วยกัน พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๔. พ.ต.ท. ร สว. (สกท.) ช่วยราชการ ส.๑ กรณียื่นเอกสารอันเป็นเท็จต่อศาลเมืองออสนาบรูกค์ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานของจำเลยในคดีข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิง และใช้อุบายรับตัวเด็กหญิงดังกล่าวออกจากศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กมูลนิธิเด็ก เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯนำตัวเด็กไปเบิกความต่อศาลได้โดยมีเจตนาช่วยจำเลยในคดีดังกล่าว พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๕. ด.ต. ส ผบ.หมู่ (ตชด.) กรณีเบียดบังเงินของข้าราชการตำรวจรวม ๗ รายที่ผ่อนชำระเงินกู้ของธนาคารออมสินเนื่องจากทำหน้าที่เสมียนการเงินของกองร้อยฯ มีหน้าที่หักเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่ผ่อนชำระให้กับธนาคารเป็นรายเดือน แต่ไม่ได้นำส่งให้แก่ธนาคารทำให้ข้าราชการตำรวจดังกล่าวตกเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้แก่ธนาคาร พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๖. พ.ต.ท. ม สวป. นำระเบียนแสดงผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวช.) ซึ่งกระทำปลอมขึ้นทั้งฉบับไปใช้เป็นหลักฐานในการสมัครเข้าศึกษาต่อสถาบันราชภัฏ ต่อมาเมื่อมีการตรวจสอบเอกสารดังกล่าวพบว่าผู้นี้ไม่ได้จบการศึกษาดังกล่าวและสถาบันราชภัฏได้ถอนสภาพจากการเป็นนักศึกษาของสถาบัน พฤติการณ์นับได้ว่ากระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๗. ด.ต. ธ. ผบ.หมู่ (ป.) ปลอมเอกสารการขอกู้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจในนามของเพื่อนข้าราชการตำรวจผู้หนึ่ง จำนวน ๕,๐๐๐ บาท ทำให้เจ้าหน้าที่ สหกรณ์หลงเชื่อว่าเป็นเอกสารการขอกู้เงินของข้าราชการตำรวจผู้นั้นและอนุมัติจ่ายเงินกู้ดังกล่าวให้ แม้ข้าราชการตำรวจผู้นี้จะผ่อนชำระเงินค่างวดเงินกู้ให้แก่สหกรณ์ครบถ้วนแล้วก็ตาม ผลคดีถึงที่สุดโดยศาลพิพากษาลงโทษจำคุกในความผิดฐานใช้เอกสารสิทธิปลอม ๒ ปี ปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ พฤติการณ์และการกระทำนับได้ว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๘. จ.ส.ต. บ ผบ.หมู่ (ป.) ในฐานะพยานผู้จับกุมผู้ต้องหาคดีจำหน่ายยาบ้า เบิกความต่อศาลแตกต่างในสาระสำคัญที่เคยให้ไว้ต่อพนักงานสอบสวนเป็นเหตุให้ศาลยกฟ้องจำเลย พฤติการณ์ของผู้นี้ที่เป็นประจักษ์พยานสำคัญแต่กลับเบิกความอันเป็นเท็จในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษอันเป็นคดีนโยบายสำคัญ แม้จะไม่ปรากฏพยานหลักฐานยืนยันได้ว่ากระทำไปโดยทุจริต แต่เป็นการกระทำที่เป็นการเสื่อมเสียชื่อเสียงและต่อเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่อย่างร้ายแรง พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร.๒๐๕๒๑๑๑๐

ที่ ตช ๐๐๐๖.๔๒/๙๔๓ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๕

เรื่อง แนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจ

---

ผบช. , ผบก. หน่วยขึ้นตรงต่อ ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๖๒๗.๓/๓๖๒๓ ลง ๓๑ ธ.ค.๔๐ และหนังสือที่ ๐๐๒๖.๓/๓๒๙๐๔ ลง ๒ ธ.ค.๔๒ ได้กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาเพื่อตรวจสอบประวัติ ปฏิบัติให้ถูกต้องตามแนวทางที่กำหนดไว้แล้ว นั้น

เนื่องจาก ปัจจุบันยังปรากฏว่าผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบในเรื่องนี้ยังปฏิบัติไม่ถูกต้องครบถ้วน เกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือตรวจสอบประวัติผู้ต้องหา และเรื่องที่เกี่ยวข้องอยู่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับ ยังไม่มีแนวทางการลงทัณฑ์ทางวินัยผู้รับผิดชอบที่บกพร่องเกี่ยวกับเรื่องนี้

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือตรวจสอบประวัติผู้ต้องหา และเรื่องที่เกี่ยวข้อง เป็นไปอย่างถูกต้อง และเพื่อกำหนดแนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจผู้รับผิดชอบที่บกพร่องให้ผู้บังคับ บัญชาได้พิจารณาทัณฑ์ทางวินัยเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติการลงทัณฑ์ข้าราชการ ตำรวจผู้บกพร่องต่อหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวข้างต้น ดังปรากฏแนวทางการลงทัณฑ์ตามบัญชีแนบท้าย หนังสือนี้

จึงแจ้งมาให้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. ปิยะ เจียมไชยศรี

( ปิยะ เจียมไชยศรี )

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

**ระดับการลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจ กรณีบกพร่องต่อหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์ลายนิ้วมือ ตรวจสอบประวัติผู้ต้องหา และการจัดส่งสำเนาหมายจับผู้ต้องหามาจัดเก็บ / ออกประกาศสืบจับที่ ทว.**

| ลำดับ | ความผิด | ระดับทัณฑ์ | หมายเหตุ |
|---|---|---|---|
| ๑ | เกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือ | | |
| | ๑.๑ ไม่ส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาที่กระทำผิดอาญามาตรวจสอบประวัติที่ ทว. หรือหน่วยงานวิทยาการในส่วนภูมิภาคตามระเบียบ (ตาม ป.ระเบียบไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ บทที่ ๑ ข้อ ๑.๑.๑ และ ๑.๖.๒) | กักยาม | |
| | ๑.๒ ไม่ส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือที่แก้ไขคืน โดยไม่แจ้งสาเหตุให้ทราบ ภายในกำหนดระยะเวลา ดังนี้<br>- การแก้ไขส่งคืน ทว. ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่งคืนภายใน ๑๐ วัน สำหรับจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ส่งคืนภายใน ๔๕ วัน<br>- การแก้ไขส่งคืน หน่วยงานวิทยาการในส่วนภูมิภาค ส่งคืนภายใน ๓๐ วัน | ภาคทัณฑ์หรือกักยาม | |
| | ๑.๓ กระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือในลักษณะเดียวกันเกินกว่า ๒ ครั้งขึ้นไป เช่น<br>- พิมพ์ลายนิ้วมือไม่ชัดเจนตามหลักวิชาการ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบประวัติได้ หรือทำการตรวจสอบมีโอกาสผิดพลาดได้มาก<br>- การกรอกข้อมูลในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือไม่ครบถ้วนหรือกรอกข้อมูลไม่ตรงกันทั้ง ๓ แผ่น หรือ พิมพ์ชื่อ ชื่อสกุลผู้ต้องหา ในหนังสือนำส่งและในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือไม่ตรงกัน | ภาคทัณฑ์หรือกักยาม | |
| ๒ | เกี่ยวกับหมายจับ และดำหนิรูปพรรณตามหมายจับ | | |
| | ๒.๑ ไม่จัดส่งสำเนาหมายจับและดำหนิรูปพรรณผู้กระทำผิดให้ ทว. หรือหน่วยงานวิทยาการในส่วนภูมิภาคเพื่อออกประกาศสืบจับตามระเบียบ (ตาม ป.ระเบียบไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๕ บทที่ ๒) | กักยาม | |

| ลำดับ | ความผิด | ระดับทัณฑ์ | หมายเหตุ |
|---|---|---|---|
| | ๒.๒ ไม่ส่งสำเนาหมายจับและตำหนิรูปพรรณผู้กระทำผิดที่แก้ไขคืน โดยไม่แจ้งสาเหตุให้ทราบภายในระยะเวลา ดังนี้<br>- การแก้ไขส่งคืน ทว. ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่งคืนภายใน ๓๐ วัน สำหรับจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ส่งคืนภายใน ๔๕ วัน<br>- การแก้ไขคืน หน่วยงานวิทยาการส่งคืนภายใน ๓๐ วัน | กักยาม | |
| | ๒.๓ มิได้มีการทำหนังสือแจ้งงดสืบจับไปยัง ทว. หรือหน่วยงานวิทยาการในส่วนภูมิภาค เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาได้ หรือโดยประการอื่นซึ่งไม่ประสงค์จะจับกุมตัวบุคคลที่ต้องการแล้ว | กักยามหรือกักขัง | |
| | ๒.๔ พนักงานสอบสวน ไม่ได้ลงลายมือชื่อรับรองสำเนาหมายจับและตำหนิรูปพรรณผู้กระทำผิด โดยกระทำผิดซ้ำในลักษณะเดียวกันนี้ ตั้งแต่ ๒ ครั้งขึ้นไป | ภาคทัณฑ์ | |

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตำรวจ โทร. ๒๕๑-๔๓๔๑

ที่ ๐๖๒๕.๒๑/๓๓๔๔ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๐

เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

---

ผบช.ภ.๑-๙, น., ก., ตชด. และ จตร.

ตามที่ปรากฏข่าวว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งด่านตรวจหรือจุดตรวจ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถ ใช้ถนน ในการสัญจรไปมาตามถนนหลวง ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนโดยทั่วไป ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด เพื่อให้ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติดังนี้

๑. ความหมายของคำว่า ด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

๑.๑ ด่านตรวจ หมายถึง สถานที่ทำการที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ (ความหมายตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒) หรือทางหลวง (ความหมายตาม พ.ร.บ.ทางหลวง พ.ศ.๒๕๑๕) โดยระบุสถานที่ไว้ชัดเจนเป็นการถาวร การตั้งด่านตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจาก ครม. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือ กอ.รมน. แล้วแต่กรณี

๑.๒ จุดตรวจ หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถหรือทางหลวงในกรณีปกติเป็นการชั่วคราว โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว แต่ต้องไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วจะต้องยุบเลิกจุดตรวจดังกล่าวทันที

๑.๓ จุดสกัด หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ หรือทางหลวง ในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้นเป็นการชั่วคราวและควรจะต้องยุบเลิกเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจดังกล่าว

๒. การจัดตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

๒.๑ ห้ามมิให้ตั้งด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด ในเขตทางเดินหรือทางหลวง เว้นแต่

๒.๑.๑ ด่านตรวจ การจัดตั้งด่านตรวจจะกระทำได้ ต้องได้รับอนุมัติจาก ครม. หรือผู้มีอำนาจ ตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือ กอ.รมน. แล้วแต่กรณี

๒.๑.๒ จุดตรวจ การตั้งจุดตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้น ผบก. ขึ้นไป โดยพิจารณาว่าเป็นกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่ง และต้องมีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง

๒.๑.๓ การตั้งจุดสกัด จะตั้งได้เฉพาะกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉิน หรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้น และจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับหัวหน้าสถานีตำรวจหรือผู้รักษาการแทนขึ้นไป โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนดังกล่าวยังคงมีอยู่เท่านั้น

๒.๒ ให้เลิกด่านตรวจ จุดตรวจ ที่ตั้งขึ้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์และความหมายตามข้อ ๑ และ ๒ ทั้งหมดตั้งแต่บัดนี้

๓. การปฏิบัติ

๓.๑ การปฏิบัติหน้าที่ ณ ด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด จะต้องมีนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นหัวหน้า และจะต้องแต่งเครื่องแบบในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

๓.๒ การปฏิบัติในการตรวจค้น จับกุม ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ว่าด้วยการนั้นโดยเคร่งครัด

๓.๓ ที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ ต้องมีแผงกั้นที่มีเครื่องหมายการจราจรว่า "หยุด" โดยให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ จะต้องมีในการติดตั้งป้ายและเครื่องหมายการจราจร และในเวลากลางคืนจะต้องให้มีแสงไฟส่องสว่างให้มองเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร ก่อนถึงจุดตรวจ และให้มีแผ่นป้ายแสดงยศ ชื่อ นามสกุล และตำแหน่งของหัวหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประจำด่านตรวจและจุดตรวจดังกล่าว นอกจากนั้นให้มีแผ่นป้ายแสดงข้อความว่า "หากพบเจ้าหน้าที่ทุจริต หรือประพฤติมิชอบให้แจ้ง ผู้บังคับการ โทร....." (ให้ใส่หมายเลขโทรศัพท์ของ ผบก. ไว้) ข้อความดังกล่าวข้างต้นให้มองเห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร

๓.๔ การตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัด ให้ทุกหน่วยประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยใกล้เคียงให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบติดต่อกัน โดยมิให้เกิดการตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัดซ้ำซ้อน อันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้สัญจรไปมาเป็นอันขาด

๔. การควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติ

๔.๑ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเริ่มต้น หรือเลิกปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจหรือจุดสกัด ให้รายงานทาง ว. ให้ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งอนุมัติให้ตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัดดังกล่าวทราบ และเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติแล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำจุดตรวจ หรือจุดสกัดดังกล่าว รายงานผลการปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้สั่งอนุมัติภายในวันถัดไปเป็นอย่างช้า

๔.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับ สว. ขึ้นไป ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกตรวจการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำจุดด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดตรวจ ที่มีอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

๔.๓ ให้ถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาตาม ๔.๒ ที่จะต้องเอาใจใส่กวดขันดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใต้บังคับบัญชาของตน มิให้ฉวยโอกาสขณะปฏิบัติหน้าที่ประจำด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด เรียกหรือรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถที่กระทำผิดกฎหมาย หรือไปดำเนินการจัดตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัด ในเขตทางเดินรถหรือทางหลวง โดยมิได้รับคำสั่งจากผู้มีอำนาจ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์

โดยมิชอบ และหากตรวจพบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดประพฤติมิชอบในลักษณะดังกล่าว ก็ให้รีบพิจารณาดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไปตามอำนาจหน้าที่ ทั้งทางคดีอาญาและคดีวินัย แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับขั้นจนถึง ตร. ทราบโดยมิชักช้า การรายงานดังกล่าว ให้ระบุ ยศ นาม ตำแหน่งของข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิด พร้อมกับรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดให้ละเอียดชัดเจน

๔.๔ หากปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาในระดับตั้งแต่กองบังคับการหรือเทียบเท่าขึ้นไปหรือตำรวจหน่วยอื่น สืบสวนข้อเท็จจริงจนปรากฏชัดเจน หรือตรวจตราพบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ณ ด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัด ที่ใด มีพฤติการณ์มิชอบดังกล่าว ตาม ๔.๓ หรือจับกุมตัวได้ โดยลักษณะของพฤติการณ์เป็นการกระทำร่วมกันหลายคน และ/หรือ เป็นระยะเวลาต่อเนื่องกันหลายวัน ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาทัณฑ์ทางวินัย แก่ผู้บังคับบัญชาที่ใกล้ชิดของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่กระทำผิดดังกล่าวฐานบกพร่องละเลยไม่เอาใจใส่ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาของตนอีกส่วนหนึ่งด้วย

๔.๕ ให้ ผบช.ก., น., ภ.๑-๙, ตชด. และ จตร. ติดตามผลการปฏิบัติตามนัยบันทึกสั่งการนี้ แล้วรายงานผลการปฏิบัติให้ ตร. ทราบภายใน ๗ วัน ของแต่ละเดือน ในรายงานให้ปรากฏด้วยว่าได้มอบหมาย ให้ผู้ใดไปตรวจติดตาม และมีผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๕. ให้ยกเลิกหนังสือสั่งการของ ตร. ด่วนที่สุดที่ ๐๕๒๐.๒๗/๔๒๗ ลง ๑๓ ม.ค.๒๕๓๖ เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

เพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ. ประชา พรหมนอก

( ประชา พรหมนอก )

อ.ตร.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๒๖๓ โทรสาร ๐ ๒๒๐๕ ๓๒๖๒

ที่ ๐๐๐๗.๑๑/๓๘๘๑ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๘

เรื่อง กำชับการตรวจจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรและเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวง

---

ผบช.น. ภ.๑-๙ และ ผบช.ก.

ตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๖๒๕.๒๓/๓๗๔๓ ลง ๑๓ มี.ค.๔๐ กำหนดมาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด เพื่อป้องกันการเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถใช้ถนนโดยมิชอบไว้ให้ถือปฏิบัติแล้วนั้น

ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรและเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงบางนายหยุดรถบนถนนเพื่อตรวจจับความผิดตามกฎหมายจราจร รถยนต์ และขนส่งทางบกในพื้นที่ต่างๆ โดยมิได้ปฏิบัติตามมาตรการข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการไปซุ่มจับหรือเรียกรถหยุดกะทันหันอาจเป็นเหตุให้รถหยุดไม่ทัน ชนคนหรือรถคันอื่น ทั้งรถที่แล่นตามมาอาจหยุดไม่ทันเป็นเหตุให้ชนกันเกิดความเสียหาย บาดเจ็บ และเสียชีวิตขึ้นได้ ประกอบกับผู้ขับขี่ไม่แน่ใจว่าผู้หยุดรถดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจริงหรือไม่ จะทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้ใช้รถ ใช้ถนนทั่วไปได้ จึงกำชับให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติดังนี้

๑. ในการตรวจจับ

๑.๑ ให้ตั้งจุดตรวจตามหลักการในหนังสือ ตร. ข้างต้นข้อ ๒.๑.๒. ข้อ ๓. ข้อ ๔. อย่างเคร่งครัด และให้มีกรวยยางกำหนดเส้นทางให้รถเข้ารับการตรวจไว้อย่างชัดเจน หากไม่มีกำลังพลและอุปกรณ์ตามที่กำหนดรวมทั้งสถานที่ไม่เหมาะสม ห้ามมิให้ตั้งจุดตรวจ

๑.๒ เมื่อไม่มีการตั้งจุดตรวจ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรหรือตำรวจทางหลวงผู้ใดหยุดรถตรวจ เว้นแต่พบความผิดซึ่งหน้า

๑.๓ การปฏิบัติตามข้อ ๑.๑ และ ๑.๒ ห้ามผู้ปฏิบัติถือใบสั่งจราจร หรือพกไว้กับตัวจนเห็นได้ชัดเจน เว้นแต่ขณะเขียนใบสั่ง

๒. ในการควบคุมการปฏิบัติ

๒.๑ ให้ ผบช.น. สั่งให้ บก.๐๒ เป็นหน่วยรับแจ้งในการตั้งจุดตรวจ

๒.๒ ให้ ผบช.ภ.๑-๙ สั่ง ผบก.ภ.จว. ในสังกัดจัดตั้งหน่วยรับแจ้งการตั้งจุดตรวจในพื้นที่รับผิดชอบแล้วรายงานชื่อหน่วย ที่ตั้ง และหมายเลขโทรศัพท์ให้ทราบ

๒.๓ ให้ ผบช.ก. สั่ง ผบก.ทล. ดำเนินการตามข้อ ๒.๒ ด้วย

ทล.ต.ท. ธวัชชัย จุลสุคนธ์

( ธวัชชัย จุลสุคนธ์ )

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองวินัย โทร ๐-๒๒๐๕-๓๗๐๐

ที่ ๐๐๑๑.๗/๙ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๙

เรื่อง การลงโทษเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่มีพฤติการณ์ไม่เหมาะสม

---

เรียน ผบช.,ผบก.หน่วยขึ้นตรงต่อ ตร.และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย ปัจจุบันการลงโทษข้าราชการตำรวจที่มีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการตรวจและจับกุมผู้ใช้รถใช้ถนนของหน่วยต่างๆ ยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติและให้เกิดความเป็นธรรมแก่ข้าราชการตำรวจ ตร.จึงมีคำสั่ง ลง ๑๙ ธ.ค.๔๙ กำหนดระดับโทษดังต่อไปนี้

| ลำดับ | ความผิด | ระดับโทษ | หมายเหตุ |
|---|---|---|---|
| ๑ | ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาในการจัดตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด เช่น<br>๑.๑ ตั้งด่านตรวจ ต้องได้รับอนุมัติจาก ตรม. หรือ กอ.รมน.<br>๑.๒ ตั้งจุดตรวจ ต้องได้รับอนุมัติจาก ผบก. ขึ้นไป<br>๑.๓ ตั้งจุดสกัด ต้องเฉพาะกรณีฉุกเฉินและได้รับอนุมัติจาก หน.สถานี | ภาคทัณฑ์หรือกักอาม ตามความร้ายแรงแห่งกรณี | หนังสือ ตร.ที่ ๐๖๒๕.๒๓ / ๓๗๗๔ ลง ๑๓ มี.ค.๔๐ เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด และหนังสือ ตร.ที่ ๐๐๐๗.๑๑/๓๙๘๑ ลง ๔ ส.ค.๔๘ เรื่อง กำชับการตรวจจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรและเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวง |

| ลำดับ | ความผิด | ระดับโทษ | หมายเหตุ |
|---|---|---|---|
| ๒ | ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาในการปฏิบัติหน้าที่ ณ ด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด เช่น<br>๒.๑ ไม่มีนายตำรวจสัญญาบัตรเป็นหัวหน้า<br>๒.๒ ไม่แต่งเครื่องแบบในการปฏิบัติหน้าที่<br>๒.๓ ไม่มีแผงกั้นที่มีเครื่องหมายการจราจร ว่า "หยุด" ที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ<br>๒.๔ ไม่มีแสงไฟส่องสว่างให้มองเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตรก่อนถึงจุดตรวจในเวลากลางคืน<br>๒.๕ ไม่มีป้ายแสดงข้อความ "หากเจ้าหน้าที่ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ให้แจ้งผู้บังคับการ .....โทร....." ให้มองเห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร<br>๒.๖ ไม่ประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยใกล้เคียงให้ชัดเจนจนเกิดการตั้งจุดตรวจ จุดสกัดซ้ำซ้อน อันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้สัญจรไปมา | ภาคทัณฑ์หรือกักยามตามความร้ายแรงแห่งกรณี | |
| ๓ | เป็นผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่ออกตรวจ ไม่ออกตรวจการปฏิบัติหน้าที่ ไม่เอาใจใส่กวดขันดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัด | ภาคทัณฑ์หรือกักยาม | |
| ๔ | เป็นผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่ออกตรวจ ไม่เอาใจใส่กวดขันดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประจำด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด จนเกิดฉวยโอกาสเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถที่กระทำผิดกฎหมายหรือตั้งจุดตรวจ จุดสกัดโดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ | กักยามหรือตัดเงินเดือน | |

| ลำดับ | ความผิด | ระดับโทษ | หมายเหตุ |
|---|---|---|---|
| ๕ | เป็นผู้บังคับบัญชาผู้รับผิดชอบประจำด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด ไม่เอาใจใส่กวดขันดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประจำด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด จนเกิดฉวยโอกาสเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถที่กระทำผิดกฎหมายหรือตั้งจุดตรวจ จุดสกัดโดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ | กักยาม | |
| ๖ | เป็นผู้บังคับบัญชาที่ใกล้ชิด บกพร่องละเลยไม่เอาใจใส่ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาที่ประจำด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด จนเกิดฉวยโอกาสเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถที่กระทำผิดกฎหมายหรือตั้งจุดตรวจ จุดสกัดโดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ โดยลักษณะของพฤติการณ์ เป็นการกระทำร่วมกันหลายคน และ/หรือเป็นระยะเวลาต่อเนื่องกันหลายวัน | กักยามหรือตัดเงินเดือน | |

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ต. ปัญญา เอ่งฉ้วน
(ปัญญา เอ่งฉ้วน)
ผบก.วน.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๗๔ วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง กำชับการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจและจับกุมผู้ใช้รถใช้ถนน

---

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ ตร. ได้กำหนดมาตรการการปฏิบัติและควบคุมความประพฤติและพฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตรวจและจับกุมผู้ใช้รถใช้ถนนที่กระทำผิดกฎหมาย ตามหนังสือ ตร. ด่วนที่สุด ที่ ๐๖๒๕.๒๓/๓๗๗๙ ลง ๑๓ มี.ค.๔๐, หนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๗.๑๑/๓๙๘๑ ลง ๔ ส.ค.๔๘ และหนังสือ วน. ที่ ๐๐๑๑.๓/๙ ลง ๒๑ ธ.ค.๔๙ ไว้แล้ว นั้น

ปรากฏว่าปัจจุบันยังพบเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะที่ไม่เหมาะสม ในการตรวจและจับกุมผู้ใช้รถใช้ถนนที่กระทำผิดกฎหมาย เผยแพร่ทางสื่อมวลชนและสื่อสารสนเทศต่างๆ จนเกิดความเสื่อมเสียและเสียหายต่อภาพลักษณ์ของ ตร. เพื่อป้องกันการเรียกหรือรับหรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ จึงกำชับให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชาต้องเอาใจใส่กวดขันดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใต้บังคับบัญชาของตน หากตรวจพบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดประพฤติมิชอบในลักษณะดังกล่าว ผู้บังคับบัญชาต้องรีบพิจารณาดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้นั้นไปตามอำนาจหน้าที่ทั้งทางอาญาและวินัย และผู้บังคับบัญชาที่ละเลยไม่เอาใจใส่ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาของตนจนปรากฏมีพฤติการณ์มิชอบดังกล่าว ให้พิจารณาความบกพร่องตามมาตรการในหนังสือ ตร. ด่วนที่สุด ที่ ๐๖๒๕.๒๓/๓๗๗๙ ลง ๑๓ มี.ค.๔๐ และคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๓๗ โดยเคร่งครัด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ. อดุลย์ แสงสิงแก้ว

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผบ.ตร.

ที่ นว. ๒๐๘/๒๔๙๖

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓ กันยายน ๒๔๙๖

เรื่อง แนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

อนุสนธิหนังสือที่ นว. ๓๐๐/๒๔๙๕ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๙๕ แจ้งมติคณะรัฐมนตรี ให้กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ กวดขันวินัยข้าราชการในเรื่องการเสพสุราและเล่นการพนันโดยเคร่งครัด ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบให้ ก.พ. พิจารณาหาทางวางระเบียบหรือข้อบังคับให้ข้าราชการเลิกเล่นการพนันและเสพสุราด้วยอีกทางหนึ่ง ซึ่งบัดนี้ ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเสนอแนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนัน และข้าราชการเสพสุราดังต่อไปนี้

ก. เล่นการพนัน

๑. การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ข้าราชการผู้ใดเล่น ควรวางโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ

๒. การพนันประเภทที่กฎหมายบัญญัติว่าจะเล่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากทางการ

(ก) เล่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง หรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรมหรือเจ้าพนักงานอื่นใด ซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ ให้พิจารณาโทษตามเกณฑ์ใน ข้อ ๑. ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่น ให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

(ข) เล่นโดยได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง หรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใด ซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ อาจพิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ใน ข้อ ๑. ก็ได้ ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่น จะเป็นผิดต่อเมื่อปรากฏว่า ผู้นั้นหมกมุ่นต่อการพนันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียแก่ราชการและให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

ข. เสพสุรา

ข้าราชการผู้ใดเสพสุรามึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี ข้าราชการผู้ใดเสพหรือเมาสุราในกรณีต่อไปนี้ อาจถูกลงโทษสถานหนักถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจาราชการ เช่น

๑. เสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๒. เมาสุราเสียราชการ

๓. เมาสุราในที่ชุมนุมชนจนเกิดเรื่องเสียหาย หรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ศกนี้ ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่ ก.พ. เสนอ และให้ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อได้สั่งให้ข้าราชการ ในสังกัดถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ชำนาญอักษร

(หลวงชำนาญอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

หมายเหตุ ดูหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๖/ว ๒๐ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๙

ที่ สร ๐๒๐๖/ว๒๐ สำนักนายกรัฐมนตรี

๑๕ มีนาคม ๒๕๐๙

เรื่อง การเสพสุราของข้าราชการ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

กรมตำรวจได้เสนอประมวลข่าวสดับตรับฟัง เสียงประชาชนวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ว่าขณะนี้มีข้าราชการทั้งทหารและพลเรือนในเครื่องแบบจำนวนมาก ใช้เวลาพักผ่อนด้วยการดื่มสุรา ตามร้านจนเกินขอบเขตและครองสติไม่ได้ แสดงกิริยาก่อกวนความไม่สงบเป็นที่น่ารังเกียจในที่สาธารณะ ทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของวงราชการ ทุกกระทรวง ทบวง กรม ควรมีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใดที่คอยสอดส่องควบคุมความประพฤติของข้าราชการในสังกัดพร้อมกับลงโทษทางวินัย เพื่อป้องกันความเสื่อมเสีย

สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีได้เสนอ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีบัญชาให้กระทรวง ทบวง กรม กำชับผู้บังคับบัญชาทุกชั้นให้ช่วยกันพิจารณาสอดส่องความประพฤติของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่เหมาะสมต่อไป หากมีการฝ่าฝืน ก็ควรพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พลโท ส. เสนาณรงค์

(แสวง เสนาณรงค์)

เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี

กองนโยบายภายในประเทศ

หมายเหตุ ดูหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๒๐๔/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๔๙๖

## โทรสารในราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

**ความเร่งด่วน** ด่วนที่สุด ชั้นความลับ

**จาก** พล.ต.อ.อดุลย์ แสงสิงแก้ว ผบ.ตร.

**ถึง** ผู้ปฏิบัติ ผบช. หรือในตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผู้รับทราบ จตช. ,รอง ผบ.ตร. ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ที่ ๐๐๐๑(ศปก.ตร.)/๘๗ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

---

๑. ตามที่ ตร. มีนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มข้นตามนโยบายรัฐบาล และให้ดำเนินการทางอาญาและวินัยกับข้าราชการตำรวจที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเด็ดขาด นั้น

๒. ขณะนี้ยังคงมีข้าราชการตำรวจกระทำผิดกฎหมายโดยเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดแล้วถูกจับกุมดำเนินคดี ดังที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชน อันทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างร้ายแรง สาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชาไม่ได้ควบคุม กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด

๓. ดังนั้น จึงกำชับให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้กวดขัน เข้มงวด กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด ไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หากยังมีผู้ฝ่าฝืนกระทำผิดก็ให้ดำเนินการทางอาญาและวินัยตามอำนาจหน้าที่อย่างเด็ดขาดและให้พิจารณาสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนทุกราย

(๒) กรณีผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้พิจารณาข้อบกพร่องของผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ตามคำสั่ง ตร.ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๓๗ เรื่องมาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจทุกราย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. อดุลย์ แสงสิงแก้ว

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผบ.ตร.

ด่วน
ที่ น.ว.๑๒๕/๒๕๐๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๕ ตุลาคม ๒๕๐๓

เรื่อง การลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด และกระทรวง ทบวง กรม

ด้วยเลขาธิการ ก.พ.รายงานว่า มีกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ สั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญ โดยอ้างเหตุควรปราณีหลายราย ซึ่ง ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่เป็นการเหมาะสม รวม ๒ เรื่อง คือ

๑. กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ออกจากราชการตามความในมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๗๗ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญ

๒. กระทำผิดฐานละทิ้งหน้าที่ราชการเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันควร ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ออกจากราชการตามความในมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ.๒๔๗๗ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญ

ก.พ.เห็นว่าความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการไปเลยเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นความผิดร้ายแรงซึ่งควรไล่ออกจากราชการ จะปราณีลดหย่อนผ่อนโทษลงได้ก็เพียงปลดออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตยักยอกไปแล้วมาคืนก็ดี การที่เป็นผู้ไม่เคยกระทำผิดมาก่อนก็ดี หรือมีเหตุอันควรปราณีอื่นใดก็ดี ไม่เป็นเหตุเพียงพอที่จะลดหย่อนผ่อนโทษลงเป็นให้ออกจากราชการได้ ก.พ. จึงขอให้ท่านนายกรัฐมนตรีพิจารณาและสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่ ก.พ.เสนอ และให้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

จึงขอยืนยันมาเพื่อจักได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธิ์
(นายมนูญ บริสุทธิ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๖๑๑/ว ๒

สำนักงาน ก.พ.
ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๒๘

เรื่อง แนวทางในการพิจารณาความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

ด้วยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีแจ้งว่า รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) ซึ่งเป็นผู้สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาโทษทางวินัยได้ให้ความเห็นว่า ความหมายของคำว่า ทุจริตต่อหน้าที่ราชการในปัจจุบันนี้มีลักษณะการกระทำผิดกว้างขวางขึ้นกว่าแต่เดิมมาก จึงขอให้สำนักงาน ก.พ. ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับโทษในเรื่องการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเสนอแนะเพื่อพิจารณาว่าสมควรจะทบทวนมติคณะรัฐมนตรีให้เป็นการเหมาะสมขึ้นเพียงใดหรือไม่

สำนักงาน ก.พ. ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่องดังกล่าวแล้วเห็นโดยสรุปว่ามติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ๑๒๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๓ ที่กำหนดให้ลงโทษผู้ทุจริตต่อหน้าที่ราชการถึงไล่ออกจากราชการ จะปรานีลดหย่อนลงได้ก็เพียงปลดออกจากราชการนั้นเป็นมติที่แสดงให้เห็นถึงนโยบายของรัฐบาลที่จะป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างจริงจัง ซึ่งถือได้ว่าเป็นมติที่ยังมีความเหมาะสมและจำเป็นที่จะคงไว้ใช้โดยที่ยังมิต้องแก้ไขปรับปรุงแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามการที่จะสั่งลงโทษข้าราชการสถานหนักถึงขั้นไล่ออกหรือปลดออกจากราชการในกรณีนี้นั้นจะต้องมีพยานหลักฐานชัดเจนพอสมควรว่าผู้กระทำผิดมีเถยจิตหรือเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ราชการด้วย สำนักงาน ก.พ. จึงได้เสนอความเห็นดังกล่าวข้างต้นต่อรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) ซึ่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย และได้สั่งการให้สำนักงาน ก.พ. แจ้งแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาเรื่องนี้ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบ เพื่อให้การพิจารณาความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเป็นไปอย่างมีเหตุผลในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะสามารถให้ความยุติธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา และสร้างความเป็นธรรมให้กับทั้งราชการและตัวข้าราชการเองด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) โสรัจ สุจริตกุล

(นายโสรัจ สุจริตกุล)

เลขาธิการ ก.พ.

ที่ นร. ๐๒๐๕/ว. ๒๓๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม.

๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

เรื่อง ขอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี

เรียน (เวียน กระทรวง ทบวง กรม)

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วน ที่ นว ๑๒๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ปกปิด ที่ นร ๐๗๐๙๒/ป ๑๐๔๔ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๖

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง การลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ นั้น

บัดนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้เสนอขอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ เกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ อนุมัติตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ ดังนี้

๑. ให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ เกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี ดังนี้

๑.๑ ปรับปรุงถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนจากความว่า "ละทิ้งหน้าที่ราชการไปเลยเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร" เป็น "ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน เป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย"

๑.๒ การลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการตามข้อ ๑.๑ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปราณีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

๒. สำหรับการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงใน ๒ ฐานความผิดดังกล่าวตามมาตรา ๖๗ วรรคสาม และมาตรา ๗๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ หรือตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ก่อนหน้านั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ มีบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๓๘ ให้ลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ขณะกระทำผิด ก็ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) วิษณุ เครืองาม

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐๒-๒๐๕-๑๖๗๙

ที่ ตช ๐๐๑๑.๒/๔๔๙ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๙

เรื่อง กำชับกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าจับกุมคดีละเมิดลิขสิทธิ์

---

ผบช. , ผบก.ในสังกัด สง. ผบ.ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามหนังสือ ตร. ด่วนมาก ที่ ๐๐๐๔.๖/๘๙๘๓ ลง ๒๗ ต.ค.๔๗ เรื่อง กำชับแนวทางการปฏิบัติเจ้าพนักงานตำรวจในการดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์เพลงคาราโอเกะให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติไว้แล้วนั้น

เนื่องจาก ขณะนี้ได้ปรากฏว่ามีข้าราชการตำรวจจำนวนมากไม่ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางที่ ตร. กำหนด อันเป็นเหตุให้ผู้ประกอบการได้รับความเดือดร้อน และยังมีการร้องเรียนกล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจกระทำผิดในลักษณะนี้อยู่อีก ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของ ตร. และข้าราชการตำรวจโดยส่วนรวม และสาเหตุแห่งการกระทำส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชาไม่กวดขัน กำกับ ดูแล สอดส่องการปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการตำรวจ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ รวมทั้งคำสั่ง และมาตรการดังกล่าวอย่างเคร่งครัด จริงจัง จึงกำชับให้ถือปฏิบัติดังนี้

๑. ให้พนักงานสอบสวน และผู้บังคับบัญชาทุกระดับถือปฏิบัติตามหนังสือ ตร. ด่วนมาก ที่ ๐๐๐๔.๖/๘๙๘๓ ลง ๒๗ ต.ค.๔๗ โดยเคร่งครัด

๒. ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดเกี่ยวกับคดีละเมิดลิขสิทธิ์ ห้ามมิให้ข้าราชการตำรวจที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจับกุมเข้าไปดำเนินการไม่ว่าจะมีการแจ้งความร้องทุกข์มอบคดีต่อพนักงานสอบสวนหรือไม่

นอกจากนี้ในการตกลงเจรจาเพื่อให้มีการประนีประนอมยอมความแล้วปล่อยตัวผู้ถูกจับกุมโดยไม่ส่งมอบพนักงานสอบสวนดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ทำให้เกิดความเสียหาย ต่อภาพลักษณ์ของ ตร. และข้าราชการตำรวจโดยส่วนรวม ถือว่ากรณีดังกล่าวมีมูลเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และ ตร. จะสั่งดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกับข้าราชการตำรวจผู้เกี่ยวข้องทุกราย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. อชิรวิทย์ สุพรรณเภสัช
(อชิรวิทย์ สุพรรณเภสัช)
ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๑๒๓๘

ที่ ๐๐๓๒.๖๑๑/ ๖๐๘๐ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

เรื่อง มาตรการและแนวทางปฏิบัติในการเข้าสนามม้า

---

รอง ผบ.ตร. , ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช., ผบก. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ ตร.ได้อนุมัติหลักการ ลง ๒๙ มี.ค.๒๕๓๘ ท้ายหนังสือ จต.ที่ ๐๕๐๒.๑๑/๒๘๒ ลง ๒๗ ก.พ.๒๕๓๘ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการเข้าสนามม้าของข้าราชการตำรวจ โดยวางมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการเข้าสนามม้าไว้ นั้น

เนื่องจากมาตรการและแนวทางดังกล่าวได้กำหนดมาเป็นระยะเวลานานแล้ว ตำแหน่งของผู้อนุญาตให้ข้าราชการตำรวจเข้าไปในสนามม้าระดับจังหวัดและภาคเปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ม.๑๔ ได้กำหนดให้ผู้บัญชาการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการในกองบัญชาการแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และมาตรา ๗๓ วรรค ๑ อำนาจในการสั่งการอนุญาต การอนุมัติการปฏิบัติราชการแทน และการดำเนินการด้านอื่นที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ.....เรื่องใดในกิจการของแต่ละกองบัญชาการ ให้ผู้บัญชาการของแต่ละกองบัญชาการนั้นเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ดังกล่าว จึงให้ยกเลิกมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการเข้าสนามม้าตามที่ ตร. ได้ อนุมัติหลักการ ลง ๒๙ มี.ค.๒๕๓๘ ท้ายหนังสือ จต. ที่ ๕๐๒.๑๑/๒๘๒ ลง ๒๗ ก.พ.๒๕๓๘ และให้ดำเนินการดังนี้

๑. ข้าราชการตำรวจทุกนายที่เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ราชการในสนามม้าทุกแห่งจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาก่อน โดยในเขตกรุงเทพมหานครให้ ผบช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า ผบช. หรือ ผบก. หรือตำแหน่งเทียบเท่า ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. ต้นสังกัดขึ้นไปเป็นผู้อนุญาต ส่วนนอกเขตกรุงเทพมหานครให้ ผบก.ภ.จว.ขึ้นไปเป็นผู้อนุญาต

๒. กรณีที่จะต้องเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในสนามม้าด้วยเหตุฉุกเฉินและเป็นการเร่งด่วนที่ไม่สามารถขออนุญาตได้ทัน เช่น มีการกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือกำลังพยายามกระทำความผิด หรือพบโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นจะกระทำผิดโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด ฯลฯ เป็นต้น ให้รายงานการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้มีอำนาจอนุญาตตามข้อ ๑ ทราบโดยด่วนที่สุด

๓. ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้อนุญาตตามข้อ ๑ ขึ้นไปเข้าไปในสนามม้าได้โดยไม่ต้องขออนุญาตยกเว้น ผบก.หรือตำแหน่งเทียบเท่า ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.ให้ขออนุญาตจาก ตร.

๔. ให้ จต.,น.,ภ.๓,๔ และ ๕ จัดนายตำรวจระดับ รอง ผบช. เป็นหัวหน้าไปตรวจในบริเวณสนามม้าในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยจัดชุดตรวจสอบที่เหมาะสมเข้าไปตรวจทุกครั้งที่มีการแข่งขัน และ จต. จัดชุดออกสุ่มตรวจเสริมการปฏิบัติชุดตรวจสอบของพื้นที่อีกครั้ง หากตรวจพบข้าราชการตำรวจคนใดเข้าไปในสนามม้า โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในสนามม้าได้ แต่มีพฤติการณ์ไม่เหมาะสม ให้รายงานเสนอผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด เพื่อพิจารณาทัณฑ์ทางวินัยต่อไป ถ้ามีสนามม้าแข่งเกิดขึ้นในท้องที่ ภ. อื่นๆ อีกก็ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกันนี้

๕. การรายงานผลการปฏิบัติตาม ๔ ให้สิ้นสุดที่ บช.

เพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. โกวิท วัฒนะ

(โกวิท วัฒนะ)

ผบ.ตร.

ที่ นร ๐๒๐๑/ว ๑๐๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๔ มิถุนายน ๒๕๒๘

เรื่อง การลงโทษผู้ละทิ้งหน้าที่เวรรักษาสถานที่ราชการ

เรียน (เวียน กระทรวง ทบวง กรม)

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๑๐๑/๒๔๙๕ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๔๙๕

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๔๙๕ ให้จัดเวรรักษาราชการประจำสถานที่ราชการดังนี้

๑. ให้กระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งภาค จังหวัด อำเภอ สำนักงานเทศบาลทุกแห่ง ตลอดจนองค์การของรัฐบาล จัดให้มีการรักษาราชการตลอดเวลาทั้งกลางวันและกลางคืน

๒. ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าขึ้นไป ผลัดเปลี่ยนกันคอยสอดส่องตรวจตราเพื่อความปลอดภัยและเพื่อให้เวรได้อยู่ประจำ ถ้าปรากฏว่าเวรละทิ้งหน้าที่ให้ถือว่าเป็นความผิดอย่างร้ายแรง และให้พิจารณาลงโทษอย่างน้อยให้ออกจากราชการ ถ้าปรากฏความเสียหายเกิดเพราะอัคคีภัยแล้ว นอกจากจะดำเนินคดีตามกฎหมายแล้ว ให้พิจารณาโทษทางวินัยด้วย

บัดนี้ สำนักงาน ก.พ. ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๔๙๕ ซึ่งแจ้งตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ น.ว. ๑๐๑/๒๔๙๕ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๔๙๕ ข้อ ๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาความผิดและกำหนดโทษจากข้อความเดิมที่ว่า "ถ้าปรากฏว่าเวรละทิ้งหน้าที่ให้ถือเป็นความผิดอย่างร้ายแรงและให้พิจารณาลงโทษอย่างน้อยให้ออกจากราชการ" โดยใช้ข้อความใหม่เป็น "ถ้าปรากฏว่าเวรละทิ้งหน้าที่ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดตามความร้ายแรงแห่งกรณี" เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับบทความผิดตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหารเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ ให้เป็นการเหมาะสมต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๒๘ อนุมัติตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ

จึงเรียนยืนยันมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) ปลั่ง มีจุล
(นายปลั่ง มีจุล)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

**คำสั่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ**
**ที่ ๒๓๔ /๒๕๕๘**
**เรื่อง การพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข**

---

ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๒๓๔/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๘ และที่ ๑๔๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องและมาตรการป้องกันและปราบปรามความผิดเกี่ยวกับอบายมุขไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุข เป็นนโยบายสำคัญเรื่องหนึ่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รัฐบาล และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขแนวทางการพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องในการป้องกันและปราบปรามอบายมุขเพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ พฤติการณ์ของผู้ลักลอบกระทำผิด และหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในปัจจุบัน ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอบายมุขของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สัมฤทธิ์ผล และสนองตอบนโยบายดังกล่าว จึงให้ยกเลิกคำสั่งดังกล่าวข้างต้น และกำหนดแนวทางการพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องในการป้องกันและปราบปรามอบายมุขไว้ ดังนี้

**๑.ความผิดเกี่ยวกับอบายมุข**

ลักษณะความผิดเกี่ยวกับอบายมุขมี ๒ ลักษณะ คือ

๑.๑ ลักษณะความผิดเกี่ยวกับอบายมุขเป้าหมาย

๑.๒ ลักษณะความผิดเกี่ยวกับอบายมุขทั่วไป หมายความถึง ลักษณะความผิดนอกเหนือและความผิดที่ไม่เข้าลักษณะความผิดตามข้อ ๑.๑ เช่น โต๊ะสนุกเกอร์ผิดกฎหมาย การลักลอบเล่นการพนันรายย่อย เป็นต้น

**๒.ลักษณะความผิดเกี่ยวกับอบายมุขเป้าหมาย**

๒.๑ ความผิดเกี่ยวกับการพนัน ได้แก่ การเล่นการพนันโดยผิดกฎหมายในลักษณะดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ การเล่นการพนันตามที่ระบุไว้ในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีจำนวนผู้เล่นตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไป ในบริเวณสถานที่เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน หรือต่อเนื่องกัน

ในจำนวนผู้เล่นตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไปนั้น ให้หมายความถึง ผู้เล่นการพนันตามที่ระบุไว้ในบัญชี ก. ประเภทเดียว หรือหลายประเภทรวมกัน ซึ่งเล่นการพนันอยู่ในสถานที่เช่นว่านั้น

๒.๑.๒ การเล่นการพนันในสถานที่ซึ่งรู้จักกันโดยทั่วไปในหมู่ผู้ลักลอบเล่นการพนันหรือประชาชนส่วนมากว่าเป็นสถานที่ลักลอบเล่นการพนันกันเป็นประจำ เช่น สถานที่ที่จัดให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งขันกัน จับยี่กี หวยปิงปอง เป็นต้น

๒.๑.๓ การเล่นการพนันสลากกินรวบ ซึ่งมีผู้ถูกจับกุมที่เป็นฝ่ายเจ้ามือจำนวนตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป หรือมีจำนวนเงินการพนันปรากฏในโพยของกลางรวมกันตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป หรือมีการจับกุมตั้งแต่ ๓ รายขึ้นไป ภายในวันเดียวกัน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจเดียวกัน

๒.๑.๔ การเล่นการพนันเอาทรัพย์สินกันด้วยเครื่องเล่นซึ่งใช้เครื่องกล พลังไฟฟ้า พลังแสงสว่าง หรือพลังอื่นใด ที่ใช้เล่นโดยวิธีสัมผัส เลื่อน กด ดีด ดึง ดัน ยิง โยน โยก หมุน หรือวิธีอื่นใด หรือเครื่องคอมพิวเตอร์รูปแบบต่างๆ ที่ใช้ชุดคำสั่ง (โปรแกรม) ที่มีวิธีการเล่นคล้ายกัน ซึ่งสามารถทำให้แพ้ชนะกันได้ ไม่ว่าจะโดยมีการนับแต้มหรือเครื่องหมายใดๆ หรือไม่ก็ตาม และให้รวมถึงการตรวจยึดเครื่องเล่นการพนันดังกล่าวขณะไม่มีผู้เล่น ทั้งกรณีที่เครื่องอยู่ในสถานะที่พร้อมใช้งานและไม่พร้อมใช้งานจากการปิดกระแสไฟฟ้าเข้า และ/หรือถอดแผงวงจรควบคุมออกจากเครื่อง โดยมีจำนวนของกลางรวมกันตั้งแต่ ๓ หน่วยขึ้นไป เช่น ตู้ม้า ๓ ตู้ เป็นต้น ภายในวันเดียวกัน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจเดียวกัน

๒.๑.๕ การเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอล ซึ่งมีผู้ถูกจับกุมรายเดียวกันจำนวนตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป หรือมีจำนวนเงินการพนันปรากฏในโพยของกลางรวมกันตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป หรือมีการจับกุมตั้งแต่ ๓ รายขึ้นไป ภายในวันเดียวกัน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจเดียวกัน

๒.๑.๖ ความผิดเกี่ยวกับการพนันนอกเหนือจากข้อ ๒.๑.๑ - ๒.๑.๕ ที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าเป็นการลักลอบเล่นการพนันโดยเปิดเผย ในลักษณะไม่เกรงกลัวกฎหมาย เช่น บ่อนกลางแจ้ง การพนันในสวนสนุก เป็นต้น

๒.๑.๗ การเล่นการพนันออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ การเล่นการพนันซึ่งประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึง โดยวิธีการถ่ายทอดภาพและ/หรือเสียงการเล่นการพนันจากสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง หรือเป็นโปรแกรมการเล่นการพนันสำเร็จรูป ซึ่งแสดงออกมาทางจอภาพเพื่อให้ผู้เล่นทายผล หรือเป็นการเล่นการพนันระหว่างผู้เล่นด้วยกันเอง และเกิดการแพ้ชนะกัน หรือการพนันทายผลการแข่งขันกีฬา โดยชำระเงินการพนันด้วยวิธีการโอนเงินผ่านระบบบัญชีในสถาบันการเงินต่างๆ หรือวิธีการอื่นใดโดยมีลักษณะ ดังนี้

๒.๑.๗.๑ จัดสถานที่ไว้สำหรับเล่นการพนัน เช่น ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกม ร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม สถานบริการ หอพัก อาคารพาณิชย์ สถานประกอบการ หรือสถานที่อื่นใดซึ่งมีจำนวนผู้เล่นตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป หรือมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (พีซี) รูปแบบต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ (เดสก์ท็อป) คอมพิวเตอร์แบบพกพา (แล็ปท็อป) คอมพิวเตอร์แบบรับข้อมูลด้วยการเขียนบนจอภาพ (แท็บเล็ต) คอมพิวเตอร์มือถือ (แฮนด์เฮลด์) หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นที่สามารถประมวลผลออกทางจอภาพได้หลายจอภาพ หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่รูปแบบต่างๆ สำหรับเล่นการพนันออนไลน์ จำนวนตั้งแต่ ๑๐ หน่วยการเล่นขึ้นไป เช่น คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ จำนวน ๑๐ เครื่อง เป็นต้น

๒.๑.๗.๒ ลักลอบเปิดเว็บไซต์การพนัน หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ และมีการเล่นการพนันต่อเนื่องกันเป็นเวลานานเกินกว่า ๑ เดือน หรือจนเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในหมู่ผู้ลักลอบเล่นการพนันหรือประชาชนส่วนมากว่าเป็นเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ ที่ลักลอบเล่นการพนันกันเป็นประจำ

๒.๒ ความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ ได้แก่

๒.๒.๑ เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งเด็ก หรือเยาวชน หรือบุคคลที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ เพื่อให้เด็ก หรือเยาวชน หรือบุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี การกระทำดังกล่าวข้างต้นไม่ว่าจะกระทำในสถานค้าประเวณี โรงแรม สถานบริการ ร้านอาหาร บ้านพักอาศัย หรือสถานที่อื่นใดที่มีกิจกรรมหรือพฤติการณ์เพื่อการค้าประเวณี

๒.๒.๒ หน่วงเหนี่ยว กักขัง กระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย หรือทำร้ายร่างกาย หรือขู่เข็ญด้วยประการใดๆ ว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่นเพื่อข่มขืนใจให้ผู้อื่นนั้นกระทำการค้าประเวณี

๒.๒.๓ กระทำการที่เข้าข่ายเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ โดยมีพฤติการณ์เพื่อการค้าประเวณี หรือบังคับใช้แรงงานหรือบริการ โดยมีจำนวนเหยื่อตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป

๒.๒.๔ ลักลอบเปิดเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ เพื่อการค้าประเวณี การค้ามนุษย์ การค้าสื่อ/วัตถุลามก โดยมีการกระทำผิดตามฐานความผิดดังกล่าวต่อเนื่องกันเป็นเวลานานเกินกว่า ๑ เดือน หรือจนเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปหรือประชาชนส่วนมากว่าเป็นเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ ที่ลักลอบทำการค้าประเวณี การค้ามนุษย์ การค้าสื่อ/วัตถุลามกกันเป็นประจำ

๒.๓ ความผิดเกี่ยวกับสถานบริการ ได้แก่

๒.๓.๑ เปิดสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต

๒.๓.๒ เปิดสถานบริการนอกเวลาหรือเกินกว่าเวลาที่กฎหมายกำหนด

๒.๓.๓ จัดให้มีการแสดงลามกหรืออนาจาร หรือกระทำการอื่นใดที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๒.๓.๔ ยินยอม หรือปล่อยปละละเลยให้มีการมั่วสุมเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ

๒.๓.๕ ยินยอม หรือปล่อยปละละเลยให้ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ ซึ่งมิได้ทำงานในสถานที่นั้น เข้าไปในสถานบริการในระหว่างเวลาทำการ

๒.๓.๖ รับผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ เข้าทำงานในสถานบริการ

๒.๓.๗ ยินยอม หรือปล่อยปละละเลยให้มีการค้าประเวณีในสถานบริการ

๒.๓.๘ รับ ยินยอม หรือปล่อยปละละเลยให้มีบุคคลต่างด้าวทำงานในสถานบริการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๒.๔ ความผิดเกี่ยวกับสื่อลามก ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับการทำ ผลิต ค้า ทำให้แพร่หลายโดยประการใดๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี ภาพถ่าย รูปภาพ ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ หรือสิ่งอื่นใดอันลามก รวมทั้งแหล่งหรือสถานที่ที่มีการจำหน่ายสื่อลามกที่รู้กันโดยทั่วไปว่า เป็นแหล่งหรือสถานที่ที่มีการจำหน่ายสื่อลามกกันเป็นประจำ ซึ่งมีผู้ถูกจับกุมจำนวนตั้งแต่ ๕ รายขึ้นไป หรือมีจำนวนของกลางรวมกันตั้งแต่ ๕,๐๐๐ หน่วยขึ้นไป เช่น แผ่นดิสก์ลามก จำนวน ๕,๐๐๐ แผ่น เป็นต้น ภายในวันเดียวกัน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจเดียวกัน

**๓.หน่วยปฏิบัติหลัก** ได้แก่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑ มาตรการด้านการป้องกัน

๓.๑.๑ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑.๑.๑ หัวหน้าหน่วยระดับตั้งแต่กองบัญชาการลงไปจนถึงระดับสถานีตำรวจหรือเทียบเท่า ต้องแบ่งเขตพื้นที่และมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามความผิดเกี่ยวกับอบายมุขไว้ให้ชัดเจนตามความเหมาะสม

๓.๑.๑.๒ ดำเนินการสืบสวนหาข่าวเกี่ยวกับแหล่งอบายมุขในพื้นที่รับผิดชอบและจัดทำข้อมูลท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการรวบรวมรายชื่อของผู้ที่มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการเกี่ยวกับแหล่งอบายมุขต่างๆ แผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งอบายมุข ไม่ว่าในขณะนั้นยังดำเนินกิจการอยู่หรือไม่ และต้องทำการปิดล้อมตรวจค้นสถานที่เป็นแหล่งมั่วสุมของเด็กและเยาวชน และล่อแหลมต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุขทุกประเภท โดยให้รวบรวมผลการปฏิบัติไว้อย่างเป็นระบบ

๓.๑.๑.๓ จัดกำลังตำรวจทั้งในและนอกเครื่องแบบออกตรวจตราสถานบริการ โรงแรม ร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม สถานประกอบการ และสถานที่ล่อแหลมต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุข อย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๑.๔ ประสานขอความร่วมมือจากสื่อมวลชน หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชนต่างๆ ทำการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข่าวสาร ชี้แจงให้เด็กและเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไป ได้รับทราบถึงโทษภัยของการลุ่มหลงและมัวเมาในการเล่นการพนันและอบายมุขอื่นๆ และเพิ่มความระมัดระวังในการควบคุม สอดส่องดูแล และป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนในปกครองถูกชักชวนไปมั่วสุมในแหล่งอบายมุขต่างๆ

๓.๑.๑.๕ ดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและขอความร่วมมือให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งอบายมุข โดยให้หัวหน้าหน่วยทุกระดับเปิดช่องทางการติดต่อสื่อสารให้กับประชาชนเข้าถึงได้โดยง่ายและหลายช่องทาง เช่น การให้ประชาชนเข้าพบ แจ้งทางโทรศัพท์สายตรงกับหัวหน้าหน่วย แจ้งทางไปรษณีย์ การเปิดตู้ไปรษณีย์และจดหมายทั่วไป รวมทั้งการแจ้งผ่านทางเว็บไซต์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ เป็นต้น

๓.๑.๑.๖ จัดให้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ประกอบการสถานบริการทุกประเภท เพื่อขอความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสอดส่อง ดูแล ตรวจตรา และกวดขัน ไม่ให้เด็กและเยาวชนเข้าไปมั่วสุมในสถานบริการ อย่างน้อย ๓ เดือนต่อครั้ง

๓.๑.๑.๗ การพิจารณาใบอนุญาตตั้ง และการต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการด้วยความละเอียดรอบคอบ เป็นธรรม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๓.๑.๑.๘ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี จัดเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการ เพื่อตรวจสอบและเฝ้าระวังป้องกันการกระทำความผิดผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ เกี่ยวกับอบายมุขทุกประเภท โดยเฉพาะการเปิดเว็บไซต์การพนันออนไลน์ การค้าประเวณี การค้ามนุษย์ การค้าสื่อ/วัตถุลามก ให้รีบดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปิดช่องทางการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตต่างๆ โดยเร็วที่สุด

๓.๑.๒ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วย ตามข้อ ๓.๑.๑.๑ - ๓.๑.๑.๕ (เฉพาะความผิด ตามข้อ ๒.๒.๓ และ ๒.๓.๘)

๓.๒ มาตรการด้านการปราบปราม

๓.๒.๑ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๒.๑.๑ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นต้องกำชับ และกวดขันเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติให้สืบสวน ปราบปราม จับกุมแหล่งอบายมุขอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และต้องตรวจสอบ ติดตามการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อควบคุม กำกับดูแลไม่ให้มีแหล่งอบายมุขที่ผิดกฎหมายเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบโดยเด็ดขาด

๓.๒.๑.๒ เร่งรัดสืบสวน ปราบปรามจับกุม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับแหล่งอบายมุขทุกประเภท ในพื้นที่รับผิดชอบอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๓.๒.๑.๓ กรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุขเป้าหมาย ให้พนักงานสอบสวน ดำเนินการดังนี้

(ก) สอบสวนขยายผลเพื่อดำเนินคดีกับเจ้าของสถานที่ ผู้จัด หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดให้มีการเล่นการพนัน เจ้าของสถานที่ ผู้ประกอบการ ผู้ดำเนินการ ผู้ควบคุมดูแล รวมทั้งผู้ได้รับผลประโยชน์จากการค้าประเวณี หรือการค้ามนุษย์ และเจ้าของ นายทุน ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้โฆษณาเผยแพร่ รวมทั้งผู้ได้รับผลประโยชน์จากการค้าสื่อ/วัตถุลามก ทุกประเภท รวมทั้งให้พนักงานสอบสวนเร่งทำการตรวจสอบประวัติผู้ต้องหา เพื่อดำเนินการฟ้องเพิ่มโทษหรือบวกโทษตามกฎหมาย

(ข) ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในทุกฐานความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และประสานงานกับเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) เพื่อดำเนินการตรวจสอบ ยึด หรืออายัดทรัพย์สิน และดำเนินคดีตามกฎหมาย เมื่อพบว่าเข้าข่ายเป็นความผิดมูลฐานตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓.๒.๑.๔ กรณีที่มีการตรวจค้นและ/หรือจับกุมเครื่องเล่นการพนันตามข้อ ๒.๑.๔ นอกจากดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติการพนันฯ แล้ว ให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมายศุลกากร และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และใช้มาตรการทางกฎหมายในการยึด และทำลายของกลางเพื่อมิให้นำกลับมาใช้ได้อีกต่อไป

๓.๒.๑.๕ กรณีจับกุมสถานบริการที่กระทำความผิดตามข้อ ๒.๓ ให้นำมาตรการการพักใช้ และเพิกถอนใบอนุญาตมาบังคับใช้กับสถานบริการดังกล่าวด้วย

๓.๒.๑.๖ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบเฝ้าระวัง ตามข้อ ๓.๑.๑.๘ มาดำเนินการสืบสวน จับกุม ขยายผลผู้ที่อยู่เบื้องหลัง นายทุน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ ที่เกี่ยวกับอบายมุขทุกประเภท โดยเฉพาะเว็บไซต์การพนันออนไลน์ การค้าประเวณี การค้ามนุษย์ หรือการค้าสื่อ/วัตถุลามก

๓.๒.๒ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วย ตามข้อ ๓.๒.๑.๑ - ๓.๒.๑.๓ (เฉพาะความผิด ตามข้อ ๒.๒.๓ และ ๒.๓.๘)

**๔.หน่วยเสริมการปฏิบัติ** ได้แก่ กองบัญชาการตำรวจสันติบาล กองสารนิเทศ ให้ดำเนินการดังนี้

๔.๑ กองบัญชาการตำรวจสันติบาล ทำการสืบสวนหาข่าวและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับหน่วยข่าวทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับกลุ่มผู้มีอิทธิพล หรือองค์กรที่อยู่เบื้องหลังการแสวงหา

ผลประโยชน์ หรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ตลอดจนข้อมูลเส้นทางการเงินที่เกี่ยวกับแหล่งอบายมุข โดยเฉพาะการพนัน การค้าประเวณี การค้ามนุษย์ และการค้าสื่อ/วัตถุลามก ในลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ แล้วสนับสนุนข้อมูลข่าวสารให้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อใช้ในการกำหนดมาตรการ/แนวทางปฏิบัติในการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดในภาพรวม และให้กับกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพื่อเป็นการเสริมการปฏิบัติของหน่วยปฏิบัติหลักอีกส่วนหนึ่ง

๔.๒ กองสารนิเทศ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลในเชิงแนะนำ ตักเตือน เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ และเกรงกลัวต่อกฎหมายในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุข ตลอดจนให้ตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำความผิดที่จะเกิดแก่เด็ก เยาวชน สตรี สถาบันครอบครัว และภาพลักษณ์ของประเทศชาติมากกว่าผลประโยชน์ทางธุรกิจ รวมทั้งการรณรงค์เพื่อขอความร่วมมือประชาชนในการแจ้งข้อมูล เบาะแส เกี่ยวกับแหล่งอบายมุข ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการปราบปรามอย่างเด็ดขาดต่อไป

**๕.ผู้รับผิดชอบที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่อง**

๕.๑ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ และศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้

๕.๑.๑ สถานีตำรวจ

๕.๑.๑.๑ เจ้าหน้าที่สายตรวจ และเจ้าหน้าที่สืบสวน ของสถานีตำรวจ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๑.๒ หัวหน้าสถานีตำรวจระดับผู้กำกับการ

รองผู้กำกับการ สารวัตร และรองสารวัตร ผู้ทำหน้าที่สืบสวนและป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๑.๓ หัวหน้าสถานีตำรวจระดับสารวัตรใหญ่

สารวัตร และรองสารวัตร ผู้ทำหน้าที่สืบสวน และป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๑.๔ หัวหน้าสถานีตำรวจระดับสารวัตร

รองสารวัตร ผู้ทำหน้าที่สืบสวน และป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๑.๕ หัวหน้าสถานีตำรวจ พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๒ กองกำกับการสืบสวน

๕.๑.๒.๑ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ สังกัดกองกำกับการสืบสวน ตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรจังหวัด ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๒.๒ ผู้กำกับการสืบสวน ตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรจังหวัด พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๓ กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี

ผู้กำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ ผู้ที่รับผิดชอบในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการค้ามนุษย์ (เฉพาะที่เหยื่อเป็นเด็ก และ/หรือสตรี) ตามข้อ ๒.๒.๓

๕.๑.๔ กองบังคับการ/ตำรวจภูธรจังหวัด

๕.๑.๔.๑ รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๑.๔.๒ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๕ กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ/กองบังคับการสืบสวนสอบสวน

๕.๑.๕.๑ ผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ สังกัดกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล และสังกัดกองบังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรภาค/ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๕.๒ รองผู้บังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล และรองผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรภาค/ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๑.๕.๓ ผู้บังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล และผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรภาค/ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๖ กองบัญชาการตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรภาค/ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้

๕.๑.๖.๑ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ และรองผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด ผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข และผู้ที่รับผิดชอบในการปกครองบังคับบัญชาหน่วยที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

๕.๑.๖.๒ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ และผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๒ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

กรณีที่หน่วยงานที่ผู้บังคับบัญชาระดับตั้งแต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นไปสั่งการ หรือไปทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติ

หรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ความผิดเกี่ยวกับอบายมุข ผู้ที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่อง มีดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ ในสังกัดกองบังคับการปราบปราม กองบังคับการตำรวจรถไฟ กองบังคับการตำรวจน้ำ กองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๒.๒ ผู้กำกับการ ในสังกัดกองบังคับการปราบปราม กองบังคับการตำรวจรถไฟ กองบังคับการตำรวจน้ำ กองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๒.๓ ผู้บังคับการ และรองผู้บังคับการ ในสังกัดกองบังคับการปราบปราม กองบังคับการตำรวจรถไฟ กองบังคับการตำรวจน้ำ กองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๒.๔ ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และรองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด ผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข และผู้ที่รับผิดชอบในการปกครองบังคับบัญชาหน่วยที่มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณา

๕.๓ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

กรณีที่หน่วยงานที่ผู้บังคับบัญชาระดับตั้งแต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นไปสั่งการ หรือไปทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติหรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ความผิดเกี่ยวกับอบายมุข ในกรณีความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามข้อ ๒.๒.๓ และความผิดตามข้อ ๒.๓.๘ ผู้ที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่อง มีดังต่อไปนี้

๕.๓.๑ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ - ๖

๕.๓.๑.๑ ผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ ผู้ทำหน้าที่สืบสวน ป้องกันปราบปราม ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๓.๑.๒ ผู้กำกับการ สารวัตรใหญ่ สารวัตรหัวหน้าด่านตรวจคนเข้าเมือง พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๓.๑.๓ รองผู้บังคับการ ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๓.๑.๔ ผู้บังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ - ๖ พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๓.๒ กองบังคับการสืบสวนสอบสวน

๕.๓.๒.๑ ผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ ผู้ทำหน้าที่สืบสวน ป้องกันปราบปราม ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๓.๒.๒ ผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน และรองผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๓.๓ ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และรองผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด ผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข และผู้ที่รับผิดชอบในการปกครองบังคับบัญชาหน่วยที่มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณา

๕.๔ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

กรณีที่หน่วยงานที่ผู้บังคับบัญชาระดับตั้งแต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นไปสั่งการ หรือไปทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติหรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ความผิดเกี่ยวกับอบายมุขตามข้อ ๒.๑.๗.๒ และ ๒.๒.๔ ผู้ที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่อง มีดังต่อไปนี้

๕.๔.๑ ผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบหรือมีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์ การค้าประเวณี การค้ามนุษย์ การค้าสื่อ/วัตถุลามก ทางเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ แล้วแต่กรณี

๕.๔.๒ ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และรองผู้บังคับการ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์ การค้าประเวณี การค้ามนุษย์ การค้าสื่อ/วัตถุลามก ทางเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ แล้วแต่กรณี

๕.๕ ชุด/หน่วยเฉพาะกิจ ชุดปฏิบัติการ ชุดจู่โจม หรือชื่อที่เรียกอย่างอื่น ซึ่งแต่งตั้งโดยหัวหน้าหน่วยระดับตั้งแต่กองบัญชาการลงไปหรือเทียบเท่า ให้มีหน้าที่และ/หรือความรับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๖ ข้าราชการตำรวจทุกนายที่มีส่วนพัวพันเกี่ยวข้อง หรือมีส่วนได้รับผลประโยชน์โดยทุจริตหรือโดยมิชอบจากแหล่งอบายมุข

เนื่องจากการป้องกันและปราบปรามความผิดเกี่ยวกับอบายมุข เป็นนโยบายสำคัญของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ทุกหน่วยต้องดำเนินการอย่างจริงจัง ดังนั้นการที่ผู้รับผิดชอบในความบกพร่องอ้างว่ามารับตำแหน่งใหม่ หรือการกระทำความผิดเริ่มเกิดขึ้นขณะเข้าตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือที่เกิดเหตุอยู่ห่างไกลจากที่ตั้ง หรืออยู่ในสถานที่เร้นลับ ทำให้ยากต่อการจับกุม รวมทั้งกรณีการเข้าร่วมทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือมีชื่อร่วมทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุมกับหน่วยงานที่ได้รับคำสั่งให้ทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ก็ไม่สามารถรับฟังเพื่อให้พ้นจากความรับผิดชอบได้ เว้นแต่มีข้อเท็จจริงที่ปรากฏอย่างชัดเจนว่าการตรวจค้นและ/หรือจับกุมดังกล่าว อยู่นอกเหนือห้วงเวลาที่อยู่ในความรับผิดชอบ

**๖.ลักษณะที่ถือเป็นความบกพร่อง**

กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยอื่น และ/หรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติหรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุมความผิดเกี่ยวกับอบายมุขได้ หรือขณะตรวจค้นไม่พบผู้กระทำความผิดในที่เกิดเหตุ หรือผู้กระทำความผิดหลบหนี

แต่มีพยานหลักฐานเช่น เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่มีสภาพพร้อม หรือแสดงให้เห็นว่าสามารถที่จะกระทำความผิดได้ในขณะตรวจค้น โพย หรือบัญชีที่บันทึกรายชื่อ รายรับ/จ่าย จากการกระทำความผิด หรือภาพเคลื่อนไหวภาพนิ่งต่างๆ หรือโดยสภาพของอาคารสถานที่ได้ก่อสร้างหรือดัดแปลงไว้เพื่อกระทำความผิดและ/หรือ พยานบุคคล ที่น่าเชื่อได้ว่ามีการลักลอบกระทำความผิดมาแล้วภายใน ๑๕ วันก่อนหน้าที่จะเข้าทำการตรวจค้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๕ มีความบกพร่องและต้องถูกดำเนินการตามคำสั่งนี้ ส่วนการลงโทษให้พิจารณาจากความบกพร่องตามลำดับ ดังนี้

๖.๑ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและปราบปรามความผิดเกี่ยวกับอบายมุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๒ ปล่อยปละละเลยไม่สนใจในการสืบสวนปราบปรามจับกุม

๖.๓ มีส่วนพัวพัน รู้เห็นเป็นใจ หรือเกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุขที่กระทำผิดกฎหมาย

๖.๔ เรียก รับ หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุขที่กระทำผิดกฎหมาย

**๗.การพิจารณาความบกพร่อง**

๗.๑ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาระดับตั้งแต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นไปสั่งการ หรือไปทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือหน่วยงานในกองบัญชาการอื่น หรือส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติหรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ความผิดเกี่ยวกับอบายมุข ให้ดำเนินการดังนี้

๗.๑.๑ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติสั่งการ ให้หัวหน้าผู้ปฏิบัติรายงานรายละเอียดการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ให้ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งการทราบโดยตรงภายใน ๒๔ ชั่วโมง ทั้งนี้หากเข้าไปตรวจค้นแล้วไม่พบผู้กระทำความผิด หรือผู้กระทำความผิดหลบหนี ให้ตรวจยึดของกลางที่มีไว้ ได้มา หรือได้ใช้ในการกระทำความผิด และตรวจหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากพยานแวดล้อมให้ชัดเจนว่าสถานที่ดังกล่าวเคยมีการกระทำความผิดหรือไม่ มีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดอย่างไรและได้หยุด/พัก/ปิด หรือเลิกประกอบกิจการเมื่อใด พร้อมบันทึกภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ไว้อย่างละเอียดเพื่อประกอบการพิจารณา

๗.๑.๒ กรณีที่หน่วยงานในกองบัญชาการอื่น เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ให้หัวหน้าผู้ปฏิบัติรายงานรายละเอียดการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ตามข้อ ๗.๑.๑ ให้ผู้บัญชาการต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุมทราบ และให้ผู้บัญชาการต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม รายงานให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบโดยตรงภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๗.๑.๓ กรณีที่หน่วยงานเหนือสำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นไป หรือส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติหรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ให้ผู้บัญชาการพื้นที่ที่ถูกตรวจค้นและ/หรือจับกุม รายงานรายละเอียดการตรวจค้น และ/หรือจับกุม ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบโดยตรงภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๗.๑.๔ กรณีที่มีการตรวจค้นและ/หรือจับกุมผู้ลักลอบเปิดเว็บไซต์หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ และ/หรือเครือข่ายความผิดเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ ซึ่งมีพฤติการณ์การลักลอบเล่นการพนันต่อเนื่องกันเป็นเวลานานเกินกว่า ๑ เดือน หรือจนเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในหมู่ผู้ลักลอบเล่นการพนันหรือประชาชนส่วนมากว่าเป็นเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ ที่ลักลอบเล่นการพนันกันเป็นประจำตามข้อ ๒.๑.๗.๒ และ/หรือลักลอบเปิดเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ เพื่อการค้าประเวณี การค้ามนุษย์

การค้าสื่อ/วัตถุลามก โดยมีการกระทำผิดตามฐานความผิดดังกล่าวต่อเนื่องกันเป็นเวลานานเกินกว่า ๑ เดือน หรือจนเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปหรือประชาชนส่วนมากว่าเป็นเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ ที่ลักลอบทำการค้าประเวณี การค้ามนุษย์ การค้าสื่อ/วัตถุลามกกันเป็นประจำตามข้อ ๒.๒.๔ ให้ดำเนินการดังนี้

๗.๑.๔.๑ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติสั่งการให้หัวหน้าผู้ปฏิบัติรายงานรายละเอียดการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ตามข้อ ๗.๑.๑ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งการทราบโดยตรงภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๗.๑.๔.๒ กรณีที่หน่วยงานเหนือสำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นไป หรือส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติหรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ให้ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี รายงานรายละเอียดการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบโดยตรงภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๗.๒ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาระดับกองบัญชาการเป็นผู้สั่งการ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยอื่นในสังกัดกองบัญชาการ ไปทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ให้หัวหน้าผู้ปฏิบัติรายงานรายละเอียดการตรวจค้นและ/หรือจับกุมตามข้อ ๗.๑.๑ ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล หรือผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ หรือผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ แล้วแต่กรณี และให้ผู้บัญชาการที่ได้รับรายงานการตรวจค้นและ/หรือจับกุมดังกล่าว รายงานให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบโดยตรงภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๗.๓ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับรายงานตามข้อ๗.๑ แล้วมีเหตุอันสมควรอาจพิจารณาสั่งให้ผู้รับผิดชอบตามข้อ ๕ ไปปฏิบัติราชการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือหน่วยอื่นได้ตามความเหมาะสม

ถ้าเป็นการตรวจค้นและ/หรือจับกุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุขเป้าหมายในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจตั้งแต่ ๓ สถานีตำรวจขึ้นไปภายในหรือต่างกองบังคับการตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรจังหวัด ภายในช่วงเวลา ๗ วัน อาจพิจารณาสั่งให้ผู้บังคับบัญชาระดับกองบัญชาการไปปฏิบัติราชการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือหน่วยอื่นได้ตามความเหมาะสมอีกส่วนหนึ่งด้วย

๗.๔ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาระดับกองบัญชาการพื้นที่ที่ถูกตรวจค้นและ/หรือจับกุม ได้รับรายงานตามข้อ ๗.๒ แล้ว มีเหตุอันสมควรอาจพิจารณาสั่งให้ผู้รับผิดชอบระดับรองลงมาตามข้อ ๕ ไปปฏิบัติราชการที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรภาค/ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือหน่วยอื่นในสังกัดได้ตามความเหมาะสม แล้วแต่กรณีพร้อมพิจารณาดำเนินการทางวินัยเกี่ยวกับความบกพร่องของผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน แล้วรายงานผลให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบ

ทั้งนี้ การพิจารณาดำเนินการทางวินัยเกี่ยวกับความบกพร่องของผู้รับผิดชอบซึ่งเกิดจากการตรวจค้นและ/หรือจับกุมตามข้อ ๗.๑ ทุกกรณี ผู้บังคับบัญชาระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะเป็นผู้พิจารณาดำเนินการเอง

๗.๕ ให้ผู้บังคับบัญชาระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ได้รับรายงานตามข้อ ๗.๑ พิจารณาดำเนินการทางวินัยเกี่ยวกับความบกพร่องของผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ทุกราย หรืออาจมอบหมายให้สำนักงานจเรตำรวจ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นก่อน เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาก็ได้

๗.๖ กรณีที่มีการตรวจค้นและ/หรือจับกุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุข ให้ผู้ที่จะต้องรายงาน ดำเนินการดังนี้

๗.๖.๑ ผู้ที่จะต้องรายงานการตรวจค้นและ/หรือจับกุมตามข้อ ๗.๑.๑ - ๗.๑.๒ , ๗.๑.๔.๑ และ ๗.๒ จัดทำรายงานการตรวจค้นและ/หรือจับกุม โดยให้ปรากฏรายละเอียดการตรวจค้นและ/หรือจับกุม เหตุในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม การสืบสวน การตรวจค้นและ/หรือจับกุม กระทำได้ยากง่ายเพียงใด ระยะเวลาในการกระทำความผิดนานมากน้อยเพียงใด เป็นการตรวจค้นและ/หรือจับกุมครั้งที่เท่าไรในสถานที่ดังกล่าวหรือบริเวณใกล้เคียง และน่าจะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดมีส่วนพัวพันรู้เห็นเป็นใจ เกี่ยวข้อง หรือมีผลประโยชน์ หรือไม่ พร้อมสำเนาบันทึกการตรวจค้นและ/หรือจับกุมและสำเนาบันทึกประจำวัน และ/หรือแผนที่สังเขป ภาพนิ่ง/ภาพเคลื่อนไหว ขณะทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม (ถ้ามี) และเอกสารหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการรายงานการตรวจค้นและ/หรือจับกุมจะต้องถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกขั้นตอน ไม่มีการบิดเบือน หรือปกปิดข้อเท็จจริงเพื่อช่วยเหลือผู้หนึ่งผู้ใดให้พ้นความรับผิดชอบ หรือมีการกลั่นแกล้งเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย ถูกพิจารณาความบกพร่อง หรือถูกลงโทษ **หรือไม่รายงาน** ซึ่งหากตรวจพบให้ถือว่า ผู้มีหน้าที่รายงานกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๗.๖.๒ ผู้ที่จะต้องรายงานการตรวจค้นและ/หรือจับกุมตามข้อ ๗.๑.๓ และ ๗.๑.๔.๒ ประสานขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เข้าทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม และแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เพื่อจัดทำรายงานการตรวจค้นและ/หรือจับกุม โดยให้ปรากฏรายละเอียดตามข้อ ๗.๖.๑ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้อง ไม่มีการบิดเบือน หรือปกปิดข้อเท็จจริงเพื่อช่วยเหลือผู้หนึ่งผู้ใดให้พ้นความรับผิดชอบ หรือมีการกลั่นแกล้งเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย ถูกพิจารณาความบกพร่อง หรือถูกลงโทษ **หรือไม่รายงาน** ซึ่งหากตรวจพบให้ถือว่า ผู้มีหน้าที่รายงานกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๗.๖.๓ กรณีตรวจพบว่าผู้มีหน้าที่รายงานตามข้อ ๗.๖.๑ และ ๗.๖.๒ ไม่รายงาน/รายงานไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ถูกต้อง บิดเบือน หรือปกปิดข้อเท็จจริงเพื่อช่วยเหลือผู้หนึ่งผู้ใดให้พ้นความรับผิดชอบ หรือกลั่นแกล้งเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย ถูกพิจารณาความบกพร่อง หรือถูกลงโทษ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะพิจารณาลงโทษทุกราย

**๘.หลักเกณฑ์การลงโทษ**

๘.๑ กรณีผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยอื่น และ/หรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจค้นและ/หรือจับกุม เข้าตรวจค้นและ/หรือจับกุมความผิดเกี่ยวกับอบายมุขทั่วไปตามข้อ ๑.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาลงโทษผู้รับผิดชอบที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่องตามข้อ ๕ ตามแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชานำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาผลการปฏิบัติงานในรอบปี และพิจารณาดำเนินการทางปกครองอีกส่วนหนึ่งด้วยก็ได้

๘.๒ กรณีผู้บังคับบัญชาขั้นเหนือขึ้นไป หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยอื่น และ/หรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจค้นและ/หรือจับกุม เข้าตรวจค้นและ/หรือจับกุมความผิดเกี่ยวกับอบายมุขเป้าหมายตามข้อ ๑.๑ ให้พิจารณาลงโทษผู้รับผิดชอบที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่องตามข้อ ๕ ดังนี้

๘.๒.๑ กรณีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและปราบปรามความผิดเกี่ยวกับอบายมุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือปล่อยปละละเลย ไม่สนใจในการสืบสวนปราบปรามจับกุม สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนให้ลงโทษกักขัง สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตรให้ลงโทษกักยาม กักขัง หรือ

ตัดเงินเดือน แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร. และพิจารณาดำเนินการทางปกครอง อีกส่วนหนึ่งด้วยก็ได้

๘.๒.๒ กรณีมีส่วนพัวพัน รู้เห็นเป็นใจ หรือเกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุขที่กระทำผิดกฎหมาย เรียก รับหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุขที่กระทำผิดกฎหมาย ให้พิจารณาดังนี้

๘.๒.๒.๑ ไม่ปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการทางวินัย หรือทางอาญา ให้พิจารณาดำเนินการทางปกครอง

๘.๒.๒.๒ ปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการทางวินัย ให้ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง และหากมีมูลเป็นความผิดทางอาญา ให้ดำเนินคดีอาญาอีกส่วนหนึ่งด้วย

๙.การรายงานผลการปฏิบัติ

ให้กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สรุปผลการปฏิบัติและรายงานให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบ เป็นประจำทุกเดือน โดยให้รายงานภายในวันที่ ๑ ของเดือนหรืออย่างช้าไม่เกินวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป ตามแบบรายงานท้ายคำสั่งนี้ ดังนี้

๙.๑ แบบ อบ.๑ ให้รายงานผ่าน กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ ทางโทรสารหมายเลข ๐ ๒๒๕๕ ๔๖๕๐ หรือทาง email : ccpd@royalthaipolice.go.th

๙.๒ แบบ อบ.๒ ให้รายงานผ่าน กองวินัย ทางโทรสารหมายเลข ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๔๕ หรือทาง email : Vinai_police@royalthaipolice.go.th

กรณีที่มีการตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือช่วยเหลือเด็กที่ถูกบังคับ ล่อลวง ชักพา หรือหน่วงเหนี่ยวกักขังเพื่อการค้าประเวณี หรือเพื่อใช้แรงงานโดยผิดกฎหมาย ให้รายงานตามข้อ ๙.๑ โดยระบุชื่อ ชื่อสกุล อายุ ที่อยู่และภูมิลำเนาที่แท้จริง พฤติการณ์ของผู้กระทำความผิด รายละเอียดในการช่วยเหลือรวมทั้งการดำเนินคดีโดยละเอียดด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๘ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๘

พลตำรวจเอก

( สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง )
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

แบบรายงานสถิติการปราบปรามความผิดเกี่ยวกับอบายมุข (อบ.๑) (รายงานผ่าน กองแผนงานอาชญากรรม)

ของ บช. / ภ. .....

ประจำเดือน .....

| ข้อหา | ราย | คน | หมายเหตุ |
|---|---|---|---|
| **๑. ความผิดเกี่ยวกับการพนัน**<br>- บ่อนการพนัน<br>- การพนันด้วยเครื่องจักรกลไฟฟ้า<br>- การพนันสลากกินรวบ<br>- การพนันหวยหุ้น<br>- การพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอล<br>- จับยี่กี<br>- หวยปิงปอง<br>- การพนันทั่วไป<br>- การพนันออนไลน์<br>- อื่นๆ (น่าสนใจ) | | | |
| รวม | | | |
| **๒. ความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และค้าประเวณี**<br>- ค้ามนุษย์<br>- ล่อลวงเด็กให้ค้าประเวณี<br>- บังคับค้าประเวณี<br>- เข้าติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรบเร้าบุคคลเพื่อการค้าประเวณี อันเป็นการเปิดเผยและน่าอับอาย<br>- มั่วสุมในสถานค้าประเวณี<br>- คนต่างด้าวค้าประเวณี<br>- อื่นๆ | | | |
| รวม | | | |
| **๓. ความผิดเกี่ยวกับสถานบริการ/สถานประกอบการที่มีลักษณะคล้ายสถานบริการ**<br>**๓.๑ ประเภทสถานบริการ**<br>- เปิดสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต<br>- เปิดสถานบริการนอกเวลาที่กฎหมายกำหนด<br>- จัดแสดงโชว์ลามกหรืออนาจาร<br>- ยินยอมให้ผู้มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์เข้าไปใช้บริการ<br>- ปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท<br>- ปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ<br>- เปิดเครื่องขยายเสียงดังเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด | | | |

| ข้อหา | ราย | คน | หมายเหตุ |
|---|---|---|---|
| - เล่นการพนันในสถานบริการ<br>- มีบุคคลต่างด้าวทำงานในสถานบริการ<br>- รับผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ เข้าทำงานในสถานบริการ<br>- อื่นๆ | | | |
| **๓.๒ ประเภทสถานประกอบการที่มีลักษณะคล้ายสถานบริการ**<br>- ขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต<br>- ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์<br>- ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานศึกษา วัด หรือสถานที่ปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา สถานที่ราชการ หอพัก หรือสวนสาธารณะ<br>- ขายสุราในเวลาห้าม<br>- ขายบุหรี่โดยไม่ได้รับอนุญาต<br>- จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก<br>- เปิดร้านคาราโอเกะผิดกฎหมาย<br>- เปิดเครื่องขยายเสียงดังก่อความเดือดร้อนรำคาญ<br>- กระทำผิด พ.ร.บ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑<br>- อื่นๆ | | | |
| รวม | | | |
| **๔. แหล่งอบายมุขอื่นใดที่มีผลกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือชักนำเด็กและเยาวชนไปในทางเสื่อมเสีย**<br>- ภาพยนตร์ลามก<br>- วีดีโอเทปลามก<br>- แผ่นดิสก์ (DVD , VCD) ลามก<br>- สื่อ/วัตถุลามก<br>- เว็บไซต์ลามก<br>- โต๊ะสนุกเกอร์ผิดกฎหมาย<br>- จัดให้มีการเล่นสนุกเกอร์เกินเวลาที่กฎหมายกำหนด<br>- อื่นๆ | | | |
| รวม | | | |

ตรวจแล้วถูกต้อง

พล.ต.ต.

( )

ผบก.อก.บช./ภ

...../...../.....

แบบรายงานสถิติการดำเนินการทางการปกครองและวินัยผู้บกพร่องเกี่ยวกับอบายมุข (อบ.๒) (รายงานผ่าน กองวินัย)

ของ บช. / ภ. .....

ห้วงเวลาตั้งแต่..... ถึง .....

| ลำดับ | ข้อกล่าวหา | ราย | คน | หมายเหตุ |
|---|---|---|---|---|
| ๑ | ปล่อยให้มีบ่อนการพนัน | | | |
| ๒ | ปล่อยให้มีการเล่นการพนันด้วยเครื่องจักรกลไฟฟ้า | | | |
| ๓ | ปล่อยให้มีการเล่นการพนันออนไลน์ | | | |
| ๔ | ปล่อยให้มีการค้าประเวณีในสถานบริการ หรือสถานที่ที่บังคับ หน่วงเหนี่ยว กักขัง ล่อไป หรือชักพาไป ซึ่งเด็กหรือเยาวชน หรือบุคคลฯ เพื่อการค้าประเวณี | | | |
| ๕ | ปล่อยให้มีสถานบริการเปิดดำเนินการโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือมีการแสดงลามกหรืออนาจาร หรือเปิดนอกเวลาที่กฎหมายกำหนด ฯลฯ | | | |
| ๖ | ปล่อยให้มีแหล่งผลิตหรือจำหน่าย สื่อ/วัตถุลามก | | | |
| ๗ | ปล่อยให้มีการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ | | | |
| ๘ | | | | |
| ๙ | | | | |

ตรวจแล้วถูกต้อง

พล.ต.ต.

( )

ผบก.อก.บช./ภ.

...../...../.....

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐๒ ๒๐๕ ๒๗๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๒/ ว ๑๑๙ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง แนวทางการพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องในการป้องกันปราบปรามอบายมุข

---

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยในการพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องในการป้องกันปราบปรามอบายมุขตามคำสั่ง ตร. ที่ ๒๓๔/๒๕๔๘ ลง ๒๙ มี.ค. ๔๘ ที่ผ่านมา ปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจได้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงไปโดยที่ไม่ได้ระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาไว้ในคำสั่ง ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรา ๘๔ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ประกอบกับการดำเนินการตามคำสั่ง ตร. ดังกล่าว มีข้อกรณีที่ไม่รู้ตัวผู้ถูกกล่าวหา เนื่องจากตามข้อ ๕ ของคำสั่ง ตร. ดังกล่าว ได้กำหนดผู้รับผิดชอบพื้นที่ขณะที่พบการกระทำผิดหรือได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด ซึ่งจะต้องถูกพิจารณาความบกพร่องไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความถูกต้องในทิศทางเดียวกันจึงให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้ เมื่อผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจได้รับรายงานการจับกุมความผิดเกี่ยวกับอบายมุขตามคำสั่ง ตร. ที่ ๒๓๔/๒๕๔๘ ลง ๒๙ มี.ค. ๔๘ แล้ว ให้รีบตรวจสอบให้ปรากฏก่อนว่ามีข้าราชการตำรวจผู้ใดบ้างเป็นผู้รับผิดชอบที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่องตามข้อ ๕ ของคำสั่ง ตร.ดังกล่าวแล้วจึงจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงโดยระบุชื่อและตำแหน่งของข้าราชการตำรวจที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่องดังกล่าวลงไปในคำสั่งให้ชัดเจนแล้วดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงตาม กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๔๗ ต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. นเรศ เทียนกริม

(นเรศ เทียนกริม)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรห.ผบ.ตร.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐๒ ๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๑ วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง กำชับการปฏิบัติในการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

---

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยมูลนิธิความยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม (EJF) และสหรัฐอเมริกา ได้รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ของประเทศไทยที่เกิดขึ้นในรูปแบบของการบังคับใช้แรงงานต่างด้าวในอุตสาหกรรมประมง และเพื่อการค้าประเวณี โดยอ้างว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจละเลยการปฏิบัติหน้าที่เข้าไปมีส่วนพัวพันกับการค้ามนุษย์ แสวงหาผลประโยชน์จากเหยื่อการค้ามนุษย์ ตลอดจนมีการทุจริตและประพฤติมิชอบในคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์บังเกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง จึงกำชับการปฏิบัติของข้าราชการตำรวจ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นกวดขัน ควบคุม กำกับ ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

๒. ให้ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๗(กม ๑)/๔๖๑๒ ลง ๒๘ พ.ย.๕๕ ที่กำหนดการปฏิบัติในด้านการป้องกันและสืบสวนปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับ การค้ามนุษย์รูปแบบที่สำคัญเร่งด่วน ตลอดจนการคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือรู้เห็นเป็นใจ หรือเรียกรับผลประโยชน์จากผู้กระทำผิดหรือเกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิดฐานค้ามนุษย์โดยเด็ดขาด หากตรวจพบผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาดำเนินการ ทั้งทางวินัยและอาญาอย่างเฉียบขาด โดยในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงภายในอำนาจหน้าที่

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. อดุลย์ แสงสิงแก้ว

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผบ.ตร.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐-๒๒๕๔-๑๙๖๔

ที่ ๐๐๑๑(กม ๑)/๔๖๑๒ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง การปฏิบัติในการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์รูปแบบที่สำคัญเร่งด่วน

---

ผบช.น., ภ.๑-๙, ศชต., ก. และ สตม.

ด้วยรัฐบาลกำหนดให้การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติที่ทุกหน่วยงานจะต้องร่วมมือกันนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติ ทั้งในด้านนโยบายด้านการป้องกัน ด้านการดำเนินคดีและด้านการคุ้มครอง สำหรับรูปแบบการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณี การบังคับใช้แรงงานหรือบริการโดยเฉพาะการบังคับใช้แรงงานในเรือประมงและการนำเด็กมาขอทาน ฉะนั้น เพื่อให้หน่วยที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลและ ตร. มีผลงานในการปฏิบัติ จึงกำหนดให้ทุกหน่วยปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ในรูปแบบที่สำคัญเร่งด่วนดังนี้

๑. การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณี

๑.๑ วิธีการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณี

๑.๑.๑ การจัดหาเด็ก (ทั้งเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงที่อายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์) เพื่อให้ค้าประเวณี

๑.๑.๒ การบังคับบุคคล (ทั้งผู้ชายและผู้หญิงที่อายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป) เพื่อให้ค้าประเวณี

๑.๒ การปฏิบัติในด้านการป้องกัน ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๒.๑ สำรวจสถานที่เสี่ยงต่อการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณีในพื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ ร้านคาราโอเกะ นวดแผนโบราณ อาบอบนวด โรงน้ำชา สถานบริการ สถานบันเทิง โรงแรม หอพัก บ้านเช่า สถานที่อื่นๆที่เสี่ยงต่อการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณี โดยให้ปรากฏว่ามีจำนวนเท่าใด

๑.๒.๒ สำรวจบุคคลที่อาจถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณี โดยเฉพาะเด็กและผู้หญิง ซึ่งอยู่ในสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๑.๑.๑ ว่ามีจำนวนเท่าใด โดยให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับอายุ และเพศ

๑.๒.๓ ให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ แก่เจ้าของสถานประกอบการ ผู้รับอนุญาต หรือผู้ดูแลสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๑.๑.๑ รวมทั้งบุคคลตามข้อ ๑.๑.๒ รวมทั้งทราบถึงช่องทางและวิธีการแจ้งเหตุหรือการขอความช่วยเหลือ เช่น โทร ๑๑๙๑, ๑๓๐๐ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการจำนวนกี่ครั้ง มีผู้ได้รับความรู้จำนวนกี่คน

๑.๒.๔ ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของสถานประกอบ ผู้รับอนุญาต หรือผู้ดูแลสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๑.๑.๑ รวมทั้งบุคคลตามข้อ ๑.๑.๒ รวมทั้งประชาชนทั่วไป ทราบถึงพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศโดยเฉพาะเด็ก และผู้หญิง รวมทั้งช่องทางและวิธีการแจ้งเหตุหรือการขอความช่วยเหลือ เช่น โทร ๑๑๙๑,๑๓๐๐ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยวิธีใด เช่น ทำป้ายประชาสัมพันธ์ จำนวนกี่ป้าย ติดตั้งไว้ที่ใด จำนวนกี่ป้าย ติดตั้งไว้ที่ใด จำนวนกี่ที่ หรือประกาศเตือนทางวิทยุท้องถิ่นจำนวนกี่ครั้ง เป็นต้น

๑.๒.๕ ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการจำนวนกี่ครั้ง มีข้าราชการตำรวจในสังกัดได้รับความรู้จำนวนกี่คน

๑.๒.๖ กำหนดแผนการตรวจสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๑.๑.๑ ทุกเดือน โดยให้ปรากฏจำนวนครั้งที่ตรวจในแต่ละสถานที่ (ออกตรวจฝ่ายเดียว หรือตรวจร่วมกับ พมจ. ฝ่ายปกครองท้องถิ่น องค์กรเอกชน ฯลฯ)

๑.๒.๗ จัดทำข้อมูลเด็ก (ทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย คนไทยและคนต่างด้าว) ผู้ใหญ่ (ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย คนไทยและคนต่างด้าว) ที่มีพฤติการณ์เกี่ยวกับการ ค้าประเวณีในพื้นที่ โดยให้ปรากฏว่ามีจำนวนเท่าใด

๑.๓ การปฏิบัติในด้านการสืบสวนปราบปราม ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๓.๑ กรณีที่มีการจับกุมคนต่างด้าวกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.๒๕๓๙ นอกจากดำเนินคดีตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.๒๕๓๙ แล้ว ให้ดำเนินการเพิกถอนการอยู่ในราชอาณาจักร ตาม พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒ (กรณีได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรแล้วกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี)

สำหรับการรายงานพฤติการณ์เพื่อเพิกถอนการอยู่ในราชอาณาจักรในกรุงเทพฯ ให้รายงานไปยัง กก.๓ บก.สส.สตม. ส่วนจังหวัดอื่นให้รายงานไปยัง บก.ตม.ที่รับผิดชอบพื้นที่ เช่น บก.ตม.๓ รับผิดชอบพื้นที่ ภ.๑, ภ.๒ และ ภ.๗ บก.ตม.๔ รับผิดชอบพื้นที่ ภ.๓ และ ภ.๔ บก.ตม.๕ รับผิดชอบพื้นที่ ภ.๕ และ ภ.๖ บก.ตม.๖ รับผิดชอบพื้นที่ ภ.๘ และ ภ.๙ หลังจากเพิกถอนการอยู่ในราชอาณาจักรและส่งกลับแล้วให้ สตม. ขึ้นบัญชีเฝ้าดูต่อไป

๑.๓.๒ กรณีได้รับการแจ้งเหตุ ร้องเรียนหรือบัตรสนเท่ห์ หรือช่องทางใดๆ เกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ให้รีบดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริงโดยเร็ว หากพบการกระทำผิด ให้รีบช่วยเหลือเด็ก หรือผู้ใหญ่ ที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศโดยรวดเร็วและปลอดภัยแล้วนำตัว ไปพบพนักงานสอบสวนเพื่อร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด

๑.๓.๓ กรณีมีการร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษให้พนักงานสอบสวน รีบดำเนินการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ขยายผลการกระทำผิด ออกหมายจับ และแจ้งเหตุให้ ป.ป.ง.ทราบโดยเร็ว

๑.๓.๔ กรณีมีการออกหมายจับผู้กระทำผิด ให้ฝ่ายสืบสวนติดตามจับกุมผู้กระทำผิดให้ได้โดยเร็ว

๑.๓.๕ กรณีที่จำเป็นต้องสืบพยานไว้ก่อนตามที่กฎหมายกำหนดให้รีบดำเนินการประสานงานกับพนักงานอัยการ โดยเฉพาะผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นคนต่างด้าวและต้องรีบเดินทางกลับประเทศ

๒. การแสวงหาประโยชน์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

๒.๑ วิธีการแสวงหาประโยชน์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

๒.๑.๑ บังคับแรงงานผู้ชายในเรือประมง ทั้งแรงงานที่เป็นคนไทยและคนต่างด้าว

๒.๑.๒ ใช้แรงงานเด็กที่ผิดกฎหมายในสถานประกอบกิจการโดยเฉพาะแรงงานเด็กต่างด้าว

๒.๒ การปฏิบัติในด้านการป้องกัน ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๒.๑ สำรวจสถานที่เสี่ยงต่อการแสวงหาประโยชน์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการในพื้นที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะสถานประกอบกิจการที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าว เช่น สถานประกอบการแปรรูปอาหารทะเลเบื้องต้น(ลัง) โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล โรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า สถานประกอบกิจการขนาดเล็กที่มีลูกจ้างไม่ถึง ๕๐ คน รวมทั้งฟาร์มกุ้ง ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ต่างๆ เรือประมง ที่พักอาศัยของแรงงาน ต่างด้าวประมงซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ใกล้เคียงกับแพปลา สะพานปลา หรือท่าจอดเรือประมง และสถานที่อื่นๆที่เสี่ยงต่อการแสวงหาประโยชน์จากการบังคับใช้แรงงาน เป็นต้น โดยให้ปรากฏว่ามีจำนวนเท่าใด

๒.๒.๒ สำรวจบุคคลที่อาจถูกแสวงหาประโยชน์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการโดยเฉพาะแรงงานต่างด้าวที่เป็นเด็กและผู้ชายซึ่งอยู่ในสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๒.๒.๑ โดยให้ปรากฏว่ามีจำนวนเท่าใด

๒.๒.๓ ให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการแก่เจ้าของสถานประกอบ ผู้รับอนุญาต หรือผู้ดูแลสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๒.๒.๑ รวมทั้งบุคคลตามข้อ ๒.๒.๒ รวมทั้งทราบถึงช่องทางและวิธีการแจ้งเหตุหรือการขอความช่วยเหลือ เช่น โทร ๑๑๘๓ , ๑๓๐๐ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการจำนวนกี่ครั้ง มีผู้ได้รับความรู้จำนวนกี่คน

๒.๒.๔ ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของสถานประกอบ ผู้รับอนุญาต หรือผู้ดูแลสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๒.๒.๑ รวมทั้งบุคคลตามข้อ ๒.๒.๒ รวมทั้งประชาชนทั่วไป ทราบถึงพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการโดยเฉพาะเด็ก และผู้ชายที่เป็นคนต่างด้าว รวมทั้ง

ช่องทางและวิธีการแจ้งเหตุหรือการขอความช่วยเหลือ เช่น โทร ๑๑๙๑ , ๑๓๐๐ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยวิธีใด เช่น ทำป้ายประชาสัมพันธ์ จำนวนกี่ป้าย ติดตั้งไว้ที่ใด จำนวนกี่ที่ หรือประกาศเตือนทางวิทยุท้องถิ่นจำนวนกี่ครั้ง เป็นต้น

๒.๒.๕ ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการจำนวนกี่ครั้ง มีข้าราชการตำรวจในสังกัดได้รับความรู้จำนวนกี่คน

๒.๒.๖ กำหนดแผนการตรวจสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๒.๒.๑ ทุกเดือน โดยให้ปรากฏจำนวนครั้งที่ตรวจในแต่ละสถานที่ (ออกตรวจฝ่ายเดียว หรือร่วมตรวจกับ พมจ. แรงงาน ฝ่ายปกครอง ท้องถิ่น องค์กรนอกชน ฯลฯ

๒.๓ การปฏิบัติในด้านการสืบสวนปราบปราม ให้ดำเนินการดังนี้

๒.๓.๑ กรณีได้รับการแจ้งเหตุ ร้องเรียนหรือบัตรสนเท่ห์ หรือช่องทางใดๆ เกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ให้รีบดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริงโดยเร็ว หากพบการกระทำผิด ให้รีบช่วยเหลือเด็ก หรือผู้ใหญ่ ที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่ถูกบังคับใช้แรงงานหรือบริการโดยรวดเร็วและปลอดภัยแล้วนำตัวไปพบพนักงานสอบสวนเพื่อร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด

๒.๓.๒ กรณีมีการร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษ ให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ขยายผลการกระทำผิด ออกหมายจับ และแจ้งเหตุให้ ป.ป.ง. ทราบโดยเร็ว

๒.๓.๓ กรณีมีการออกหมายจับผู้กระทำผิด ให้ฝ่ายสืบสวนติดตามจับกุมผู้กระทำผิดให้ได้โดยเร็ว

๒.๓.๔ กรณีที่จำเป็นต้องสืบพยานไว้ก่อนตามที่กฎหมายกำหนด ให้รีบดำเนินการประสานงานกับพนักงานอัยการ โดยเฉพาะผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นคนต่างด้าวและต้องรีบเดินทางกลับประเทศ

๓. การแสวงหาประโยชน์จากการนำเด็กมาขอทาน

๓.๑ วิธีการแสวงหาประโยชน์จากการนำเด็กมาขอทาน

- นำเด็กโดยเฉพาะเด็กต่างด้าวจากประเทศลาว และกัมพูชา มาไว้ที่สถานที่ใดสถานที่หนึ่งแล้วไปส่งตามจุดต่างๆเพื่อให้ขอทาน

๓.๒ การปฏิบัติในด้านการป้องกัน ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๒.๑ สำรวจจุดที่ส่งเด็กมาให้ขอทานในพื้นที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะตามแหล่งท่องเที่ยว และย่านธุรกิจที่มีประชาชนผ่านไปมาจำนวนมาก โดยให้ปรากฏว่ามีจำนวนเท่าใด อยู่สถานที่ใดบ้าง

๓.๒.๒ สำรวจเด็กอาจถูกแสวงหาประโยชน์จากการนำเด็กมาขอทานซึ่งอยู่ในสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๓.๒.๑ ว่ามีจำนวนเท่าใด โดยให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับอายุ และเพศ

๓.๒.๓ ให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการนำเด็กมาขอทานแก่เจ้าของสถานประกอบการ และประชาชนทั่วไปในบริเวณที่เสี่ยงตามข้อ ๓.๒.๑ รวมทั้งบุคคลตามข้อ ๓.๒.๒ รวมทั้งทราบถึงช่องทางและวิธีการแจ้งเหตุหรือการขอความช่วยเหลือ เช่น โทร ๑๑๙๑ , ๑๓๐๐ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการจำนวนกี่ครั้ง มีผู้ได้รับความรู้จำนวนกี่คน

๓.๒.๔ ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของสถานประกอบการ และประชาชนทั่วไปในบริเวณสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๓.๒.๑ รวมทั้งบุคคลตามข้อ ๓.๒.๒ ทราบถึงพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการนำเด็กมาขอทาน รวมทั้งช่องทางและวิธีการแจ้งเหตุหรือการขอความช่วยเหลือ เช่น โทร ๑๑๙๑ , ๑๓๐๐ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยวิธีใด เช่น ทำป้ายประชาสัมพันธ์ จำนวนกี่ป้าย ติดตั้งไว้ที่ใด จำนวนกี่ที่ หรือประกาศเตือนทางวิทยุท้องถิ่นจำนวนกี่ครั้ง เป็นต้น

๓.๒.๕ ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการนำเด็กมาขอทาน โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการจำนวนกี่ครั้ง มีข้าราชการตำรวจในสังกัดได้รับความรู้จำนวนกี่คน

๓.๒.๖ กำหนดแผนการตรวจสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๓.๒.๑ ทุกเดือน โดยให้ปรากฏจำนวนครั้งที่ตรวจในแต่ละสถานที่ (ออกตรวจฝ่ายเดียว หรือตรวจร่วมกับ พมจ. ฝ่ายปกครอง ท้องถิ่น องค์กรนอกชน ฯลฯ)

๓.๒.๗ สำรวจและจัดทำข้อมูลเด็ก (ทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย คนไทยและคนต่างด้าว) ที่มีพฤติการณ์เกี่ยวกับการขอทานในพื้นที่ว่ามีจำนวนเท่าใด

๓.๓ การปฏิบัติในด้านการสืบสวนปราบปราม ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๓.๑ กรณีได้รับการแจ้งเหตุ ร้องเรียนหรือบัตรสนเท่ห์ หรือช่องทางใดๆ เกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการนำเด็กมาขอทาน ให้รีบดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริงโดยเร็ว หากพบการกระทำผิด ให้รีบช่วยเหลือเด็กที่เป็นผู้เสียหายจากการถูกนำมาขอทานโดยรวดเร็วและปลอดภัยแล้วนำตัวไปพบพนักงานสอบสวนเพื่อร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด

๓.๓.๒ กรณีมีการร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษ ให้พนักงานสอบสวน รีบดำเนินการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ขยายผลการกระทำผิด ออกหมายจับ และแจ้งเหตุให้ ป.ป.ง. ทราบโดยเร็ว

๓.๓.๓ กรณีมีการออกหมายจับผู้กระทำผิด ให้ฝ่ายสืบสวนติดตามจับกุมผู้กระทำผิดให้ได้โดยเร็ว

๓.๓.๔ กรณีที่จำเป็นต้องสืบพยานไว้ก่อนตามที่กฎหมายกำหนดให้รีบดำเนินการประสานงานกับพนักงานอัยการ โดยเฉพาะผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นคนต่างด้าวและต้องรีบเดินทางกลับประเทศ

๔. การคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

"ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์" คือ ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑ ม.๖ ซึ่งมีทั้งเด็ก (เด็กผู้

หญิงและเด็กผู้ชาย) และผู้ใหญ่ (ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย) เจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานสอบสวนผู้พบเห็นจะต้องช่วยเหลือและคุ้มครองเบื้องต้น จากนั้นรีบประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ในกรุงเทพฯ ให้ประสานงานกับกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ(พส.) สำหรับจังหวัดอื่นให้ประสานงานกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) เพื่อการช่วยเหลือและคุ้มครองต่อไป

ในบางกรณีต้องมีการคัดแยกเพื่อช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการให้มีการสัมภาษณ์บุคคลที่ได้รับการช่วยเหลือ โดยปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่อื่น เอกชน และองค์กรเอกชน ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามหนังสือ สง.ผู้ช่วย ผบ.ตร.(ปป ๒๑) ที่ ๐๐๐๑ (ปป ๒๑)/๐๙๗ ลง ๕ ม.ค.๒๕๕๔ เรื่อง กำชับการปฏิบัติในการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

๕. มาตรการกวดขันและควบคุมการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือรู้เห็นเป็นใจ หรือเรียกรับผลประโยชน์จากผู้กระทำความผิดหรือเกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์โดยเด็ดขาด หากตรวจพบจะดำเนินการทั้งทางวินัยและอาญาอย่างเฉียบขาด และกรณีที่มีการปล่อยปละละเลย ให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ในทุกรูปแบบในพื้นที่รับผิดชอบ ตร.จะใช้มาตรการเดียวกันกับกรณีที่มีการจับกุมบ่อนการพนันในเขตพื้นที่รับผิดชอบตามคำสั่ง ตร.ที่ ๒๓๔/๒๕๔๘ ลง ๒๙ มี.ค.๒๕๔๘ เรื่อง การพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องในการป้องกันปราบปรามอบายมุข

๖. การรายงานผลการปฏิบัติในด้านการป้องกัน และด้านการสืบสวนปราบปราม

๖.๑ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่ รายงานผลการสำรวจพื้นที่เสี่ยงและบุคคลเพื่อเป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันตามแบบรายงานท้ายหนังสือนี้ ไปยัง ตร.(ผ่าน สอศ.ตร.) โดยตรง ภายในวันที่ ๓๑ ธ.ค.๒๕๕๕ หรือทางโทรสารหมายเลข ๐-๒๒๐๕-๑๑๘๓ หรือทาง E-mail ccpd0007.23@gmail.com โทรศัพท์หมายเลข ๐-๒๒๐๕-๑๑๘๔

๖.๒ ให้แต่ละ บช.รายงานสรุปผลการปฏิบัติในการป้องกันการค้ามนุษย์รูปแบบที่สำคัญเร่งด่วนของแต่ละเดือนตามแบบรายงาน พลส.ตร.๐๕ แนบท้ายหนังสือนี้ ไปยัง ตร.(ผ่าน บก ปคม.) โดยตรงภายในวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป หรือทางโทรสารหมายเลข ๐-๒๕๑๓-๑๓๒๒ หรือทาง E-mail sopodoso1191@hotmail.com โทรศัพท์หมายเลข ๐-๒๕๑๑-๐๗๓๑ ต่อ ๔๘๐๐

๖.๓ การรายงานผลการปราบปรามการค้ามนุษย์ให้รายงานตามที่ได้สั่งการไว้ตามหนังสือ ตร.ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๐๗.๒๓(ศพลส.ตร.)/๐๒ ลง ๑๒ พ.ย.๕๕ เรื่อง การปราบปรามการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. ชัชวาล สุขสมจิตร์
(ชัชวาล สุขสมจิตร์)
ที่ปรึกษา (กม ๑) ปรห.ผบ.ตร.

# ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

## ว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘

---

โดยที่ปรากฏว่าในปัจจุบันได้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์อันเป็นมูลเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การแก้ไขปัญหาในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ตามนโยบายของรัฐบาลไม่บรรลุวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องกำหนดมาตรการในการควบคุมเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องหรือคบค้าสมาคมกับบุคคลซึ่งมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ อันจะเป็นวิธีการป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"การค้ามนุษย์" หมายความว่า การกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

"เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์" หมายความว่า พฤติการณ์ซึ่งพิจารณาจากข้อมูลข่าวสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ แล้วมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งอยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ และให้หมายความรวมถึงเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ด้วย

ข้อ ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

## หมวด ๑
## การป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

ข้อ ๕ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการรณรงค์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับลักษณะของการกระทำความผิดและโทษทางอาญาเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ มาตรการในการดำเนินการกับทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ และความรุนแรงและผลเสียจากการค้ามนุษย์ รวมถึงกำหนดวิธีการแจ้งข่าวหรือการกล่าวหาร้องเรียนเมื่อพบการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ หรือการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ตลอดจนการให้ความคุ้มครองพยาน เพื่อให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับรู้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

ข้อ ๖ ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในทุกระดับมีหน้าที่สอดส่อง ดูแล และป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

ข้อ ๗ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด ดำเนินการจัดให้มีระบบการข่าว และศูนย์รับแจ้งข่าวและการกล่าวหาร้องเรียนการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์หรือการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดถึงการส่งข้อมูลข่าวสารหรือพยานหลักฐานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง ได้รับแจ้งข่าวหรือการกล่าวหาร้องเรียน หรือได้พบข้อมูลหรือข้อเท็จจริงในเบื้องต้นจากการเข้าตรวจค้น ตรวจสอบเอกสาร หรือบันทึกถ้อยคำหรือการสอบปากคำผู้ที่เกี่ยวข้องในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แล้วมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวรีบแจ้งต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พร้อมข้อมูลข่าวสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อ ๘ เพื่อเป็นการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานกลางและมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีสถานที่หรือศูนย์รับแจ้งข่าวและการกล่าวหาร้องเรียนเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์อย่างเพียงพอ ซึ่งจะต้องรองรับการแจ้งในทุกช่องทาง

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สื่อมวลชนหรือประชาชนมีส่วนร่วมในการสอดส่อง หรือแจ้งการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกำหนดให้มีรางวัลตอบแทนแก่ผู้ที่แจ้งเบาะแสในเรื่องดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งให้ข้อมูล หรือชี้เบาะแสเกี่ยวกับการค้ามนุษย์หรือการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(๔) ขอความร่วมมือจากสื่อมวลชนในการเสนอข่าวสารที่เป็นการชมเชยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีผลงานดีเด่นในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๕) ให้คำแนะนำ ประสานงาน และสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

(๖) ช่วยเหลือและสนับสนุนงานเลขานุการของคณะกรรมการ และปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

## หมวด ๒

## คณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

ข้อ ๙ ให้มีคณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์คณะหนึ่งประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และอัยการสูงสุดเป็นกรรมการ และให้รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้รองอธิบดีกรมการปกครองที่อธิบดีกรมการปกครองมอบหมายเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อนายกรัฐมนตรีในการออกประกาศตามระเบียบนี้

(๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ และพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติตามระเบียบนี้

(๓) ตรวจสอบ กลั่นกรอง และแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น เพื่อรวบรวมข้อมูลข่าวสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(๔) พิจารณาเรื่องกล่าวหาร้องเรียน หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข่าว และวินิจฉัยเบื้องต้นซึ่งพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๕) เชิญผู้แทนหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชน มาชี้แจงและให้ข้อมูลหรือส่งเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณา

(๖) ส่งข้อมูลการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือข้อมูลเกี่ยวกับการถูกจับกุมในความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ไปยังผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ตลอดจนติดตามการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวโดยเร่งด่วน

(๗) กวดขัน ติดตาม และสอดส่องดูแลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามระเบียบนี้

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีตามระเบียบนี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๒ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานให้นำข้อ ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

## หมวด ๓

## การรายงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

ข้อ ๑๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(๓) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(๕) ใช้หลักทรัพย์หรือสถานะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็นประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในขั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ตามระเบียบนี้ เว้นแต่การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (๓) หรือ (๔) เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามธรรมจรรยา หรือการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (๕) กระทำกับบุคคลซึ่งเป็นสามีหรือภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น

ข้อ ๑๔ เมื่อมีการกล่าวหาร้องเรียนหรือมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยในเบื้องต้นว่าเรื่องที่กล่าวหาร้องเรียนหรือพฤติการณ์นั้นมีมูลเพียงพอที่จะเสนอให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามข้อ ๑๕ ต่อไปหรือไม่

ในกรณีที่คณะกรรมการได้วินิจฉัยในเบื้องต้นแล้วว่าเรื่องดังกล่าวมีมูลเพียงพอ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการแจ้งผลการวินิจฉัยพร้อมส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปยังผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้วินิจฉัย

ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยตามวรรคสอง ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นทันที และรายงานการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้คณะกรรมการทราบต่อไป

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่มีการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นก่อนการดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาว่ากรณีมีมูลควรกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์หรือไม่ ให้ผู้สืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นนำผลการวินิจฉัยและเอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับจากคณะกรรมการมาประกอบการพิจารณาด้วย

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้พิจารณาเบื้องต้นแล้ว มีคำสั่งให้ยุติเรื่องหรือสั่งให้ดำเนินการทางวินัย ให้ผู้บังคับบัญชานั้นรายงานให้คณะกรรมการทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่มีการดำเนินการทางวินัย เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับแจ้งผลการสอบสวนทางวินัยจากคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ต้องพิจารณาดำเนินการภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการสอบสวน

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่งแล้ว ไม่ว่าจะมีการลงโทษหรือไม่ก็ตาม ให้รายงานการดำเนินการนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง

ข้อ ๑๗ ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๙ มีหน้าที่รายงานการดำเนินการทางวินัยหรือการดำเนินคดีให้คณะกรรมการทราบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้ใดไม่รายงานการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำผิดวินัย

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ และในระหว่างการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาใช้มาตรการทางบริหารดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นได้ ดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งย้ายเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นออกนอกเขตพื้นที่ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีหน้าที่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ โดยอาจมีคำสั่งให้รายงานตัวต่อผู้บังคับบัญชาตามระยะเวลาที่กำหนดด้วยก็ได้

(๒) ให้คำนึงถึงพฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นประกอบการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน ยศ หรือระดับ รวมตลอดถึงการพิจารณาความดีความชอบประจำปีและการจ่ายเงินรางวัลประจำปีหรือเงินอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกันแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่มีการจับกุมเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ให้พนักงานสอบสวนแจ้งไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ภายในสามวันทำการนับแต่วันจับกุม

เมื่อสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์สรุปข้อเท็จจริงและแจ้งต่อคณะกรรมการเพื่อทราบ และแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกจับกุมนั้น เพื่อพิจารณาดำเนินการทางวินัยต่อไป

ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกจับกุมตามวรรคหนึ่ง ติดตามผลการดำเนินคดีและรายงานให้คณะกรรมการทราบในแต่ละขั้นตอนต่อไป

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตกเป็นผู้ต้องหาตามข้อ ๑๙ และได้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ หรือเมื่อผู้ต้องหานั้นต้องขังตามหมายศาลและยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาลและได้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวต่อศาล ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการพิจารณาคำร้องดังกล่าวด้วยความรอบคอบ หากเห็นว่าไม่สมควรให้ปล่อยชั่วคราว ให้พนักงานสอบสวนพิจารณาสั่งไม่อนุญาตหรือคัดค้านคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต่อศาล พร้อมแสดงเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่สมควรให้ปล่อยชั่วคราว และให้พนักงานสอบสวนเสนอข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน

และเหตุผลที่ไม่สมควรให้ปล่อยชั่วคราวหรือคัดค้านคำร้องขอปล่อยชั่วคราวไปยังพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไปด้วย

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่กระทรวงการต่างประเทศได้รับแจ้งหรือทราบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์นอกราชอาณาจักร ให้กระทรวงการต่างประเทศรีบแจ้งไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมข้อมูลข่าวสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งได้รับข้อมูลข่าวสารหรือพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง นำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัย และแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น เพื่อทราบ

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามวรรคหนึ่ง ซึ่งคดีความผิดดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบตามกฎหมาย มีหน้าที่ติดตามผลการดำเนินคดีและเมื่อคดีถึงที่สุดเป็นประการใด ให้รีบรายงานต่อคณะกรรมการ และแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๕๘ ง ๑๖ ต.ค.๕๘)

# ประกาศคณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

## เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดี

---

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐถือปฏิบัติ

อาศัยความในข้อ ๑๐ (๘) และข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศคณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดี"

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ และให้หมายความรวมถึงเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ด้วย

"ผู้บังคับบัญชา" หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในส่วนราชการ

ข้อ ๔ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยในเบื้องต้นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ หรือกระทำการตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) นำผลการวินิจฉัยและเอกสารหรือพยานหลักฐานที่คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยในเบื้องต้นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลจากสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(๒) รายงานผลการดำเนินการทางวินัย และการดำเนินคดีให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อ ๕ การรายงานการดำเนินการทางวินัย ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีมีการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นก่อนการดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาว่ากรณีมีมูลควรกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์หรือไม่ ให้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการเป็นระยะทุก ๆ สามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการสั่งให้สืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นหรือนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง แล้วแต่กรณี ตามแบบรายงาน ๑ ท้ายประกาศนี้

เมื่อผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้พิจารณาในเบื้องต้นแล้ว มีคำสั่งให้ยุติเรื่องหรือสั่งให้ดำเนินการทางวินัย ให้รายงานภายในสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง ตามแบบรายงาน ๑ ท้ายประกาศนี้

(๒) ในกรณีมีการสอบสวนทางวินัย ให้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการเป็นระยะทุก ๆ สามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือสั่งให้ดำเนินการทางวินัย ตามแบบรายงาน ๒ ท้ายประกาศนี้

เมื่อผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการทางวินัยแล้ว ไม่ว่าจะมีคำสั่งลงโทษหรือไม่ก็ตาม ให้รายงานภายในสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่งหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่ง ตามแบบรายงาน ๒ ท้ายประกาศนี้ พร้อมทั้งสำเนาคำสั่งด้วย

ข้อ ๖ การรายงานการดำเนินคดีอาญาให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกจับกุมรายงานความคืบหน้าและผลคดีให้คณะกรรมการทราบ ดังต่อไปนี้

(๑) ในชั้นพนักงานสอบสวน ให้รายงานเป็นระยะทุก ๆ สามสิบวันนับแต่วันจับกุม ตามแบบรายงาน ๓ ท้ายประกาศนี้

(๒) ในชั้นพนักงานอัยการ ให้รายงานเป็นระยะทุก ๆ สามสิบวันนับแต่วันที่ส่งสำนวนไปให้พนักงานอัยการพิจารณา ตามแบบรายงาน ๔ ท้ายประกาศนี้

(๓) การดำเนินคดีในศาล ให้รายงานเป็นระยะทุก ๆ หกสิบวันนับแต่วันที่ถูกฟ้องต่อศาลจนกว่าคดีถึงที่สุด ตามแบบรายงาน ๕ ท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย
รองนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๗๕ ง ๓๐ มี.ค.๕๙)

รายงานการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นก่อนการดำเนินการทางวินัย

ของ

(ชื่อหน่วยงาน) .....

**ตอนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล**

ชื่อ/นามสกุล (ผู้ถูกกล่าวหา) .....

เลขประจำตัวประชาชน.....ประเภทของเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....

ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

อายุตัว.....ปี อายุราชการ (งาน).....ปี.....เดือน

**ตอนที่ ๒ ประเภทของข้อกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่ต้องดำเนินการทางวินัย** (ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘)

( ) (๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใดๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๓) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๕) ใช้หลักทรัพย์หรือสถานะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็นประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

**ตอนที่ ๓ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหา**

**เหตุเกิดเมื่อ :** .....

**พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา :** .....

.....

.....

.....

.....

**ตอนที่ ๔ ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวน / ความเห็นของผู้บังคับบัญชา**

**ข้อเท็จจริงได้ความโดยสรุปว่า**.....

.....

.....

.....

.....

ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวน (ถ้ามี) .....

.....

.....

.....

.....

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา .....

.....

.....

.....

.....

รายงานการดำเนินการทางวินัย

ของ

(ชื่อหน่วยงาน) .....

**ตอนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล**

ชื่อ/นามสกุล (ผู้ถูกกล่าวหา) .....

เลขประจำตัวประชาชน.....ประเภทของเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....

ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

อายุตัว.....ปี อายุราชการ (งาน).....ปี.....เดือน

**ตอนที่ ๒ ประเภทของข้อกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่ต้องดำเนินการทางวินัย** (ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘)

( ) (๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใดๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๓) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๕) ใช้หลักทรัพย์หรือสถานะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็นประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

**ตอนที่ ๓ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหา**

**เหตุเกิดเมื่อ :** .....

**พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา :** .....

.....

.....

.....

.....

ประเภทการดำเนินการทางวินัย ( ) ไม่ร้ายแรง ( ) ร้ายแรง

**ตอนที่ ๔ ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน / ความเห็นของผู้บังคับบัญชา**

**ข้อเท็จจริงได้ความโดยสรุปว่า**.....

.....

.....

.....

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน** .....

.....

.....

.....

.....

**ความเห็นของผู้บังคับบัญชา** .....

.....

.....

.....

.....

**ตอนที่ ๕ การสั่งลงโทษ / ให้ออกจากราชการ**

โทษ.....

.....

ให้ออกจากราชการเพราะ.....

ตามมาตรา.....

มีการเพิ่มโทษ / ลดโทษ จาก.....เป็น.....

.....

.....

.....

.....

.....

รายงานการดำเนินคดีอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกจับกุม
ในชั้นพนักงานสอบสวน
ของ
(ชื่อหน่วยงาน) .....

**ตอนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล**

ชื่อ/นามสกุล (ผู้ถูกจับกุม) .....

เลขประจำตัวประชาชน.....ประเภทของเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....

ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

อายุตัว.....ปี อายุราชการ (งาน).....ปี.....เดือน

**ตอนที่ ๒ ประเภทของข้อกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่ถูกจับกุม** (ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘)

( ) (๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใดๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๓) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๕) ใช้หลักทรัพย์หรือสถานะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็นประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

**ตอนที่ ๓ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหาที่ถูกจับกุม**

**เหตุเกิดเมื่อ :** .....

**พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา :** .....

.....

.....

.....

.....

**ตอนที่ ๔ ความคืบหน้าในการดำเนินการชั้นพนักงานสอบสวน**

**ข้อเท็จจริงได้ความโดยสรุปว่า**.....

.....

.....

.....

.....

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** .....

.....

.....

.....

รายงานการดำเนินคดีอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกจับกุม
ในชั้นพนักงานอัยการ
ของ
(ชื่อหน่วยงาน) .....

**ตอนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล**

ชื่อ/นามสกุล (ผู้ถูกจับกุม) .....

เลขประจำตัวประชาชน.....ประเภทของเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....

ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

อายุตัว.....ปี อายุราชการ (งาน).....ปี.....เดือน

**ตอนที่ ๒ ประเภทของข้อกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่ถูกจับกุม** (ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘)

( ) (๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใดๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๓) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๕) ใช้หลักทรัพย์หรือสถานะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็นประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

**ตอนที่ ๓ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหาที่ถูกจับกุม**

**เหตุเกิดเมื่อ** : .....

**พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา** : .....

.....

.....

.....

.....

**ตอนที่ ๔ ความคืบหน้าในการดำเนินการชั้นพนักงานอัยการ**

**ข้อเท็จจริงได้ความโดยสรุปว่า**.....

.....

.....

.....

ความเห็นของพนักงานสอบสวน .....

.....

.....

.....

.....

ความเห็นของพนักงานอัยการ .....

.....

.....

.....

.....

รายงานการดำเนินคดีอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกจับกุม
ในขั้นศาล
ของ
(ชื่อหน่วยงาน) .....

**ตอนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล**

ชื่อ/นามสกุล (ผู้ถูกดำเนินคดี) .....

เลขประจำตัวประชาชน.....ประเภทของเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....

ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

อายุตัว.....ปี อายุราชการ (งาน).....ปี.....เดือน

**ตอนที่ ๒ ประเภทของข้อกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่ถูกจับกุม** (ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘)

( ) (๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใดๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๓) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๕) ใช้หลักทรัพย์หรือสถานะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็นประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

**ตอนที่ ๓ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหาที่ถูกดำเนินคดี**

**ข้อเท็จจริงได้ความโดยสรุปว่า**.....

.....

.....

.....

.....

**ตอนที่ ๔ ความคืบหน้าในการดำเนินคดีในชั้นศาล**

.....

.....

.....

.....

.....

**คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ**

**ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖**

**เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา**

---

เนื่องจากปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลและสิทธิในกระบวนการยุติธรรมไว้ ประกอบกับมีการแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา ทำให้คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในบางเรื่องไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขเรื่องการอำนวยความยุติธรรมในการสอบสวนคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญาเสียใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑(๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ที่ให้อำนาจในการออกคำสั่งนี้ โดยมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงออกคำสั่งโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องการอำนวยความยุติธรรม ในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา ไว้ท้ายคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว

( อดุลย์ แสงสิงแก้ว )

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

# บทที่ ๑
# บททั่วไป

๑. คำสั่งนี้ใช้กับ การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา

๒. ให้ยกเลิก

(๑) คำสั่งกรมตำรวจ ที่ ๙๖๐/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา

(๒) คำสั่งกรมตำรวจที่ ๕๗๒/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๓๘ เรื่องการอำนวยความยุติธรรมในการสอบสวนคดีอาญา

(๓) คำสั่งกรมตำรวจที่ ๓๕๓/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เรื่องการทำสำนวนการสอบสวน

(๔) คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๗๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่องการทำสำนวนการสอบสวน (เพิ่มเติม)

(๕) หนังสือกองคดี กรมตำรวจ ที่ ๐๖๐๓.๗/ว.๑๖๐๔ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๒ เรื่องปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๗ และมาตรา ๒๖๗

(๖) หนังสือกองคดี กรมตำรวจ ด่วนที่สุด ที่ ๐๖๐๓.๒๑/๓๖๔๓ ลงวันที่ ๒พฤษภาคม ๒๕๓๓ เรื่อง กำชับการสอบสวนคดีอาญา

(๗) หนังสือกรมตำรวจที่ ๐๕๐๓.๖/๑๑๔๔๔ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๓๔ เรื่อง กำชับและซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการปล่อยชั่วคราว

(๘) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๖๑๖๗ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการส่งสำนวนคดีที่ผู้ต้องหาถูกคุมขังอยู่ในคดีอื่นที่เรือนจำที่อยู่ในเขตอำนาจศาล

(๙) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๐๖๑๕ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๕ เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนที่ผู้ต้องหาหลบหนีประกันและคดีที่ผู้ต้องหาบางคนถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลอื่น

(๑๐) หนังสือกองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๐๗๔๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการทำสำนวนการสอบสวนเพิ่มเติม

(๑๑) หนังสือกองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๓๖/๕๐๖๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การสอบสวนคดีอาญากรณีผู้เสียหายมอบอำนาจผู้อื่นให้ร้องทุกข์

(๑๒) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๗๗๓๓ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๖ เรื่อง แนวทางการขอขยายเวลาการทำสำนวนชันสูตรพลิกศพ

(๑๓) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๗๗๕๒ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๖

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการพิจารณาโดยต่อเนื่อง และการใช้หลักประกันในชั้นสอบสวนเป็นหลักประกันในชั้นศาล

(๑๔) หนังสือกองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๐๕๐๖ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ เรื่อง กำชับการปฏิบัติในการสอบสวนคดีอาญา

(๑๕) หนังสือกองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๓๗๘ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ.๒๕๔๗

(๑๖) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๔๓๖๐ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ เรื่อง กำชับให้ตรวจสอบข้อมูลบุคคลของผู้ต้องหาหรือผู้ถูกจับ

(๑๗) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๔๔๕๘ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการขออกหมายค้น หมายจับ และการดำเนินกระบวนพิจารณาของศาลอาญา

(๑๘) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๔๕๐๑ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การบันทึกคดี(ออกเลขคดี) การสอบสวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด และการรายงานคดี

(๑๙) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๕๑๘๓ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติการเรียงเอกสารในสำนวนการสอบสวนคดีอาญา และการออกเลขคดี(เพิ่มเติม)

(๒๐) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๐๔๐๘๖ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ เรื่อง แก้ไขแนวทางปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การบันทึกคดี(ออกเลขคดี) การสอบสวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิดและการรายงานคดี และการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการเพิ่มประสิทธิภาพงานสอบสวน

(๒๑) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๑๖๘ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เรื่อง การอายัดตัวผู้ต้องหาต่อเรือนจำและทัณฑสถาน

(๒๒) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๑๑.๒๔/ว ๗๓ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการออกหมายเรียกและขอออกหมายจับผู้ต้องหา

๓. ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการใดที่ขัด หรือแย้งกับคำสั่งนี้ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

๔. ในคำสั่งนี้

(๑) "การรับแจ้งความ" หมายถึง การที่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องได้รับแจ้งเรื่องราวต่างๆ จากผู้ที่มาแจ้งยังหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ทั้งที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญาและเกี่ยวกับคดีอาญา

(๒) "หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน" หมายถึง สถานีตำรวจ กลุ่มงานสอบสวนหรือกองกำกับการที่มีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลตำรวจภูธรภาค ๑-๙

ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และกลุ่มงานสอบสวนและตรวจสอบทรัพย์สินในสังกัดกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

(๓) "การแจ้งความที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญา" หมายถึง การที่ผู้แจ้งมาแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งไม่ใช่คำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษเพื่อให้ดำเนินการ หรือขอรับบริการในเรื่องอื่นๆที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญา

(๔) "การแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญา" หมายถึง การที่ผู้แจ้งมาแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งเกี่ยวกับการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษในคดีอาญาทั่วไป หรือคดีจราจรทางบก

(๕) "คดีอาญาทั่วไป" หมายถึง คดีที่กล่าวหาว่าผู้ใดกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญา

(๖) "คดีจราจรทางบก" หมายถึง คดีที่กล่าวหาว่าผู้ใดขับรถในทางโดยประมาทเป็นเหตุให้ทรัพย์สินผู้อื่นได้รับความเสียหาย และหรือผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และหรืออันตรายสาหัส และหรือถึงแก่ความตาย ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๔๗(๔)มาตรา ๑๕๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๙๐ มาตรา ๓๐๐ หรือมาตรา ๒๙๑

(๗) "การค้น" หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ใช้อำนาจและหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมายทำการตรวจสอบเพื่อค้นหาหรือยึดสิ่งของซึ่งจะใช้เป็นพยานหลักฐานตามกฎหมายได้ หรือเพื่อพบและช่วยบุคคลที่ถูกหน่วงเหนี่ยวกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือเพื่อพบบุคคลที่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาล เพื่อนำมาดำเนินคดีตามกฎหมาย

(๘) "การจับ" หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ใช้อำนาจและหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมายทำให้ผู้ถูกจับถูกจำกัดเสรีภาพในร่างกาย และทำให้เสรีภาพในการเคลื่อนที่สิ้นสุดลง รวมทั้งกรณีที่ผู้จับแจ้งแก่ผู้ที่จะถูกจับว่า เขาต้องถูกจับแล้วสั่งให้ผู้ที่ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวน

(๙) "ผู้ถูกจับ" หมายถึง บุคคลที่ถูกจับมาหาเจ้าพนักงานโดยจะถูกกล่าวหาแล้วหรือไม่ก็ตาม

(๑๐) "สำนวนการสอบสวน" หมายความว่า บรรดาสรรพเอกสารทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับคดีที่พนักงานสอบสวนได้รวบรวมไว้ เช่น บันทึกคำให้การผู้ที่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานอื่นเป็นผู้ทำ เอกสารที่อื่นเป็นพยาน คำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษที่ยื่นต่อเจ้าพนักงาน เพื่อประสงค์ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆอันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหาเพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา

(๑๑) "สำนวนคดีอาญาทั่วไป" หมายถึง สำนวนการสอบสวนคดีที่กล่าวหาว่าผู้ใดกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญา ยกเว้นคดีจราจรทางบก

(๑๒) "สำนวนคดีจราจรทางบก" หายถึง สำนวนการสอบสวนคดีที่กล่าวหาว่าผู้ใดขับรถในทางโดยประมาทเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต และหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๔๗(๔) และมาตรา ๗๘ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๙๑ มาตรา ๓๐๐ และมาตรา ๒๙๑

(๑๓) "สำนวนชันสูตรพลิกศพ" หมายถึง สำนวนการสอบสวนชันสูตรพลิกศพ ที่ได้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ ซึ่งไม่ใช่สำนวนคดี เพียงแต่ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้โดยอนุโลม

(๑๔) "สำนวนไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด" หมายถึง สำนวนคดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๐(๑) รวมทั้งคดีที่ ไม่รู้จักชื่อ สกุล และมีตำหนิรูปพรรณไม่เพียงพอที่จะเขียนภาพเหมือนผู้กระทำความผิดเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับได้

(๑๕) "สำนวนคดีรู้ตัวผู้กระทำความผิด" หมายถึง สำนวนคดีที่รู้จักชื่อ ชื่อสกุล หรือรู้จักชื่อแต่ไม่รู้จักชื่อสกุล หรือไม่รู้จักชื่อ ชื่อสกุล แต่มีตำหนิรูปพรรณเพียงพอที่เขียนภาพเหมือนผู้กระทำความผิดเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับได้

(๑๖) "ข้อหา" หมายถึง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำทั้งหลายที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิด รวมทั้งรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลา และสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้นๆอีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะทำให้ผู้ต้องหาเข้าใจได้ดี

(๑๗) "ฐานความผิด" หมายถึง ความผิดที่ผู้ต้องหาถูกกล่าวหาตามที่ประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญาให้ชื่อฐานความผิดไว้ เช่น ฐานลักทรัพย์ ฐานฉ้อโกง ฐานทำให้แท้งลูก ฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา ฐานค้ามนุษย์ เป็นต้น ส่วนความคิดอื่นใดที่ประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญาที่มิได้ให้ชื่อฐานความผิดไว้ เช่น ความผิดต่อชีวิต มีบทมาตราทั้งที่เป็นความผิดในการฆ่าผู้อื่น ความผิดในการทำร้ายผู้อื่นถึงตายโดยไม่มีเจตนาฆ่า ความผิด ในการทำให้ผู้อื่นตายโดยประมาท เป็นต้น ในการที่ชื่อฐานความผิดอาจใช้ชื่อฐานความผิดโดยสรุปสาระสำคัญขององค์ประกอบความผิดที่กล่าวหาได้ เช่น ความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ความผิดฐานทำให้ผู้อื่นตายโดยไม่เจตนาความผิดฐานทำให้ผู้อื่นตายโดยประมาท เป็นต้น

(๑๘) "ผู้กล่าวหา" หมายถึง ผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษ ซึ่งจะเป็นผู้เสียหายหรือมิใช่ผู้เสียหายก็ได้

๕. ในคำสั่งนี้ ถ้าคำใดมีคำอธิบายไว้แล้วในข้อ ๔ ให้ถือตามความหมายที่ได้อธิบายไว้ เว้นแต่ข้อความใดในคำสั่งที่แตกต่างจากคำอธิบายก็ให้มีความหมายเป็นไปตามนั้น

๖. วิธีปฏิบัติเรื่องใดที่มิได้กำหนดในคำสั่งนี้ไว้โดยเฉพาะให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

๗. คำสั่งนี้ไม่มีผลกระทบถึงการดำเนินการใดๆที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ สำหรับการดำเนินการเรื่องใดที่กำหนดไว้ในคำสั่งนี้ซึ่งยังไม่สามารถดำเนินการได้ในวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อไปจนแล้วเสร็จ

## บทที่ ๒
## การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา

๑. การรับแจ้งความ

การรับแจ้งความ ให้ผู้รับแจ้งความพึงระลึกไว้เสมอว่า การรับแจ้งความเป็นหน้าที่ที่จะต้องบริการประชาชน เพื่อให้เป็นไปตามหลักการที่ว่า "เป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน" จึงต้องรับแจ้งความ และให้บริการทุกเรื่องโดยให้ปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑ การดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งความ

๑.๑.๑ เมื่อมีผู้มาติดต่อราชการที่หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ไม่ว่าด้วยเรื่องใดๆให้เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นทุกนาย อำนวยความสะดวกให้คำแนะนำที่ถูกต้องอย่างรวดเร็ว ห้ามมิให้หลีกเลี่ยงหรือละเลยหรือปัดความรับผิดชอบ

๑.๑.๒ เมื่อมีผู้มาแจ้งความที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญา และผู้แจ้งมีความประสงค์จะแจ้งไว้เป็นหลักฐานเพื่อประกอบการยืนยัน รับรอง หรือตรวจสอบ ให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องบันทึกคำแจ้งความนั้น ในสมุดรายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐาน ส่วนการแจ้งเอกสารหายให้บันทึกการรับแจ้งไว้ในสมุดรายงานประจำวันรับแจ้งเอกสารหาย

๑.๑.๓ เมื่อมีผู้มาแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญา ให้พนักงานสอบสวนทุกนายพึงระลึกอยู่เสมอว่า ผู้เสียหายอาจร้องทุกข์ หรือผู้กล่าวโทษอาจกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนได้ และพนักงานสอบสวนมีหน้าที่ต้องรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษตามกฎหมาย ไม่ว่าเหตุจะเกิด หรืออ้างหรือเชื่อว่าเกิดภายในเขตอำนาจการสอบสวนของตนหรือไม่ก็ตาม ห้ามปฏิเสธว่าเหตุมิได้เกิดในเขตอำนาจตน และให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑.๓.๑ การรับแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน โดยให้พนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตามระเบียบว่าด้วยการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ โดยให้บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้ในสมุดสารบบการดำเนินคดีอาญาทั่วไป หรือสมุดสารบบการดำเนินคดีจราจรทางบก ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่เปรียบเทียบปรับในวันที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้หรือไม่ก็ตาม หรือทำสำนวนการสอบสวนและ ลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี แล้วรีบดำเนินการสอบสวนโดยไม่ชักช้า

กรณีร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษในความผิดอาญาซึ่งมิได้เกิดในเขตอำนาจของตนหรือที่เกิดนอกราชอาณาจักร ให้รับแจ้งความโดยลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีไว้ หลังจากนั้นให้ส่งเรื่องไปยังพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการสอบสวนต่อไป

๑.๑.๓.๒ การรับแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตนแต่เป็นกรณีที่ผู้เสียหายขอความช่วยเหลือแต่ไม่ยอมร้องทุกข์ตามระเบียบหรือคดีความผิดต่อส่วนตัวซึ่งผู้เสียหายมาแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน และคู่กรณีได้เจรจายอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายก่อนที่จะมีการรับคำร้องทุกข์ตามระเบียบ หรือกรณีอื่นๆพนักงานสอบสวนไม่ต้อง

ทำการสอบสวน แต่ให้องรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี พร้อมทั้งบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการรับแจ้งความไว้ในสมุดสารบบการรับแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญาโดยไม่สอบสวน (แบบ ส ๕๖ – ๗๔)

๑.๑.๔ การรับแจ้งความที่ยังไม่แน่ชัดว่าความผิดอาญาได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดในเขตอำนาจของตน ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการดังนี้

(๑) ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙

(๒) กรณีที่ไม่แน่ว่าพนักงานสอบสวนคนใดในจังหวัดเดียวกัน หรือในระหว่างหลายจังหวัดให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑ โดยให้พนักงานสอบสวนที่รับแจ้งความดำเนินการสอบสวนเบื้องต้น แล้วเสนอความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจชี้ขาดวินิจฉัยสั่งการ

๑.๑.๕ การรับแจ้งความที่ยังไม่แน่ชัดว่าเป็นคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ หรือเป็นเรื่องทางแพ่ง ให้พนักงานสอบสวนบันทึกการรับแจ้งความไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี แล้วรีบเสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน พิจารณาสั่งการภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่บันทึกการรับแจ้งความไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี

กรณีผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องในทางแพ่งก็ให้ชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้แจ้งความทราบและลงประจำวันเกี่ยวกับคดี พร้อมให้ผู้แจ้งความลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

กรณีผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องในทางอาญา ไม่ว่าจะเป็นความผิดอาญาแผ่นดินหรือความผิดต่อส่วนตัว ก็ให้พนักงานสอบสวนพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๑.๑.๖ ในกรณีเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน เมื่อผู้เสียหายขอความช่วยเหลือแต่ไม่ยอมร้องทุกข์ตามระเบียบ หรือเมื่อผู้เสียหายฟ้องคดีเสียเองโดยมิได้ร้องทุกข์ก่อน หรือเมื่อมีหนังสือกล่าวโทษเป็นบัตรสนเทห์ หรือบุคคลที่กล่าวโทษด้วยปากไม่ยอมบอกว่า เขาคือใคร หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อในคำกล่าวโทษหรือบันทึกคำกล่าวโทษ พนักงานสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนก็ได้แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชา หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ

ในกรณีผู้เสียหายขอความช่วยเหลือแต่ไม่ยอมร้องทุกข์ตามระเบียบให้พนักงานสอบสวนดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามหน้าที่โดยมิชักช้า หลังจากนั้นจึงรายงานผู้บังคับการหรือ ผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ เพื่อจะไม่ทำการสอบสวน

กรณีดังกล่าว หากผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่าไม่ต้องทำการสอบสวนให้บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการรับแจ้งความไว้ในสมุดสารบบการรับแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญาโดยไม่สอบสวน (แบบ ส.๕๖-๗๔)

ในกรณีเป็นความผิดอาญาแผ่นดินและไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามวรรคสอง ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนว่ามีมูลความผิดหรือไม่ ถ้าปรากฏเป็นความผิดแล้วเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องดำเนินการสอบสวนต่อไป

๑.๒ การแจ้งผลความคืบหน้าการสอบสวน

เพื่อเป็นการสื่อสารและสร้างความเชื่อใจที่ถูกต้องให้กับผู้แจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ รวมทั้งผู้ที่ได้รับความเสียหายในคดีจราจรทางบกซึ่งมิใช่ผู้ต้องหา หรือญาติของผู้ตายในสำนวนชันสูตรพลิกศพ ได้รับทราบความคืบหน้าผลการดำเนินการของพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน จึงให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติดังนี้

๑.๒.๑ คดีทุกประเภทที่มีผู้แจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้แจ้งความคืบหน้าผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษ รวมทั้งผู้ที่ได้รับความเสียหายในคดีจราจรทางบกซึ่งมิใช่ผู้ต้องหา หรือญาติของผู้ตายในสำนวนชันสูตรพลิกศพทราบ โดยให้พนักงานสอบสวนเจ้าของสำนวนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่แจ้งความคืบหน้า

๑.๒.๒ การแจ้งผลความคืบหน้าการสอบสวนให้ผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษทราบให้ทำเป็นหนังสือแจ้งความคืบหน้าการสอบสวน โดยมีระยะเวลาในการแจ้งความคืบหน้าผลการสอบสวน ดังนี้

๑.๒.๒.๑ ครั้งแรก เมื่อครบกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ

๑.๒.๒.๒ ครั้งที่สอง เมื่อครบกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันที่แจ้งครั้งแรก

๑.๒.๒.๓ ครั้งที่สาม เมื่อสรุปสำนวนการสอบสวนส่งให้พนักงานอัยการ

ทั้งนี้ หากมีการออกหมายจับ หรือจับกุมผู้ต้องหาได้ก็ให้แจ้งผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษทราบด้วย

๒. การค้น

การค้นตัวบุคคลหรือสถานที่ ล้วนแล้วแต่เป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพที่กฎหมายคุ้มครอง เจ้าพนักงานตำรวจพึงกระทำด้วยความระมัดระวังและยึดถือหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ดังต่อไปนี้

๒.๑ เจ้าพนักงานตำรวจจะค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายหรือคำสั่งของศาลไม่ได้ เว้นแต่

(๑) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน หรือมีเสียง หรือพฤติการณ์อื่นใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น

(๒) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รโหฐาน

(๓) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ถูกไล่จับและหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันแน่นแฟ้น ควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น

(๔) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การ

กระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบกับต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากรอหมายค้น สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน

การใช้อำนาจตรวจค้นกรณีนี้ ให้ผู้ตรวจค้นจัดทำบันทึกการตรวจค้นโดยไม่มีหมายค้น (แบบ ส ๕๖ – ๓๑) โดยแสดงเหตุผลที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้ แล้วมอบบันทึกการตรวจค้นและบัญชีทรัพย์ประกอบบันทึกการตรวจค้นโดยไม่มีหมายค้น (แบบ ส ๕๖ – ๓๒) ให้แก่ผู้ครอบครองสถานที่ที่ถูกตรวจค้น แต่ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้นให้ส่งมอบบันทึกดังกล่าวแก่บุคคลเช่นว่านั้นในทันทีที่กระทำได้ แล้วให้รีบรายงานผลการตรวจค้นพร้อมทั้งเหตุผลเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น

(๕) เมื่อที่รโหฐานนั้น ผู้ที่จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้านและการจับนั้น มีหมายจับหรือเป็นการจับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘

๒.๒ การค้นในที่รโหฐานต้องกระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก มีข้อยกเว้นดังนี้

(๑) เมื่อลงมือค้นแต่ในเวลากลางวัน ถ้ายังไม่เสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้

(๒) ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง หรือซึ่งกฎหมายอื่นบัญญัติให้ค้นได้เป็นพิเศษ จะทำการค้นในเวลากลางคืนก็ได้

กรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง หมายถึง กรณีที่ต้องเข้าจัดการในทันทีทันใด ถ้ารอช้าจะไม่เป็นการเหมาะสมแก่พฤติการณ์ ทั้งนี้ให้พิจารณาจากความร้ายแรงของความผิด พฤติการณ์ในการกระทำความผิดและการได้มาซึ่งพยานหลักฐานในคดี เช่น เจ้าพนักงานตำรวจเห็นเจ้าของบ้านกับพวกกำลังดื่มกลั่นสุราอยู่ในบ้านเวลากลางคืน ถ้าไม่จับขณะกำลังกระผิดก็จะไม่เป็นการประจักษ์แจ้งว่าผู้นั้นกระทำความผิดและจะไม่ได้พยานหลักฐานของกลางหรือได้ไม่ครบถ้วนบริบูรณ์ดังในเวลากระทำผิด ถ้าปล่อยให้เนิ่นช้าไปโดยไม่จับทันที ก็อาจจับกุมผู้กระทำผิดไม่ได้เลยทั้งพยานหลักฐานต่างๆ ก็อาจสูญหายหรือถูกทำลายไปหมด จึงเป็นกรณีฉุกเฉิน เจ้าพนักงานมีอำนาจจับ แต่ถ้าเป็นการกระทำความผิดลหุโทษแม้กระทำผิดซึ่งหน้าหากเจ้าพนักงานรู้จักหลักแหล่งของผู้กระทำผิดก็ไม่เป็นกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง

(๓) การค้นเพื่อจับผู้ดุร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญจะทำในเวลากลางคืนก็ได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตพิเศษจากศาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ผู้ดุร้าย หมายถึง ผู้ที่กระทำอย่างโหดเหี้ยม และหมายความรวมถึงบุคคลที่ยังไม่ใช่ผู้กระทำความผิด เช่น คนที่มีจิตใจไม่ปกติเคยทำร้ายผู้อื่นมาก่อน คนบ้าหรือคนเป็นโรคจิตควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมตนเองไม่ได้อาจเกิดอันตรายต่อชีวิต และทรัพย์สินของตนเอง หรือผู้อื่น เป็นต้น

ผู้ร้ายสำคัญ หมายถึง ผู้กระทำผิดในคดีที่มีลักษณะร้ายแรง เช่น คดีฆ่าคนตายโดยเจตนา หรือปล้นทรัพย์ หรือเป็นผู้กระทำผิดติดนิสัยจนมีชื่อเสียงเป็นที่หวาดกลัวแก่ประชาชนทั่วไป หรือเป็นที่ต้องการตัวของทางราชการหรือมีหมายจับหลายคดี เป็นต้น

๒.๓ การตรวจค้นกรณีมีหมายค้น หรือคำสั่งของศาลนั้น หัวหน้าในการจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้น คือ เจ้าพนักงานผู้มีชื่อในหมายค้นหรือผู้รักษาการแทนซึ่งจะต้องเป็นเจ้าพนักงานตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเท่านั้น และเมื่อทำการตรวจค้นเสร็จสิ้นแล้ว ให้ดำเนินการตามที่ศาลสั่งไว้ด้วย

๒.๔ การตรวจค้นในที่รโหฐาน ให้เจ้าพนักงานปฏิบัติดังนี้

๒.๔.๑ เจ้าพนักงานตำรวจที่จะทำการตรวจค้นต้องแต่งเครื่องแบบ เว้นแต่มีเหตุจำเป็น หรือกรณีเร่งด่วน หรือเป็นเจ้าพนักงานตำรวจที่มีตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการขึ้นไปจะไม่แต่งเครื่องแบบก็ได้ แต่ต้องแจ้งยศ ชื่อ ตำแหน่งพร้อมทั้งแสดงบัตรประจำตัวให้เจ้าบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นทราบ

๒.๔.๒ ก่อนลงมือตรวจค้นให้เจ้าพนักงานตำรวจที่จะทำหน้าที่ในการตรวจค้นแสดงความบริสุทธิ์ จนเป็นที่พอใจกับเจ้าบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นแล้วจึงลงมือตรวจค้นต่อหน้าเจ้าบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น หรือถ้าหาบุคคลเช่นว่านั้นไม่ได้ หรือสถานที่นั้นไม่มีผู้ใดอยู่ก็ให้ตรวจค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนที่เจ้าพนักงานตำรวจได้ขอร้องมาเป็นพยาน

๒.๔.๓ หากเป็นกรณีตรวจค้นที่อยู่หรือสำนักงานของผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งถูกควบคุมหรือขังอยู่ให้ทำต่อหน้าบุคคลนั้น ถ้าบุคคลนั้นไม่ติดใจหรือไม่สามารถมากำกับ จะตั้งผู้แทนหรือพยานมากำกับก็ได้ ถ้าผู้แทนหรือพยานไม่มี ให้ตรวจค้นต่อหน้าบุคคลในครอบครัวหรือต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนที่เจ้าพนักงานตำรวจได้ขอร้องมาเป็นพยาน

๒.๒.๔ ในการตรวจค้นที่รโหฐาน ให้เจ้าพนักงานตำรวจสั่งเจ้าของหรือคนที่อยู่ในนั้นหรือผู้รักษาสถานที่ซึ่งจะตรวจค้นยอมให้เข้าไปโดยมิหวงห้าม อีกทั้งให้ความสะดวกตามสมควรทุกประการในอันที่จะจัดการตรวจค้นนั้น ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่ยอมให้เข้าไป ให้เจ้าพนักงานตำรวจชี้แจงเหตุความจำเป็นก่อน ถ้ายังไม่ยินยอมอีก เจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจใช้กำลังเข้าไป ในกรณีจำเป็นจะต้องเปิดหรือทำลายประตูบ้าน ประตูเรือน หน้าต่าง รั้ว หรือสิ่งกีดขวางอย่างอื่นๆ ให้ทำได้แต่จะทำให้เสียหายเกินกว่าความจำเป็นไม่ได้

๒.๒.๕ ในการตรวจค้นต้องกระทำการด้วยความระมัดระวัง และพยายามหลีกเลี่ยงมิให้เกิดความเสียหาย เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

๒.๒.๖ สิ่งของใดที่ยึดได้ ต้องให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลในครอบครัว ผู้ต้องหา จำเลย ผู้แทน หรือพยาน แล้วแต่กรณี ดูเพื่อให้รับรองว่าถูกต้อง ถ้าบุคคลเช่นนั้นรับรองหรือไม่ยินยอมรับรองอย่างใด ให้มีรายละเอียดปรากฏไว้ในบันทึกการตรวจค้น

๒.๒.๗ เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจตรวจค้นเสร็จสิ้นแล้วต้องจัดทำบันทึกการตรวจค้นโดยให้ปรากฏรายละเอียดแห่งการตรวจค้นและสิ่งของที่ตรวจค้น โดยสิ่งของที่ตรวจค้นให้ห่อหรือบรรจุหีบห่อ ตรีตราไว้ หรือให้ทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ

๒.๒.๘ บันทึกการตรวจค้นนั้นให้อ่านให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองสถานที่บุคคลในครอบครัว ผู้ต้องหา จำเลย ผู้แทน หรือพยาน แล้วแต่กรณีฟัง แล้วให้บุคคลเช่นว่านั้นลงลายมือชื่อรับรองไว้ หากไม่ยินยอมให้บันทึกเหตุผลไว้

๓. การจับ

การจับ เป็นการกระทำให้ผู้ถูกจับเสียความเป็นอิสรภาพ เจ้าพนักงานตำรวจจึงควรระมัดระวังการใช้อำนาจในการจับ และกระทำเมื่อมีความจำเป็น โดยให้ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญและ

กฎหมายให้อำนาจไว้ พึงเข้าใจว่าวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ของการจับ เพื่อประโยชน์ในการระงับปราบปรามเหตุอันบังเกิดขึ้นเฉพาะหน้า หรืออาจจะเกิดขึ้น หรือเพื่อป้องกันมิให้ผู้กระทำผิดมีโอกาสหลบหนีได้สะดวกเท่านั้น และให้ปฏิบัติดังนี้

๓.๑ เจ้าพนักงานตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลไม่ได้ เว้นแต่

๓.๑.๑ เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๐ ความผิดซึ่งหน้านั้น ได้แก่ ความผิดซึ่งเห็นกำลังกระทำหรือพบ ในอาการซึ่งแทบจะไม่มีความสงสัยเลยว่าเขาได้กระทำผิดมาแล้วสดๆ แต่ยังมีกรณีที่กฎหมายถือว่า เป็นความผิดซึ่งหน้าได้เช่นกัน หากเป็นความผิดอาญาที่ระบุไว้ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กล่าวคือ

(๑) เมื่อพบบุคคลหนึ่งถูกไล่จับดั่งผู้กระทำโดยมีเสียงร้องเอะอะ

(๒) เมื่อพบบุคลหนึ่งแทบจะทันทีทันใดหลังจากกระทำผิด ในถิ่นแถวใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุนั้นและมีสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำผิด หรือมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสันนิษฐานได้ว่าได้ใช้ในการกระทำผิดหรือมีร่องรอยหรือเห็นประจักษ์ที่เสื้อผ้าหรือเนื้อตัวของผู้นั้น

๓.๑.๒ เมื่อพบบุคคลอันมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภยันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำผิด

๓.๑.๓ เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๖(๒) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้

การจับกรณีนี้ เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับจะต้องมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายอย่างอื่น และมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้ทัน เช่น กรณีที่มีผู้เสียหายชี้ให้จับ หากได้มีการสืบสวนสอบสวนจนปรากฏหลักฐานตามสมควรว่าผู้ที่จะถูกจับน่าจะได้กระทำความผิดอาญา และมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนีหรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น ทั้งเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับได้ทัน เจ้าพนักงานตำรวจก็มีอำนาจจับกุมได้ทันทีโดยไม่ต้องมีหมายจับหรือคำสั่งของศาล แต่ถ้ายังไม่ได้เริ่มทำการสืบสวนสอบสวนเจ้าพนักงานตำรวจจะต้องตรวจสอบข้อมูลหรือหลักฐานจากผู้เสียหายเสียก่อน ถ้าปรากฏว่ามีหลักฐานที่เชื่อถือได้ตามสมควรว่าผู้ที่จะถูกจับนั้นน่าจะได้กระทำความผิดอาญา และกำลังจะหลบหนีหรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น และไม่มีโอกาสที่จะไปขอให้ศาลออกหมายจับได้ทันเจ้าพนักงานตำรวจก็มีอำนาจจับกุมบุคคลนั้นได้โดยไม่ต้องมีหมายจับเช่นเดียวกัน

๓.๑.๔ การจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีประหว่างถูกปล่อยชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๗ เป็นกรณี เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยหนีหรือจะหลบหนี กฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจที่พบการกระทำดังกล่าวมีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ แต่ในกรณีที่บุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันเป็นผู้พบเห็นการกระทำดังกล่าว

อาจขอให้เจ้าพนักงานตำรวจที่ใกล้ที่สุดจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ ถ้าไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานตำรวจได้ทันท่วงที ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้เองแล้วส่งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุด และให้เจ้าพนักงานนั้นรีบจัดส่งผู้ต้องหาหรือจำเลยไปยังเจ้าพนักงานหรือศาลโดยคิดค่าพาหนะจากบุคคลที่ทำสัญญาประกันหรือหลักประกันนั้น

๓.๒ การจับนั้นเจ้าพนักงานตำรวจต้องแจ้งแก่ผู้ที่จะถูกจับนั้นว่า เขาต้องถูกจับแล้วสั่งให้ผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับพร้อมด้วยผู้จับทันที เว้นแต่สามารถนำไปที่ทำการพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะนั้นให้นำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบนั้น แต่ถ้าจำเป็นก็ให้จับตัวไป

๓.๓ ต้องแจ้งข้อหาให้ผู้ถูกจับทราบ หากมีหมายจับให้แสดงต่อผู้ถูกจับและแจ้งด้วยว่าผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ หากให้การถ้อยคำนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ และผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความได้ โดยให้เจ้าพนักงานตำรวจพูดข้อความในลักษณะต่อไปนี้

๓.๓.๑ กรณีเป็นการจับโดยไม่มีหมายจับ

"คุณ(ท่าน)ถูกจับแล้วในข้อหา.....คุณ(ท่าน)มีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ ถ้าคุณ(ท่าน)ให้การถ้อยคำนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ และคุณ(ท่าน)มีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนาย หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความได้"

๓.๓.๒ กรณีเป็นการจับโดยมีหมายจับหรือคำสั่งของศาล

"คุณ(ท่าน)ถูกจับตามหมายจับของศาล.....ที่...../๒๕.....ลงวันที่.....ในข้อหา.....คุณ(ท่าน)มีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ ถ้าคุณ(ท่าน)ให้การถ้อยคำนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ คุณ(ท่าน)มีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนาย หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความได้"

๓.๔ ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติ หรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับ หากเป็นการสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุมผู้ถูกจับหรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลใดให้เจ้าพนักงานอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณี

๓.๕ หากบุคคลซึ่งจะถูกจับขัดขวางหรือจะขัดขวางการจับ หรือหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนีผู้ทำการจับมีอำนาจใช้วิธีหรือการป้องกันที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งเรื่องการจับนั้น

๓.๖ เจ้าพนักงานตำรวจ หรือราษฎรผู้ทำการจับต้องเอาตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับพร้อมด้วยผู้จับ เว้นแต่สามารถนำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะนั้น ให้นำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดังกล่าว

กรณีพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ เป็นคนละท้องที่กับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับรีบส่งตัวผู้ถูกจับไปยังพนักงานสอบสวนท้องที่ที่รับผิดชอบโดยทันที และให้คำนึงถึงระยะเวลาในการควบคุมผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาด้วย

๓.๗ กรณีเจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้จับให้แจ้งข้อหาและรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์จับให้ผู้ถูกจับทราบ ถ้ามีหมายจับให้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบและอ่านให้ฟัง และบันทึกไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีข้อรับตัวผู้ถูกจับไว้ควบคุมโดยให้ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อรับทราบไว้ และมอบสำเนาบันทึกการจับกุมแก่ผู้ถูกจับนั้น โดยให้ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อรับสำเนาไว้ในบันทึกการจับกุม

๓.๘ กรณีราษฎรเป็นผู้จับ ให้เจ้าพนักงานตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับจากราษฎรบันทึกชื่อ อาชีพ ที่อยู่ของผู้จับ ข้อความและพฤติการณ์แห่งการจับนั้น รวมทั้งแจ้งข้อหาและรายละเอียดแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบและแจ้งให้ผู้ถูกจับทราบด้วยว่า ผู้ถูกจับมีสิทธิจะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ถูกจับอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ โดยบันทึกไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีข้อรับตัวผู้ถูกจับไว้ควบคุมและให้ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อรับทราบไว้

๓.๙ การปฏิบัติเกี่ยวกับการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

สำหรับบันทึกการจับกุมเด็กหรือเยาวชนให้ใช้ตามแบบบันทึกการจับกุมผู้ต้องหาที่เป็นเด็กหรือเยาวชน (แบบ ส ๕๖-๒๘)

๔. การควบคุม

การควบคุม ต้องกระทำไปภายใต้หลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น กฎหมายสำคัญที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งนอกจากจะเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยแล้วยังคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลด้วย จึงให้ปฏิบัติดังนี้

๔.๑ ให้เจ้าพนักงานตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้ควบคุม แจ้งสิทธิของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗/๑ ให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาทราบในโอกาสแรก รวมทั้งจัดให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาสามารถติดต่อกับญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจเพื่อแจ้งให้ทราบถึงการจับ และสถานที่ที่ถูกควบคุม ถ้าผู้ถูกจับร้องขอให้เจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้แจ้งตามสิทธิดังกล่าว ก็ให้จัดการตามคำร้องขอนั้นโดยเร็ว และให้บันทึกการจัดการดังกล่าวไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี เป็นหลักฐานไว้ในการนี้ห้ามไม่ให้เรียกค่าใช้จ่ายใดๆจากผู้ถูกจับ

การแจ้งสิทธิดังกล่าวให้บันทึกไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีข้อเดียวกับบันทึกรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีข้อที่รับตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้ควบคุม โดยไม่ต้องบันทึกเรื่องการแจ้งสิทธิดังกล่าวไว้ในบันทึกคำให้การ และไม่ต้องจัดทำบันทึกการแจ้งสิทธิอีก โดยให้มีข้อความปรากฏดังนี้

"……(ยศ ชื่อ สกุล ตำแหน่ง)……เจ้าพนักงานตำรวจผู้รับตัว นาย/นาง/น.ส……ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้ควบคุมได้แจ้งสิทธิของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาตามกฎหมายให้ทราบแล้ว ดังนี้

(๑) มีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติ หรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับ หรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก

(๒) มีสิทธิพบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

(๓) มีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวนปากคำตนในชั้นสอบสวน

(๔) มีสิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

(๕) มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

นาย/นาง/น.ส.....ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมได้ทราบสิทธิของตนแล้ว จึงลงลายมือชื่อรับทราบสิทธิตามกฎหมายไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ถูกจับ/ผู้ต้องหา

(ลงชื่อ).....ผู้รับมอบตัว"

หากพนักงานอัยการต้องการบันทึกการแจ้งสิทธิ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบสำเนาบันทึกรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีข้อที่แจ้งสิทธิมอบให้พนักงานอัยการ

๔.๒ เจ้าพนักงานตำรวจผู้รับตัวผู้ถูกจับ จะปล่อยผู้ถูกจับชั่วคราวหรือควบคุมผู้ถูกจับไว้ก็ได้ แต่ถ้าเป็นการจับโดยมีหมายหรือคำสั่งของศาลให้รีบดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๖๔ และในกรณีที่ต้องส่งผู้ถูกจับไปยังศาล แต่ไม่สามารถส่งไปได้ในขณะนั้นเนื่องจากเป็นเวลาที่ศาลผิดหรือใกล้จะปิดทำการให้เจ้าพนักงานตำรวจที่รับตัวผู้ถูกจับไว้มีอำนาจปล่อยผู้ถูกจับชั่วคราว หรือควบคุม ผู้ถูกจับไว้ได้จนกว่าศาลเปิดทำการ

๔.๓ ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าความจำเป็นแก่พฤติการณ์แห่งคดี และให้พนักงานสอบสวนพึงทราบถึงอำนาจการควบคุมของพนักงานสอบสวนและศาล

๔.๔ กรณีที่มีการจับกุมผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาตามหมายจับหรือคำสั่งของศาล ให้พนักงานสอบสวนตรวจสอบหมายจับที่ข้อความ "ด้วยผู้ร้องยื่นคำร้องว่า..." ว่ามีเหตุผลพิเศษในการขอให้ศาลออกหมายจับหรือไม่ หากมีเหตุผลพิเศษให้พึงระมัดระวังเกี่ยวกับอำนาจการควบคุมผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน

๔.๕ เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดต้องถูกคุมขังในคดีอาญาหรือในกรณีอื่นใดโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้พนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลแห่งท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีขอให้ปล่อยผู้ถูกคุมขังโดยมิชอบได้

กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่ามีการคุมขังผู้ต้องหา หรือผู้ถูกจับหรือบุคคลใดโดย มิชอบด้วยกฎหมาย ให้แจ้งหัวหน้าหน่วยงานทราบ และให้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานที่จะต้องพิจารณาและวินิจฉัยสั่งการหรือมอบหมายให้พนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลแห่งท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาขอให้ปล่อยผู้ถูกคุมขังโดยมิชอบนั้น

๕. การปล่อยชั่วคราว

ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์หรือไม่มีความผิดจนกว่าศาลจะได้พิพากษาถึงที่สุดว่าบุคคลผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิด การปล่อยชั่วคราวจึงเป็นมาตรการที่มีความสำคัญยิ่ง หากผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวอยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินการดังนี้

๕.๑ ให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน กำหนดลำดับอาวุโสของพนักงานสอบสวน ไว้ตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการกำหนดลำดับอาวุโสของข้าราชการตำรวจในการรักษาราชการแทน มีอำนาจเป็นผู้พิจารณาสั่งปล่อยชั่วคราวแทนได้

๕.๒ ให้หัวหน้างานที่มีอำนาจสอบสวน พิจารณาสั่งคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวโดยเร็ว โดยให้พิจารณาสั่งให้เสร็จภายใน ๑ ชั่วโมงนับแต่ได้รับเรื่อง เว้นแต่มีกรณีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาสั่งการได้ภายในกำหนด ก็ให้บันทึกเหตุจำเป็นนั้นไว้ในคำร้องหรือบันทึกเสนอสัญญาประกันแต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่ได้รับคำร้อง

๕.๓ การวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต้องพิจารณา และสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยพิจารณาเหตุเหล่านี้ประกอบด้วย

๕.๓.๑ ความหนักเบาแห่งข้อหา โดยพิจารณาจากอัตราโทษของความผิดที่ถูกกล่าวหานั้น มีเพียงใด กรณีอัตราโทษสูงหากปล่อยชั่วคราวแล้วโอกาสที่ผู้ต้องหาจะหลบหนีมีหรือไม่

๕.๓.๒ พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด โดยพิจารณาจากพยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนว่า สามารถที่จะพิสูจน์ความผิดที่ผู้ต้องหาถูกกล่าวหานั้นมีมากน้อยเพียงใด หากปล่อยชั่วคราวแล้วโอกาสที่ผู้ต้องหาจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานให้เสียรูปคดีหรือไม่

๕.๓.๓ พฤติการณ์ต่างๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงในการกระทำความผิดของผู้ต้องหานั้นว่า เกิดจากการกระทำโดยเจตนา ไม่เจตนา จำเป็น ป้องกัน ถูกบังคับ หรือชู้เชิญให้กระทำความผิดหรือกระทำโดยประมาท

๕.๓.๔ เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด ผู้ร้องขอประกันมีความน่าเชื่อถือเพียงใด โดยให้ดูความถูกต้องของเอกสาร เช่น บัตรประจำตัว หรือหนังสือรับรองตำแหน่งหน้าที่ว่าถูกต้องตามระเบียบที่กำหนดไว้หรือไม่ เป็นฉบับจริงหรือไม่ ยศ ชื่อ สกุล ตำแหน่งหน้าที่ในบัตรประจำตัวกับที่ระบุในหนังสือรับรองถูกต้องตรงกันหรือไม่ หากไม่ตรงกัน มีหนังสือใดมารับรองประกอบหรือไม่ กรณีเป็นหลักทรัพย์ ให้ตรวจสอบว่าผู้ร้องขอประกันเป็นเจ้าของหลักทรัพย์หรือไม่หากได้รับมอบอำนาจมีหลักฐานการมอบอำนาจถูกต้องหรือไม่

การใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกัน ให้พนักงานสอบสวนสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน หรือภาวะผูกพันของผู้ร้องขอประกัน เพื่อประกอบการพิจารณาการให้ประกัน

๕.๓.๕ ผู้ต้องหาจะหลบหนีหรือไม่

๕.๓.๖ ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่

๕.๔ ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่ของผู้ที่ถูกปล่อยตัวชั่วคราว หรือกำหนดเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อป้องกันภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการปล่อยชั่วคราวก็ได้ แต่จะกำหนดเงื่อนไขให้ปฏิบัติเกินความจำเป็นแก่กรณีมิได้

๕.๕ การสั่งไม่ปล่อยชั่วคราว จะกระทำได้ต่อเมื่อมีเหตุหนึ่งเหตุใดดังนี้

(๑) ผู้ต้องหาจะหลบหนี

(๒) ผู้ต้องหาจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน

(๓) ผู้ต้องหาจะไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น

(๔) ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ

(๕) การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงาน

๕.๖ คำสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวต้องแสดงเหตุผล และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ผู้ต้องหาและผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวทราบ โดยให้ปฏิบัติดังนี้

๕.๖.๑ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับคำร้องหรือพนักงานสอบสวนเวรแจ้งคำสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ต้องหาและผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวทราบโดยเร็ว โดยบันทึกคำสั่งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี โดยให้ผู้ต้องหาและผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน และ

๕.๖.๒ สำเนาบันทึกเสนอสัญญาประกัน ซึ่งปรากฏคำสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวพร้อมเหตุผลหรือหนังสือแจ้งคำสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวและเหตุผลมอบให้ผู้ต้องหา และผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราว

๕.๗ ในคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน ๕ ปีขึ้นไป ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกันและจะมีหลักประกันด้วยหรือไม่ก็ได้ ส่วนคดีอื่นจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้

๕.๘ การเรียกประกัน หรือหลักประกัน จะเรียกจนเกินควรแก่กรณีไม่ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และข้อบังคับของประธานศาลฎีกา รวมทั้งคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง

๕.๙ กรณีที่มีการจับคุมผู้ต้องหาตามหมายจับหรือคำสั่งของศาล ให้พนักงานสอบสวนตรวจสอบหมายจับหรือคำสั่งที่ข้อความ "ด้วยผู้ร้องยื่นคำร้องว่า..." ว่ามีเหตุผลพิเศษในการขอให้ศาลออกหมายจับหรือไม่ หากมีเหตุผลพิเศษให้นำมาพิจารณาประกอบการวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยชั่วคราวด้วย

๕.๑๐ ในสัญญาประกันจะกำหนดภาระหน้าที่หรือเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหรือผู้ประกันต้องปฏิบัติเกินความจำเป็นไม่ได้ เช่น การนัดหมายให้มารายงานตัวกับพนักงานสอบสวนบ่อยครั้งจนผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหรือผู้ประกันไม่สามารถจะทำงานอย่างอื่นได้ตามปกติ เป็นต้น

๕.๑๑ การใช้หลักประกันในชั้นสอบสวนเป็นหลักประกันในชั้นพนักงานอัยการและชั้นศาล

๕.๑๑.๑ กรณีที่มีการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนโดยมีการวางเงินสดหรือหลักทรัพย์อื่นเป็นประกันและยังไม่ได้รับคืน ผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการหรือศาลขอให้ถือเอาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นหลักประกันต่อไป เมื่อพนักงานอัยการหรือศาลเห็นสมควรอนุญาตแล้ว พนักงานอัยการหรือศาลจะแจ้งพนักงานสอบสวนให้ส่งหลักประกันดังกล่าว

ให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการส่งหลักประกันนั้นให้พนักงานอัยการหรือศาลภายในระยะเวลาภายใน ๓ วัน เว้นแต่พนักงานอัยการหรือศาลสั่งเป็นอย่างอื่นก็ให้ดำเนินการตามนั้น

๕.๑๑.๒ การออกใบรับหลักทรัพย์ที่พนักงานสอบสวนออกให้แก่ผู้ประกันให้ผู้ประกันแสดงความจำนงไว้ให้ชัดเจนว่า จะใช้หลักประกันชั้นสอบสวนเป็นหลักประกันในชั้นพนักงานอัยการหรือชั้นศาลด้วยหรือไม่ หากมีความประสงค์เช่นนั้น ให้บันทึกข้อความดังต่อไปนี้ ไว้ที่ท้ายใบรับหลักทรัพย์

"……ข้าพเจ้า……ผู้ประกันมีความประสงค์จะใช้หลักประกันตามใบรับนี้ เป็นหลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนี้ในชั้นพนักงานอัยการชั้นศาล และยินยอมให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการเก็บรักษาหลักประกัน รวมทั้งหนังสือสำคัญแสดงสิทธิฯไว้จนกว่าจะได้ส่งมอบตัวผู้ต้องหาต่อพนักงานอัยการ หรือต่อศาล หรือพนักงานอัยการหรือศาลไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว หรือสั่งให้คืนหลักประกันดังกล่าว

(ลงชื่อ) ……ผู้ประกัน

(ลงชื่อ) ……ผู้รับสัญญา"

๕.๑๑.๓ การส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนต้องระบุรายละเอียดของหลักประกันให้พนักงานอัยการทราบ

๕.๑๑.๔ การจะขอคืนหลักประกันหลังจากผู้ต้องหาถูกฟ้องแล้ว จะต้องแสดงพยานหลักฐานว่าศาลมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหารายนั้นหรือสั่งให้คืนหลักทรัพย์ประกันแก่ผู้ขอประกันได้

๕.๑๒ หากความปรากฏต่อมา หรือเนื่องจากกลฉ้อฉลหรือผิดหลง ปรากฏว่าสัญญาประกันต่ำไป หรือหลักประกันไม่เพียงพอ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสม ให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสั่งเปลี่ยนสัญญาประกันให้จำนวนเงินสูงขึ้น หรือเรียกหลักประกันเพิ่ม หรือให้ดีกว่าเดิม หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่กำหนดไว้ที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นหรือหากภายหลังมีคำสั่งปล่อยชั่วคราวแล้วพฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป เช่น คดีที่มีการชดใช้ค่าเสียหายจนเป็นที่พอใจกับผู้เสียหาย และผู้เสียหายไม่ติดใจดำเนินคดีกับผู้ต้องหาแล้ว เป็นต้น ให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีอำนาจสั่งลดประกันได้ตามที่เห็นสมควร

๖. การสอบสวน

การสอบสวนของพนักงานสอบสวนให้ปฏิบัติตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๘ ตลอดจนระเบียบ และคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นสำคัญ รวมทั้งให้ปฏิบัติดังนี้

๖.๑ ก่อนรับคำร้องทุกข์ให้ตรวจสอบว่าผู้เสียหายเคยมาร้องทุกข์ ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายมาก่อนหรือไม่ หากผู้เสียหายเคยมีการดำเนินการดังกล่าวมาก่อนแล้วก็ให้ชี้แจงให้ผู้เสียหายทราบว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙(๒) ไม่อาจดำเนินการตามคำร้องทุกข์ได้ และหากผู้เสียหายยังคงยืนยันจะร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีต่อไป ก็ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการไปตามกฎหมายต่อไป

๖.๒ คดีความผิดอันยอมความได้ กรณีมีการมอบอำนาจให้ตรวจสอบว่าหนังสือมอบอำนาจถูกต้องหรือไม่ มอบอำนาจช่วงได้หรือไม่ ขอบเขตของการมอบอำนาจมีเพียงใด ให้พิจารณามีความเห็นไปตามรูปคดี

๖.๓ เพื่อประโยชน์ในการติดตามพยานให้ไปตามกำหนดนัดของศาล ให้พนักงานสอบสวนบันทึกรายชื่อของพยานบุคคลทั้งหมดพร้อมที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อ หมายเลขโทรศัพท์ หรือช่องทางอื่นที่ใช้ในการติดต่อพยานเหล่านั้นไว้ในสมุดคุมพยานสำหรับพนักงานสอบสวน (แบบ ส ๕๖-๘๑) และสมุดคุมพยานประจำที่ทำการพนักงานสอบสวน (แบบ ๕๖-๘๒) เก็บไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน

กรณีสอบสวนโดยคณะพนักงานสอบสวน ให้หัวหน้าคณะพนักงานสอบสวนจัดการให้บันทึกรายชื่อของพยานบุคคลทั้งหมด พร้อมที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อ หมายเลขโทรศัพท์ หรือช่องทางอื่นที่ใช้ในการติดต่อพยานเหล่านั้นไว้ในสมุดคุมพยานประจำที่ทำการของพนักงานสอบสวนซึ่งรับการร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษองในระบบการดำเนินคดีอาญาไว้ทำการสอบสวนคดีนั้นๆ

๖.๔ การสอบสวนปากคำผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา หรือพยานให้บันทึกบัตรประจำตัวประชาชนให้ปรากฏชื่อ ที่อยู่ เลขหมายประจำตัวประชาชน ออกให้ที่ใด เมื่อใด หมดอายุเมื่อใด หากผู้นั้นอ้างว่าไม่ได้นำบัตรประจำตัวประชาชนติดตัวมาหรือไม่มี ก็ให้บันทึกจากเอกสารอื่นๆที่ทางราชการออกให้ เช่น หนังสือเดินทาง ใบอนุญาตขับขี่ หรือตรวจสอบข้อมูลจากทะเบียนราษฎร์ และบันทึกไว้

๖.๕ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบต้องจัดทำรูปถ่ายผู้ต้องหา พร้อมระบุชื่อ วัน เดือน ปีเกิด, อายุ สัญชาติ และลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ต้องหา รวมทั้งสำเนาทะเบียนบ้าน, สำเนาทะเบียนสูติบัตรหรือหนังสือสำคัญของทางราชการ ซึ่งยืนยันตัวผู้ต้องหา ประกอบสำนวนการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนลงลายมือชื่อกำกับไว้ โดยให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบกระทำในโอกาสแรกที่เริ่มคดี

กรณีที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าข้อมูลอาจมีความคลาดเคลื่อน ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนบิดามารดาหรือญาติพี่น้องของผู้ต้องหา เพื่อยืนยันถึงอายุของผู้ต้องหา

๖.๖ ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยหรือกรณีที่ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไม่สามารถนำเอกสารบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ ซึ่งมีภาพถ่ายผู้ถือบัตรมาแสดงได้ ก็ให้สอบถามข้อมูลประวัติของบุคคลนั้นโดยละเอียด พร้อมกำชับทำการตรวจสอบไปยังหน่วยงานของทางราชการที่มีฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ เช่น ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขต หากมีความจำเป็นก็ให้นำตัวบุคคลนั้นไปตรวจสอบด้วย เพื่อป้องกันมิให้ผู้ถูกจับกุมหรือผู้ต้องหาแอบอ้างใช้ชื่อและนามสกุลของบุคคลอื่นในการดำเนินคดี จนเป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานสอบสวน

๖.๗ การสอบสวนปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งมีอายุไม่เกินสิบแปดปี ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการชุลมุนต่อสู้ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ ความผิดฐานการโจร ชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้า

หญิงและเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ หรือคดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุกซึ่งผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีร้องขอ การถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ โดยแยกทำการสอบสวนให้เป็นส่วนสัด ในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอและพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น และในกรณีที่นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ เห็นว่าการถามปากคำเด็กคนใดหรือคำถามใด อาจจะมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจเด็กอย่างรุนแรง ให้พนักงานสอบสวนถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เป็นการเฉพาะตามประเด็นคำถามของพนักงานสอบสวน โดยมิให้เด็กได้ยินคำถามของพนักงานสอบสวนและห้ามมิให้ถามเด็กซ้ำซ้อนหลายครั้ง โดยไม่มีเหตุอันสมควรให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องแจ้งให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการทราบ รวมทั้งแจ้งให้ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กทราบถึงสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิที่จะได้รับการสอบสวนในสถานที่อันเป็นสัดส่วน และเหมาะสม

(๒) สิทธิในการให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการ ร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำ

(๓) สิทธิในการตอบคำถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ กรณีที่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เห็นว่าการถามคำถามโดยตรงหรือการถามคำถามบางคำถามอาจมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจเด็กอย่างรุนแรง

(๔) สิทธิที่จะไม่ตอบคำถามที่ซ้ำซ้อนการหลายครั้งโดยไม่มีเหตุอันควร

๖.๘ เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักวานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหา ให้ถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด กรณีที่มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ต้องหาน่าจะได้กระทำความผิดตามข้อหานั้นให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด แล้วบันทึกคำให้การของผู้ต้องหาไว้ในบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา (แบบ ส ๕๖-๕) และต้องให้โอกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหาและแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้

กรณีที่ไม่มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดตามข้อหานั้นให้พนักงานสอบสวนระบุการกระทำตามที่ผู้กล่าวหาได้กล่าวหาเท่านั้น โดยไม่ต้องแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิดและฐานความผิดให้ผู้ต้องหาทราบแต่อย่างใด แต่ถ้ามีหลักฐานเพิ่มเติมในภายหลังว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดตามข้อหานั้น พนักงานสอบสวนจึงจะแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดและฐานความผิดให้ผู้ต้องหาทราบเพิ่มเติมรวมทั้งต้องให้โอกาสผู้ต้องหา ที่จะแก้ข้อหาและแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้

เมื่อมีการแจ้งข้อหาแล้ว ถ้าผู้ต้องหาไม่ใช่ผู้ถูกจับและยังไม่มีการออกหมายจับแต่พนักงานสอบสวนเห็นว่ามีเหตุที่ออกหมายขังได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๓ พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลเพื่อขอให้ศาลออกหมายศาลทันที ถ้าขณะนั้นเป็นเวลาที่

ศาลปิดทำการ พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลในโอกาสแรกที่เปิดทำการ ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนลงรายงานบันทึกประจำวันเกี่ยวกับคดีเพื่อเป็นหลักฐานโดยให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับการแจ้งข้อหา หากขณะนั้นเป็นเวลาศาลผิดทำการหรือใกล้จะปิดทำการก็ให้มีข้อความต่อท้ายดังนี้

"เนื่องจากขณะนี้เป็นเวลาที่ศาลปิดทำการหรือใกล้จะปิดทำการ พนักงานสอบสวนไม่สามารถนำตัวผู้ต้องหาไปขอให้ศาลออกหมายขังได้ทันที จึงนัดหมายให้ นาย/นาง/นางสาว..... ผู้ต้องหาในคดีอาญาที่...../คดีจราจรที่.....ไปศาล.....เพื่อขอให้ศาลออกหมายขัง นาย/นาง/นางสาว.....ในวันที่.....เวลา.....น.นาย/นาง/นางสาว..... ได้รับทราบคำสั่งของพนักงานสอบสวนแล้วยืนยันว่าจะไปศาลตามที่พนักงานสอบสวนสั่ง จึงให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน" จากนั้นให้ผู้ต้องหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน หากผู้ต้องหาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจขังผู้ต้องหาดำเนินคดีตามข้อหาที่ได้แจ้งข้อหานั้นโดยถือว่าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่สามารถจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับและมีอำนาจปล่อยชั่วคราวได้

แต่กรณีดังกล่าวข้างต้นหากพนักงานสอบสวนเห็นว่า ไม่มีเหตุที่จะออกหมายขังผู้นั้นได้ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๑ หลังจากแจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบแล้ว พนักงานสอบสวนจะกุมกุมและควบคุมผู้ต้องหาไม่ได้ การบันทึกเกี่ยวกับการแจ้งข้อหาในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี บันทึกพนักงานสอบสวน หรือเอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนให้พนักงานสอบสวนบันทึกให้ปรากฏข้อความว่า "แจ้งข้อหาหรือฐานความผิดให้ผู้ต้องหาทราบแล้ว จะได้สอบสวนต่อไปไม่มีการจับกุมและควบคุมผู้ต้องหาแต่อย่างใด" ห้ามมิให้บันทึกว่า "แจ้งข้อหาหรือฐานความผิดให้ผู้ต้องหาทราบแล้วปล่อยตัวไป" เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่ามีการจับกุมและควบคุมตัวผู้ต้องหานอกจากนั้นในกรณีนี้พนักงานสอบสวนไม่ต้องแจ้งสิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๗/๑ เพราะผู้ต้องหาที่ถูกแจ้งข้อหาในกรณีนี้ ไม่ใช่ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือขัง และไม่ต้องทำบันทึกการควบคุมผู้ต้องหา ประกอบสำนวนการสอบสวนแต่อย่างใด

การถามคำให้การผู้ต้องหา ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใดๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับ หรือกระทำการโดยมิชอบประการใดๆ เพื่อจูงใจให้เขาให้การอย่างใดๆ ในเรื่องที่ต้องหานั้น ก่อนถามคำให้การให้พนักงานสอบสวนแจ้งสิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๔ วรรคหนึ่ง ให้ผู้ต้องหาทราบก่อนว่า " ผู้ต้องหามีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ ถ้าผู้ต้องหาให้การ ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ และผู้ต้องหามีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวน"

การแจ้งสิทธิข้างต้น ให้ปรากฏไว้ในบันทึกคำให้การผู้ต้องหาตรงบรรทัด "และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบก่อนว่าข้าพเจ้ามีสิทธิดังต่อไปนี้ ....." ในส่วนที่ผู้ต้องหา มีสิทธิให้ทนายความเข้าฟังการสอบสวนนั้น หลังจากแจ้งข้อหาแล้ว ให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหาว่า ผู้ต้องหาประสงค์ให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวนหรือไม่ หากต้องการให้ทนายความหรือผู้ซึ่งผู้ต้องหาไว้วางใจมาเข้าฟังการสอบสวนด้วย หากไม่ต้องการก็ให้บันทึกไว้ในบันทึกคำให้การผู้ต้องหา

เมื่อได้จัดหนายความให้แก่ผู้ต้องหาดังกล่าวแล้ว กรณีจำเป็นเร่งด่วน หากหนายความไม่อาจมาพบผู้ต้องหาได้ โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้พนักงานสอบสวนทราบหรือแจ้งแต่ไม่มาพบผู้ต้องหาภายในกำหนดเวลาอันสมควร ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนผู้ต้องหาไปได้ โดยไม่ต้องรอหนายความ แต่พนักงานสอบสวนต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

การสอบสวนผู้ต้องหาอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๓๒ ทวิ และ มาตรา ๑๓๓ ตรี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๖.๙ การถามคำให้การผู้ต้องหา ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนทำ หรือให้จัดการใดๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับ หรือกระทำโดยมิชอบประการใดๆ เพื่อจูงใจให้เขาให้การอย่างใดๆ ในเรื่องที่ต้องหานั้น

๖.๑๐ การให้ผู้ต้องหานำพนักงานสอบสวนไปชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ

๖.๑๐.๑ ห้ามจัดให้สื่อมวลชนทุกแขนงเข้าทำข่าว ขณะมีการให้ผู้ต้องหานำพนักงานสอบสวนไปชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ และหลีกเลี่ยงการให้สัมภาษณ์ใดๆ ในลักษณะเป็นการตอบโต้ระหว่างพนักงานสอบสวนกับผู้ต้องหา หรือบุคคลใดๆ โดยมีสื่อมวลชนเป็นผู้สัมภาษณ์ เนื่องจากอาจเป็นเหตุให้รูปคดีเสียหาย

๖.๑๐.๒ พนักงานสอบสวนไม่ควรให้ผู้ต้องหานำไปชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพว่า ผู้ต้องหากระทำผิดอย่างไร แต่ถ้าเป็นการนำชี้ประกอบคำรับอื่น เช่น นำชี้จุดที่ซ่อนทรัพย์สินซึ่งได้มาจากการกระทำผิด สิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด ได้ใช้ หรือจะใช้ในการกระทำผิด หรือสงสัยว่าจะใช้ในการกระทำผิด หรืออาจใช้เป็นพยานหลักฐาน อาจให้ผู้ต้องหานำชี้ก็ได้ และป้องกันมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในที่นำชี้ และให้พึงระมัดระวังการใช้ถ้อยคำ หรือกิริยาท่าทางที่เห็นว่าเป็นการข่มขู่ หรือการปฏิบัติการที่ไม่สมควรแก่ผู้ต้องหา

ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ห้ามมิให้ผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีบริบูรณ์ไปชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพเพราะจะเป็นการประจานเด็ก และอาจเป็นการกระทำผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับเด็ก รวมทั้งห้ามมิให้นำผู้ต้องไปขอขมาศพหรือ บิดา มารดา สามี ภรรยา ญาติ มิตรสหาย หรือผู้ปกครองของผู้ตาย นอกจากนี้ห้ามนำผู้เสียหาย พยาน เข้าร่วมในการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพของผู้ต้องหาเป็นอันขาด โดยเฉพาะผู้เสียหายที่เป็นเด็ก สตรี พระภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช

๖.๑๑ การชี้ตัวผู้ต้องหา

๖.๑๑.๑ ให้พนักงานสอบสวนหรือผู้บังคับบัญชา ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการชี้ตัวพึงระลึกเสมอว่า การชี้ตัวผู้ต้องหาเป็นการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายโดยปราศจากอคติ และการบังคับ จึงห้ามจัดให้มีการชี้ตัวโดยผู้ชี้ตัวไม่เต็มใจหรือไม่สมัครใจโดยเด็ดขาด

๖.๑๑.๒ ในการจัดให้มีการชี้ตัวผู้ต้องหาให้กระทำแต่เฉพะวิธีชี้ตัวผู้ต้องหาโดยมิให้ผู้ต้องหาเห็นตัวผู้ชี้ตัว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้กล่าวหา และพยานผู้ทำการชี้ตัวผู้ต้องหา

๖.๑๑.๓ กรณีที่พนักงานสอบสวนมีความจำเป็นต้องจัดให้ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีชี้ตัวบุคคลใด ให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการชี้ตัวบุคคลในสถานที่ที่เหมาะสม

สำหรับเด็กและสามารถป้องกันมิให้บุคคลซึ่งจะถูกชี้ตัวเห็นตัวเด็ก โดยให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์บุคคลที่เด็กร้องขอ พนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการชี้ตัวบุคคลนั้น เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่อาจหาหรือรอบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ และเด็กไม่ประสงค์จะให้มีหรือรอบุคคลดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ให้พนักงานสอบสวนบันทึกเหตุดังกล่าวไว้ในบันทึกพนักงานสอบสวนด้วย

ในกรณีการชี้ตัวผู้ต้องหาที่เป็นเด็กไม่เกินสิบแปดปีให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการชี้ตัวในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็กและสามารถป้องกันมิให้ผู้ต้องหาที่เป็นเด็กนั้น เห็นตัวบุคคลที่จะทำการชี้ตัว

๖.๑๒ การให้นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่รับผิดชอบในการสอบสวน ให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๖.๑๒.๑ การกำหนดประเภทและลักษณะของคดีให้ผู้บังคับบัญชาระดับสารวัตรถึงระดับผู้บังคับการซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน หรือรองผู้บังคับการที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการสอบสวน ดังนี้

(๑) คดีที่ผู้บังคับบัญชาระดับสารวัตรต้องทำการสอบสวนด้วยตนเอง คือ ประเภทและลักษณะของคดีที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบ

(๒) คดีที่ผู้บังคับบัญชาระดับสารวัตรใหญ่ต้องทำการสอบสวนด้วยตนเอง คือ ประเภทและลักษณะของคดีที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบ

(๓) คดีที่ผู้บังคับบัญชาระดับผู้กำกับการต้องทำการสอบสวนด้วยตนเอง คือ ประเภทและลักษณะของคดีที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบ

(๔) คดีที่ผู้บังคับบัญชาระดับรองผู้บังคับการต้องทำการสอบสวนด้วยตนเอง คือ ประเภทและลักษณะของคดีที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบ

(๕) คดีที่ผู้บังคับบัญชาระดับผู้บังคับการต้องทำการสอบสวนด้วยตนเอง คือ ประเภทและลักษณะของคดีที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบ

๖.๑๒.๒ แนวทางปฏิบัติกรณีนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการถึงพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษรับผิดชอบการสอบสวน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) เมื่อมีคดีอาญาเกิดขึ้นในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบเข้าเกณฑ์ตามที่กำหนดให้นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการถึงพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษรับผิดชอบสอบสวน ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนเวรที่รับแจ้งรีบรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการแล้วแต่กรณี โดยด่วน และให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการแล้วแต่กรณี พิจารณามอบหมายให้นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการถึงพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษรับผิดชอบสอบสวนคดีตามคำสั่งนี้โดยเร็ว

(๒) ในระหว่างที่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบยังมิได้ทำการสอบสวนให้พนักงานสอบสวนเวรนั้น รีบดำเนินการที่จำเป็นเบื้องต้นไปพลางก่อน อย่าให้เกิดความบกพร่องแล้วรวบรวมหลักฐานการสอบสวน ส่งมอบให้ผู้รับผิดชอบการสอบสวนนั้นๆ โดยมิชักช้า

(๓) ให้พนักงานสอบสวนเวร ในท้องที่ที่มีหน้าที่โดยตรงในการสอบสวนคดีอาญานั้นๆ เป็นผู้ช่วยนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการถึงพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ แล้วแต่กรณี ในการดำเนินการ เช่น การผัดฟ้องฝากขังผู้ต้องหา การติดตามพยาน และอื่นๆ เป็นต้น แต่อยู่ในความรับผิดชอบของนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการถึงพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษที่รับผิดชอบ

๖.๑๓ การปฏิบัติเมื่อมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการสอบสวน

๖.๑๓.๑ ในกรณีมีผู้เสียหาย ผู้กล่าวโทษ ผู้ต้องหา สามี ภริยาหรือญาติของผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องกับคู่กรณี ร้องขอความเป็นธรรมต่อผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการสอบสวนดำเนินคดีอาญา หรือในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนเห็นว่าคู่กรณีอาจจะไม่ได้รับความเป็นธรรม ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้นั้นให้ความสนใจรีบพิจารณาสั่งการให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาผู้นั้นรีบรายงานถึงผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปอีกหนึ่งชั้น ได้ทราบโดยมิชักช้าว่าได้สั่งการไปประการใดแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้รับรายงานดังกล่าวติดตามผลการปฏิบัติ และสั่งพิจารณาการแก้ปัญหาเพื่อให้การสอบสวนเป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรม

๖.๑๓.๒ เมื่อเห็นว่ามีเหตุอันสมควรให้ผู้บังคับบัญชาเรียกสำนวนการสอบสวนมาตรวจและพิจารณาสั่งการตามที่เห็นควร โดยรับผิดชอบทำการสอบสวนเสียเอง หรือสั่งการให้พนักงานสอบสวนชั้นผู้ใหญ่รับผิดชอบทำการสอบสวนเสียเอง หรือสั่งให้เข้าไปควบคุมการสอบสวนอย่างใกล้ชิดโดยมิชักช้า เพื่อกำกับดูแลให้การสอบสวนคดีนั้นเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว บริสุทธิ์ยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย

๖.๑๓.๓ ให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนที่ได้รับการร้องเรียนขอความเป็นธรรมแจ้งผลการดำเนินการเบื้องต้นให้ผู้ร้องเรียนทราบภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน และจะแจ้งผลการดำเนินการให้ทราบอีกครั้งหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการ

## บทที่ ๔
## มาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา

มาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญาเป็นมาตรการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดขึ้น เพื่อให้การสอบสวนคดีอาญาดำเนินการด้วยความรวดเร็ว รอบคอบ ต่อเนื่อง เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ภายใต้การอำนวยการและการช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาทุกระดับโดยใกล้ชิด และให้ใช้มาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา ดังนี้

๑. การควบคุม ตรวจสอบหลังจากรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ

๑.๑ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษซึ่งรับผิดชอบทำการสอบสวน บันทึกข้อมูลลงในบันทึกการตรวจสำนวนการสอบสวน ติดไว้ที่หน้าปกสำนวนการสอบสวน และทำเครื่องหมายลงใน ( ) ที่หน้าข้อซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว เพื่อใช้ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของตนเอง และเพื่อการตรวจสอบของผู้บังคับบัญชา แล้วเสนอสำนวนการสอบสวนให้หัวหน้างานสอบสวนตรวจสอบ แนะนำ และสั่งการในเบื้องต้น ภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ

๑.๒ เมื่อหัวหน้างานสอบสวน แนะนำสั่งการอย่างใดไว้ในบันทึกการตรวจสำนวนการสอบสวน พนักงานสอบสวนต้องดำเนินการโดยเร็ว พร้อมบันทึกผลการดำเนินการและเหตุขัดข้องไว้ในบันทึกการตรวจสำนวนการสอบสวน รวมทั้งสรุปผลการปฏิบัตินั้นลงในบันทึกพนักงานสอบสวนไว้เป็นหลักฐานด้วย

กรณีที่มีผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป ได้ตรวจสอบ แนะนำ และสั่งการเพิ่มเติม ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น

๑.๓ หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน มีหน้าที่จัดทำสมุดสถิติคดีที่ต้องทำสำนวนการสอบสวนภายในเขตอำนาจไว้ประจำที่ทำการ

๑.๔ พนักงานสอบสวนมีหน้าที่จัดทำสมุดบันทึกคดีที่ตนสอบสวน และเตรียมสำนวนการสอบสวนพร้อมด้วยสมุดบันทึกคดีของตน ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นตรวจได้ตลอดเวลา

๒. การควบคุมการสอบสวน

๒.๑ ความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิด หรือผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของพนักงานสอบสวน หากพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจได้เริ่มทำการสอบสวน ไปแล้ว ให้พนักงานสอบสวนผู้นั้นเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวน เว้นแต่ ความผิดอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง และพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองได้ ทำการสอบสวนแล้ว

สำหรับการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามกฎหมายอื่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

กรณีพนักงานสอบสวนฝ่ายอื่นซึ่งไม่ใช่ตำรวจประสงค์เข้าร่วมสอบสวนคดีที่พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนไว้แล้ว ให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนรายงานตามลำดับชั้นถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้รักษาราชการแทนเพื่อขออนุมัติเข้าร่วมสอบสวนและให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้รักษาราชการแทนสั่งการ เว้นแต่เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนด

๒.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาจัดการควบคุม ตรวจสอบ แนะนำให้การสอบสวนดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนโดยเรียบร้อยมิชักช้า กับให้มีอำนาจตรวจสำนวนและสั่งให้ปฏิบัติ หากมีเหตุผลอันสมควร เพื่อความเรียบร้อยในการสอบสวนจะเข้าดำเนินการสอบสวนด้วยตนเองก็ได้

๒.๓ ผู้มีหน้าที่ควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวน

๒.๓.๑ หัวหน้างานสอบสวน

มีหน้าที่ตรวจสอบ แนะนำและสั่งการให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ในสำนวนการสอบสวนและสมุดบันทึกคดีของพนักงานสอบสวนทุกระยะๆ ละ ไม่เกิน ๑๕ วัน จนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น

๒.๓.๒ หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน

มีหน้าที่ตรวจสอบ แนะนำและสั่งการให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ในสำนวนการสอบสวนทุกคดีของพนักงานสอบสวนทุกระยะๆ ละไม่เกิน ๓๐ วัน จนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น

๒.๓.๓ ผู้บังคับการ หรือรองผู้บังคับการ หรือพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ควบคุมการสอบสวน

มีหน้าที่ตรวจสอบ แนะนำและสั่งการให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ในสำนวนการสอบสวนทุกคดีของพนักงานสอบสวนทุกระยะๆ ละไม่เกิน ๓ เดือน จนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น

๒.๓.๔ ให้ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒.๓.๑ – ๒.๓.๓ บันทึกการตรวจสอบ แนะนำและสั่งการไว้เป็นหลักฐานในบันทึกการตรวจสำนวนการสอบสวนทุกครั้ง

๒.๔ ให้พนักงานสอบสวนเก็บบันทึกการตรวจสำนวนการสอบสวนรวมไว้กับสำเนาสำนวนการสอบสวนคดีเรื่องนั้น โดยไม่ต้องส่งไปยังพนักงานอัยการ หรือผู้เกี่ยวข้อง และส่งมอบให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนเก็บรักษาไว้อย่างเป็นระบบ

๒.๕ หัวหน้าพนักงานสอบสวน

๒.๕.๑ หัวหน้าสถานีตำรวจ หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน หรือผู้รักษาราชการแทน ที่มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญา เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ และมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในเขตท้องที่รับผิดชอบของตน

๒.๕.๒ ผู้บังคับการตำรวจ หรือผู้รักษาราชการแทน ที่มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ และมาตรา ๑๔๐ แห่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในเขตท้องที่รับผิดชอบของตน

๒.๕.๓ ผู้บัญชาการตำรวจ หรือผู้รักษาราชการแทน ที่มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ และมาตรา ๑๔๐ แห่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในเขตท้องที่รับผิดชอบของตน

๒.๕.๔ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้รักษาราชการแทน เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจสั่งการเกี่ยวกับคดีในทุกกรณี ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนตาม ๒.๕.๒ – ๒.๕.๔ มีอำนาจมอบหมาย ข้าราชการตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปในสังกัด ทำหน้าที่ทำการสอบสวนในเขตท้องที่รับผิดชอบของตน ทั้งนี้ ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

๒.๖ อำนาจการควบคุมการสอบสวน

ในกรณีที่มีผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้กล่าวโทษในคดีเรื่องหนึ่งเรื่องใดร้องขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการสอบสวนดำเนินคดีอาญา รวมทั้งการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวหรือในกรณีที่ผู้บังคับการ ผู้บัญชาการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้รักษาราชการแทนแล้วแต่กรณีเห็นเป็นการสมควร ให้เรียกหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนมาชี้แจง พร้อมทั้งเรียกสำนวนการสอบสวนมาตรวจพิจารณาและให้คำแนะนำเร่งรัดการดำเนินการให้เป็นผลดีและเป็นไปในทางที่ชอบและเหมาะสมได้

ถ้าผู้บังคับการ ผู้บัญชาการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้รักษาราชการแทนแล้วแต่กรณี เห็นว่าการดำเนินการตามวรรคหนึ่งไม่เป็นผล มีอำนาจเข้าควบคุมการสอบสวน โดยสั่งพนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่เห็นสมควร รวมทั้งการสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว หรือจะสั่งให้เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวนหรือสั่งให้พนักงานสอบสวนอื่นเข้าร่วมทำการสอบสวนคดีเรื่องนั้นด้วยก็ได้ กรณีดังกล่าวให้ถือว่าผู้บังคับการ ผู้บัญชาการ หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้รักษาราชการแทนแล้วแต่กรณี เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ และมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาภายในเขตอำนาจ

๒.๗ ข้อควรปฏิบัติในการตรวจสำนวนการสอบสวน

ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีหน้าที่ตรวจสำนวนการสอบสวน พึงทำการตรวจในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๒.๗.๑ ตรวจความสมบูรณ์ของการสอบสวนว่าผู้ทำการสอบสวนเป็นพนักงานสอบสวนหรือไม่ มีอำนาจหน้าที่และเขตอำนาจตลอดจนมีข้อจำกัดของอำนาจและหน้าที่อย่างไรหรือไม่ คดีนั้นๆ มีผู้เสียหาย ผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษหรือไม่ หากเป็นคดีความผิดอันยอมความได้ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ไว้หรือไม่ การมอบอำนาจให้ร้องทุกข์เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ คดีขาดอายุความหรือไม่ เป็นต้น

๒.๗.๒ ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานต่างๆ ในสำนวนการสอบสวนว่าคำให้การพยานบุคคล ข้อความในพยานเอกสารต่างๆ ตลอดจนบันทึกรายงานของเจ้าหน้าที่ และร่องรอยพยานวัตถุว่าได้แสดงข้อเท็จจริงอย่างใด รับฟังเป็นข้อยุติได้แล้วหรือไม่ มีน้ำหนักน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด มีข้อพิรุธหรือข้อควรโต้แย้งได้อย่างไร เพื่อจะได้แนะนำ สั่งการให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมหรือเพื่อปรับกับข้อกฎหมายว่าได้มีการกระทำผิดตามที่กล่าวหาหรือไม่ ผู้ต้องหาเป็นผู้ที่กระทำความผิดหรือผู้อื่นเป็นผู้กระทำความผิด ความผิดนั้นๆ เป็นความผิดตามบทบัญญัติของกฎหมายใด ผู้กระทำผิดนั้นมีเหตุอันควร ไม่ต้องรับโทษ ยกเว้นโทษ ยกโทษ ลดโทษหรือเพิ่มโทษหรือไม่มีเหตุอันควรขอให้รับทรัพย์สินตลอดจนขอให้ใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยหรือไม่

หากตรวจพบว่า การสอบสวนยังมีความบกพร่องหรือมีข้อสงสัยบางประการ ยังไม่เป็นที่กระจ่างชัด ผู้ตรวจสำนวนจะต้องสั่งให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมจนสิ้นกระแสความ

๓. ระยะเวลาการสอบสวน

เพื่อมิให้สำนวนการสอบสวนต้องตกอยู่กับพนักงานสอบสวนนานเกินควร ฉะนั้นคดีใดที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด หรือคดีที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดแต่เรียกหรือจับกุมตัวยังไม่ได้ เมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเห็นว่าได้สอบสวนมานานพอสมควรที่จะเสนอความเห็นทางคดี ให้ปฏิบัติโดยถือตามระยะเวลาที่ดำเนินการสอบสวนมาแล้ว ดังนี้

๓.๑ สำนวนคดีอาญาทั่วไป และสำนวนคดีจราจรทางบก

๓.๑.๑ คดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด แบ่งเป็น ๒ กรณี

(๑) กรณีที่พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนแล้วไม่มีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ต้องทำการสืบสวนสอบสวนต่อไป

ก. คดีอาญาทั่วไป และคดีจราจรทางบก จะต้องทำการสืบสวนสอบสวนติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ

ข. คดีอุกฉกรรจ์ จะต้องทำการสืบสวนสอบสวนติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ

เมื่อพนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนมาตามกำหนดระยะเวลาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิด ให้มีความเห็นงดการสอบสวน หรือเห็นควร ให้งดการสอบสวน แล้วเสนอสำนวนพร้อมความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ เพื่อพิจารณาและมีความเห็นทางคดี แล้วส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๐(๑) ต่อไป

(๒) กรณีที่พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนแล้วมีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ต้องทำการสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติม เพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำความผิด ให้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนได้ภายในอายุความ ทั้งนี้ เมื่อครบระยะเวลาตาม (๑) ก. และ ข. ให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมด้วยเหตุผลและความจำเป็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับขั้นจนถึงผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน ให้ผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการมีอำนาจพิจารณาอนุมัติขยายเวลาการสอบสวนได้ในครั้งแรกไม่เกิน ๓ เดือน หลังจากครบกำหนดเวลาตามที่อนุมัติแล้วแต่มีความจำเป็นต้องทำการสืบสวนสอบสวนต่อไป ให้ขอขยายระยะเวลาไปยังหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ขยายระยะเวลาได้ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน ตามเหตุแห่งความ จำเป็นจนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น เว้นแต่ผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการจะสั่งการเป็นอย่างอื่น

๓.๑.๒ คดีรู้ตัวผู้กระทำผิดแต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ แบ่งเป็น ๒ กรณี

(๑) กรณีที่พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนแล้วไม่มีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ต้องทำการสืบสวนสอบสวนต่อไป

ก. คดีอาญาทั่วไป และคดีจราจรทางบก ให้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด ๒ เดือน นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษหรือรู้ตัวผู้กระทำผิด

ข. คดีอุกฉกรรจ์ ให้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษหรือรู้ตัวผู้กระทำผิด

เมื่อพนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนมาเป็นระยะเวลาตามที่กำหนดแล้ว ยังไม่สามารถนำตัวผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีได้ โดยได้รวบรวมพยานหลักฐานเสร็จสิ้นแล้ว ให้พนักงานสอบสวนมีความเห็นทางคดีและเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดี แล้วส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๓ ต่อไป

(๒) กรณีที่พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนแล้วคดีมีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ต้องทำการสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติม ให้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนได้ภายในอายุความ ทั้งนี้ เมื่อครบระยะเวลาตาม (๑) ก. และ ข. ให้เสนอสำนวนการสอบสวน พร้อมด้วยเหตุผลและความจำเป็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการภายในระยะเวลา ๑๐ วัน นับตั้งแต่วันครบระยะเวลาตาม (๑) ก. และ ข. ให้ผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ แล้วแต่กรณี มีอำนาจพิจารณาอนุมัติขยายเวลาการสอบสวนได้ ในครั้งแรกไม่เกิน ๓ เดือน หลังจากครบกำหนดเวลาตามที่อนุมัติแล้ว แต่มีความจำเป็นต้องทำการสืบสวนสอบสวนต่อไป ให้ขอขยายระยะเวลาไปยัง หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนเพื่อพิจารณาอนุมัติ ให้ขยายระยะเวลาได้ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน ตามเหตุแห่งความจำเป็นจนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น เว้นแต่ผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือ ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการจะสั่งการเป็นอย่างอื่น

๓.๑.๓ คดีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมตัว หรือถูกฝัดฟ้อง หรือถูกฝัดฟ้องฝากขัง หรือฝากขัง ในระหว่างการสอบสวน

(๑) ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบและผู้บังคับบัญชาเร่งรัดพนักงานสอบสวน เพื่อให้การสอบสวนเสร็จสิ้นไปก่อนที่จะครบอำนาจฝัดฟ้อง หรือฝากขัง ตามที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้การขอฝัดฟ้อง หรือฝากขัง ให้กระทำในกรณีความจำเป็นเพื่อให้การสอบสวนเสร็จสิ้นเท่านั้น เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้รีบสรุปสำนวนมีความเห็นทางคดี เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดี แล้วส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาตามกฎหมายต่อไป

(๒) กรณีที่ศาลไม่อนุญาตให้ผัดฟ้องฝากขัง หรือฝากขัง หรือขาดผัดฟ้อง หรือฝากขัง หรือเมื่อครบกำหนดผัดฟ้อง หรือฝากขังแล้ว แต่การสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้นให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนรีบรายงานผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ ทราบทันที เพื่อหาทางแก้ไขมิให้การสอบสวนต้องเสียหาย พร้อมทั้งพิจารณาว่าพนักงานสอบสวนมีข้อบกพร่องในการสอบสวนหรือไม่ แล้วทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จสิ้น

๓.๑.๔ คดีที่ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราว

(๑) ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายใน ๒ เดือน สำหรับคดีอาญาทั่วไป และคดีจราจรทางบก และภายใน ๓ เดือน สำหรับ คดีอุกฉกรรจ์ นับตั้งแต่วันที่ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราว หากมีเหตุจำเป็นไม่อาจทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในเวลาดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งเหตุแห่งความจำเป็นเพื่อขออนุมัติขยายเวลาการสอบสวนไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือ ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ

(๒) ให้ผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการแล้วแต่กรณี มีอำนาจพิจารณาอนุมัติขยายเวลาการสอบสวนต่อไปอีกตามความจำเป็นได้ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน รวมแล้วต้องไม่เกิน ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราว โดยบันทึกเหตุแห่งความจำเป็นในการอนุมัติแต่ละครั้งไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

(๓) เมื่อทำการสอบสวนครบกำหนด ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่มีการปล่อยชั่วคราว แต่การสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้นและยังมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ต่อไป ให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนบันทึกเหตุแห่งความจำเป็นไว้ในสำนวนการสอบสวน แล้วส่งตัวผู้ต้องหาไปศาลเพื่อยื่นคำร้องขอหมายขัง ผู้ต้องหาตามบทบัญญัติ มาตรา ๘๓ วรรคสี่ ถึง วรรคเก้า แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หากศาลสั่งไม่อนุญาตให้ควบคุมผู้ต้องหาไว้อีกต่อไป ให้รีบรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการทราบเพื่อหาทางแก้ไขมิให้การสอบสวนต้องเสียหาย พร้อมทั้งพิจารณาว่าพนักงานสอบสวนมีข้อบกพร่องในการสอบสวนจนเป็นเหตุให้ศาลใช้ดุลพินิจไม่อนุญาตให้ควบคุมผู้ต้องหาไว้อีกต่อไปหรือไม่ แล้วทำการสอบสวนต่อไป จนเสร็จสิ้น และรีบรายงานให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบทันทีด้วย

ในการนำผู้ต้องหาไปยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายขังผู้ต้องหาให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนไปศาลด้วยตนเอง เพื่อแถลงให้ศาลทราบถึงเหตุผลและความจำเป็นที่การสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้น และจำเป็นต้องควบคุมผู้ต้องหาต่อไปอีก สำหรับคดีที่มีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสืบสวนสอบสวนให้หัวหน้าพนักงานสืบสวนสอบสวน เป็นผู้ไปแถลงศาลด้วยตนเอง

๓.๓.๕ คดีที่ผู้ต้องหาถูกแจ้งข้อหาโดยไม่มีการจับกุม

(๑) ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายใน ๒ เดือน สำหรับคดีอาญาทั่วไป และคดีจราจรทางบก และภายใน ๓ เดือน สำหรับคดีอุกฉกรรจ์ นับตั้งแต่วันที่ผู้ต้องหาถูกแจ้งข้อหาโดยไม่มีการจับกุม หากมีเหตุจำเป็นไม่อาจทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในเวลาดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งเหตุแห่งความจำเป็นเพื่อขออนุมัติขยายเวลาการสอบสวนไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือ ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ

(๒) ให้ผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ แล้วแต่กรณีมีอำนาจพิจารณาอนุมัติขยายเวลาการสอบสวนต่อไปอีกตามความจำเป็นได้ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน รวมแล้วต้องไม่เกิน ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่แจ้งข้อหาโดยไม่มีการจับกุมโดยบันทึกเหตุแห่งความจำเป็น ในการอนุมัติแต่ละครั้งไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

กรณีมีความจำเป็นต้องสอบสวนเกิน ๖ เดือน นับแต่วันที่แจ้งข้อหาโดยไม่มีการจับกุมให้พนักงานสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวนเพื่อขออนุมัติขยายเวลาไปยังผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงาน ที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือ ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ พร้อมด้วยเหตุแห่งความจำเป็นเพื่อพิจารณาอนุมัติขยายเวลาการสอบสวนได้ตามเหตุผลและความจำเป็น

๓.๒ สำนวนชันสูตรพลิกศพ

๓.๒.๑ ในกรณีที่มีความตายโดยผิดธรรมชาติ ซึ่งมิใช่ความตายที่เกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่ง อ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่เป็นผู้รับผิดชอบทำสำนวนชันสูตรพลิกศพให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้ามีความจำเป็นให้ขยายระยะเวลาไปได้ โดยให้ขอขยายเวลาออกไปยังผู้บังคับการที่รับผิดชอบการสอบสวนในเขตพื้นที่นั้น พร้อมกับแสดงเหตุขัดข้องที่การสอบสวนไม่แล้วเสร็จ ไปด้วย ให้ผู้บังคับการที่รับผิดชอบการสอบสวนในเขตพื้นที่นั้น พิจารณาอนุมัติขยายเวลาได้ตามเหตุผลและความจำเป็น และให้พนักงานสอบสวนบันทึกเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาทุกครั้งไว้ในบันทึกพนักงานสอบสวน

๓.๒.๒ ในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงาน ซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ให้รองผู้บังคับการ หรือพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บังคับการที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นทำการสอบสวนด้วยตนเอง และให้แจ้งพนักงานอัยการเข้าร่วมกับพนักงานสอบสวนในการทำสำนวนชันสูตรพลิกศพให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้ามีความจำเป็นให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน โดยให้ขอขยายเวลาออกไปยังผู้บังคับการที่

รับผิดชอบการสอบสวนในเขตพื้นที่นั้น พร้อมกับแสดงเหตุขัดข้องที่การสอบสวนไม่แล้วเสร็จไปด้วย ให้ผู้บังคับการที่รับผิดชอบการสอบสวนในเขตพื้นที่นั้น พิจารณาอนุมัติขยายเวลาได้ตามเหตุผลและความจำเป็น และให้พนักงานสอบสวนบันทึกเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาทุกครั้งไว้ในบันทึกพนักงานสอบสวน

๓.๓ คดีอาญาที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสืบสวนสอบสวนระยะเวลาการสอบสวนให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และรีบสอบสวนให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

๔. การสอบสวนกรณีพิเศษ

๔.๑ คดีที่ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ใช้อำนาจเข้าควบคุมการสอบสวน ตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๓ ข้อ ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดย ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา(ฉบับ ที่ ๕) พ.ศ.๒๕๓๖ ข้อ ๔ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบรายงานรายละเอียดตามลำดับชั้น ถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ภายใน ๗ วัน พร้อมทั้งความเห็นไปด้วย

๔.๒ คดีอาญาที่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะหรือมีข้อตกลงพิเศษกับหน่วยงานราชการอื่นเกี่ยวกับวิธีการสอบสวน พนักงานสอบสวนและระยะเวลาการสอบสวน ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย ข้อตกลงและระเบียบนั้นๆ ที่ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการไว้โดยเคร่งครัดด้วย

๔.๓ การสอบสวนชันสูตรพลิกศพ

ในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือในกรณีที่ผู้ตายถูกกล่าวหาว่าต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ให้รองผู้บังคับการหรือพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายแจ้งให้พนักงานอัยการเข้าร่วมกับพนักงานสอบสวนในการทำสำนวนชันสูตรพลิกศพและสำนวนการสอบสวนด้วยการแจ้ง อาจทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือวาจาก็ได้ ในกรณีที่แจ้งด้วยวาจา ให้พนักงานสอบสวนบันทึกไว้ในบันทึกพนักงานสอบสวนด้วย

การทำสำนวนชันสูตรพลิกศพและสำนวนการสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบ โดยพนักงานอัยการอาจให้คำแนะนำ ตรวจสอบพยานหลักฐาน ถามปากคำ หรือสั่งให้ถามปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตั้งแต่เริ่มการทำสำนวนนับแต่โอกาสแรกเท่าที่จะพึงกระทำได้

กรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันควรไม่อาจรอพนักงานอัยการเข้าร่วมในการทำสำนวนสอบสวนให้พนักงานสอบสวนทำสำนวนต่อไป แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรอพนักงานอัยการไว้ในบันทึกพนักงานสอบสวนด้วย

ในการสอบสวน หากพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการมีความเห็นไม่ตรงกัน พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการอาจทำความเห็นของตนรวมไว้ในสำนวนสอบสวนด้วยก็ได้

๔.๔ การสอบสวนคดีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่ในคดีอื่น (ผู้ต้องหาอายัด)

ในกรณีที่ผู้ต้องหากระทำความผิดหลายคดีในท้องที่เดียวกัน หรือหลายท้องที่และผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่ในคดีใดคดีหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวน ปฏิบัติดังนี้

๔.๔.๑ กรณีผู้ต้องหาให้การรับสารภาพว่า ได้กระทำความผิดในคดีอื่นๆ อีกและต่างท้องที่ ให้พนักงานสอบสวนที่ผู้ต้องหาถูกจับครั้งแรกรีบดำเนินการแจ้งให้พนักงานสอบสวนในคดีอื่นๆ ทำการอายัดตัวผู้ต้องหาโดยด่วน ทั้งนี้ โดยให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

๔.๔.๒ กรณีพนักงานสอบสวนจำเป็นต้องได้ตัวผู้ต้องหาซึ่ง ถูกคุมขังในคดีอื่นไว้เพื่อสอบสวนดำเนินคดีในอีกคดีหนึ่ง ให้รีบมีหนังสือแจ้งไปยังสถานที่คุมขังผู้ต้องหา เช่น เรือนจำ สถานีตำรวจ หรือหน่วยงานต่างๆ ที่คุมขังผู้ต้องหาว่าผู้ต้องหาดังกล่าวเป็นบุคคลที่พนักงานสอบสวนต้องการ ได้ตัวไว้เพื่อสอบสวนดำเนินคดี ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับสถานที่คุมขัง อันจะเป็นประโยชน์ ในการคุมขังผู้ต้องหา การพิจารณาปล่อยชั่วคราวหรือคัดค้านการปล่อยชั่วคราว

ให้พนักงานสอบสวนที่ต้องการได้ตัวผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่นรีบดำเนินการขอให้ศาลออกหมายจับ หลังจากศาลออกหมายจับแล้ว ให้รีบมีหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องหาพร้อมกับส่งสำเนาหมายจับไปยังสถานที่คุมขังผู้ต้องหาโดยเร็ว

๔.๔.๓ ในกรณีที่ศาลไม่ออกหมายจับผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่นไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ พนักงานสอบสวนไม่สามารถมีหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องหาได้ หากผู้ต้องหาได้รับการปล่อยจากสถานที่คุมขัง และพนักงานสอบสวนยังมีความจำเป็นต้องได้ตัวผู้ต้องหาดังกล่าว ไว้เพื่อสอบสวนดำเนินคดี ให้พนักงานสอบสวนออกหมายเรียกผู้ต้องหา หากผู้ต้องหาไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควรก็ดี ได้หนีไปก็ดี จึงร้องขอต่อศาลให้ออกหมายจับต่อไป

๔.๔.๔ ให้พนักงานสอบสวนรีบสอบสวนดำเนินคดีกับผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่นให้แล้วเสร็จ โดยไม่ต้องรอให้พ้นโทษในคดีเดิมก่อน และส่งสำนวนให้พนักงานอัยการโดยเร็ว การส่งสำนวนคดีที่ผู้ต้องหาบางคนถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลอื่น ให้พนักงานสอบสวนแยกสำนวนทำความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดส่งไปยังพนักงานอัยการประจำศาลที่มีเขตอำนาจเหนือเรือนจำที่ผู้ถูก จำคุก ต้องโทษอยู่ แม้ว่าจะอยู่คนละเขตท้องที่หรือคนละจังหวัดก็ตาม ส่วนผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังในคดีอื่นซึ่งคดียังไม่ถึงที่สุด ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ในกรณีคดีใกล้ขาดอายุความ ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนประสานกับพนักงานอัยการเพื่อขอต่อศาลให้โอนตัวผู้ต้องหาไปยังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดี

(๒) ในคดีอื่นๆ นอกจากกรณี ตาม (๑) ให้พนักงานสอบสวนรีบสอบสวนและสรุปสำนวนการสอบสวนเสนอผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดีเพื่อพิจารณาและมีความเห็นทางคดี ในกรณีที่เสนอความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้เก็บสำนวนไว้ที่ทำการของพนักงานสอบสวนโดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าพนักงานสอบสวน เมื่อมีการแต่งตั้งโยกย้ายให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนส่งมอบสำนวนเช่นเดียวกับการส่งมอบสำนวนที่อยู่ระหว่างการสอบสวน และให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนติดตามผลคดี เมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกให้ขอคัดสำเนาคำพิพากษาถึงที่สุดประกอบสำนวนแล้วส่งสำนวนให้พนักงานอัยการต่อไป หรือถ้าต่อมาศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแต่คดีใกล้ จะขาดอายุความให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนรีบดำเนินการตาม (๑) ต่อไป

๔.๔.๕ ในระหว่างที่ผู้ต้องหาอายัดถูกคุมขังอยู่ เมื่อพนักงานสอบสวนเห็นว่าไม่จำเป็นต้องขังผู้ต้องหาอายัดไว้ระหว่างการสอบสวนในคดีที่ขออายัด เช่น ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์หรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือคดีเลิกกัน ตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้พนักงานสอบสวนรีบมีหนังสือขอถอนการอายัดตัวผู้ต้องหาดังกล่าว ไปยังสถานที่ที่ขออายัดไว้โดยด่วนที่สุด

กรณีที่การสอบสวนเสร็จสิ้นและมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาอายัด หลังจากส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการแล้ว ให้พนักงานสอบสวนหมั่นติดตามผลการสั่งคดีของพนักงานอัยการ จนกระทั่งพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่ถูกอายัดต่อศาล และเรือนจำได้รับหมายนัดพิจารณาของศาลนั้นแล้ว หรือ พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาอายัดแล้ว ให้พนักงานสอบสวนรีบมีหนังสือขอถอนอายัดผู้ต้องหาดังกล่าวไปยังสถานที่ที่ขออายัดไว้โดยด่วนที่สุด

๔.๔.๖ ให้หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนทุกแห่งจัดทำสมุดคุมคดีที่มีการอายัดตัวผู้ต้องหา(แบบ ส ๕๖ - ๘๓) ไว้ประจำที่หน่วยงาน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบได้โดยสะดวกตลอดเวลา และให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการแล้วแต่กรณี ตรวจสอบผลการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนทุกระยะ

๕. การควบคุมการสอบสวนของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

๕.๑ คดีที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของหน่วยงานต่างๆในกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๑ ถึงข้อ ๔ ตามอำนาจหน้าที่โดยอนุโลม

๕.๒ กรณีที่จะต้องทำการสืบสวนเสียก่อนแล้วจึงรายงานขออนุญาตทำการสอบสวนซึ่งอาจจะเข้าร่วมการสอบสวนกับพนักงานสอบสวนท้องที่ หรือขออนุญาตเป็นพนักงานสอบสวนแต่เพียงฝ่ายเดียว ในการสืบสวนให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๕.๒.๑ เมื่อมีผู้ร้องหรือได้รับ คำสั่ง จากผู้บังคับ บัญชาให้ทำการสืบสวน ให้ผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือหัวหน้าคณะพนักงานสืบสวนทำการสืบสวนให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องหรือรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา หากการสืบสวนไม่แล้วเสร็จตามกำหนด ให้เสนอสำนวนการสืบสวนพร้อมเหตุผลความจำเป็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการภายใน ๑๐ วันนับแต่วันครบกำหนด และให้ผู้บังคับการมีอำนาจสั่งขยายเวลาการสืบสวนได้ ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วันตามเหตุแห่งความจำเป็น พร้อมทั้งติดตามเร่งรัดให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด

เมื่อผู้บังคับการสั่งขยายเวลาแล้วยังทำการสืบสวนไม่เสร็จสิ้นให้ขออนุมัติขยายเวลาไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บัญชาการ และให้ผู้บัญชาการมีอำนาจสั่งขยายเวลาตามความจำเป็นได้ครั้ง ละไม่เกิน ๓๐ วัน จนกว่าการสืบสวนจะเสร็จสิ้น โดยบันทึกเหตุแห่งความจำเป็นในการอนุมัติแต่ละครั้งไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ในกรณีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้สั่งการเกี่ยวกับการสืบสวนไว้อย่างไรให้ถือปฏิบัติตามนั้น

๕.๒.๒ แนวทางในการสืบสวนให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ให้สืบสวนให้ได้ความว่าผู้ต้องหาในคดีนั้น ถูกจับกุมตัวมาดำเนินคดีหรือไม่และได้รับการปล่อยชั่วคราวหรือถูกควบคุมอยู่ในระหว่างการสอบสวนหรือไม่

(๒) ในกรณีที่พนักงานสอบสวนท้องที่ได้จับกุมและควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ให้สืบสวนให้ได้ความว่าคดีอยู่ในระหว่างผัดฟ้อง ผัดฟ้องฝากขัง หรือฝากขังเมื่อใด

(๓) ในกรณีที่ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราว ให้ทำการสืบสวนให้ได้ความว่าพนักงานสอบสวนท้องที่ได้ทำการสืบสวนสอบสวนเพียงใด และจะดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นเมื่อใด

ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นหลักฐานข้อมูลประกอบรายงานขออนุญาตทำการสอบสวน ต่อผู้บังคับบัญชาต่อไป การปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการขออนุญาตทำการสอบสวนของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกขั้นตอนถือเป็นงานเร่งด่วน หากดำเนินการล่าช้าจะไม่สามารถเข้าไปทำการสอบสวนตามคำร้องของผู้ร้อง หรือตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาได้ ด้วยเหตุที่พนักงานสอบสวนท้องที่ได้ดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นไปก่อนแล้ว อันเป็นการเสียความยุติธรรมและเสียค่าใช้จ่ายโดยเปล่าประโยชน์

๕.๒.๓ เมื่อได้รับอนุญาตให้ทำการสอบสวนคดีเรื่องใดแล้ว ให้พนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนถือปฏิบัติตามคำสั่งข้อ ๑ ถึงข้อ ๔ ตามอำนาจหน้าที่โดยอนุโลม เว้นแต่เป็นคดีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดระยะเวลาไว้เป็นการเฉพาะ ก็ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้เสร็จสิ้นตามกำหนดระยะเวลานั้น

๖. การตรวจสอบและการติดตามผลการปฏิบัติ

๖.๑ ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ผู้บัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด หรือผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง แล้วแต่กรณี มีหน้าที่กำหนดให้รองผู้บัญชาการเป็นผู้ตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติตามคำสั่งนี้อย่างน้อย ทุก ๖ เดือน

๖.๒ จเรตำรวจ มีหน้าที่ตรวจสอบผลการปฏิบัติว่าผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติ หรือละเลยการปฏิบัติต่อคำสั่งนี้อย่างใดหรือไม่ แล้วสรุปผลการตรวจแยกรายงานเป็นการเฉพาะให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบ ปีละ ๒ ครั้ง ภายในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ และวันที่ ๓๑ สิงหาคม ของทุกปี

**ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ**
**ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี**
**ลักษณะที่ ๓๐**
**การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์**
**พ.ศ.๒๕๕๖**

---

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๐ การแถลงข่าวหรือการให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในลักษณะที่ ๓๐ การแถลงข่าวหรือให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ แห่งประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีและให้ใช้ความที่แนบท้ายระเบียบนี้แทน

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๖

พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว
(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

## ลักษณะที่ ๓๐

## การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนได้รับรู้ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้อย่างถูกต้องตรงกัน อำรงไว้ซึ่งภาพลักษณ์ที่ดี ให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น เชื่อถือและศรัทธาอันดีให้ความร่วมมือกับข้าราชการตำรวจและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และการอนุญาตให้ใช้สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์หรือยานพาหนะในการถ่ายทำภาพยนตร์ ละคร โฆษณาหรือบันทึกภาพนิ่งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้ทุกหน่วยงานและข้าราชการตำรวจถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนี้

ข้อ ๑ การให้ข่าว แถลงข่าว และการให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน

๑.๑ ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการให้ข่าว แถลงข่าว และให้สัมภาษณ์

๑.๑.๑ ให้หัวหน้าหน่วยงานซึ่งมียศตั้งแต่พันตำรวจตรีขึ้นไป หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเฉพาะ หรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนง เฉพาะงานในหน้าที่รับผิดชอบหรือที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น

กรณีที่ปรากฏข่าวในทางเสื่อมเสียเกี่ยวกับหน่วยงานใด ให้หัวหน้าหน่วยงานตามวรรคหนึ่งรายงานข้อเท็จจริงให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยด่วนและพิจารณาแถลงข่าวนั้น ซึ่งรวมถึงการให้สัมภาษณ์หรือการไปร่วมรายการทางวิทยุหรือโทรทัศน์หรือการให้ข้อมูลข่าวสารทางสื่ออื่นๆ

๑.๑.๒ ข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งหรือยศต่ำกว่าข้าราชการตำรวจตาม ๑.๑.๑ หากประสงค์จะให้ข่าว แถลงข่าว ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนง ให้ขออนุญาตเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับขั้นจนถึงผู้มีอำนาจตาม ๑.๑.๑ หากเป็นเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคง การบังคับใช้กฎหมาย หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคล ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจตาม ๑.๑.๑ เท่านั้น

๑.๑.๓ กรณีที่ข้าราชการตำรวจตำแหน่งต่ำกว่าผู้บังคับการประสงค์จะให้สัมภาษณ์ เป็นพิธีกร ผู้ดำเนินรายการ หรือเข้าร่วมรายการต่างๆ ที่มีการนำเสนอผ่านสื่อมวลชนทุกแขนงเกี่ยวกับการให้ความรู้ ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือดำเนินการต่างๆ ในทำนองเดียวกัน นอกเหนือจากการดำเนินการตาม ๑.๑.๑ ให้ขออนุญาตต่อผู้บังคับการ

๑.๒ แนวทางปฏิบัติในการให้ข่าว แถลงข่าว ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนง

๑.๒.๑ ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการให้ข่าว แถลงข่าว ให้สัมภาษณ์ต้องปฏิบัติภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น ควรระมัดระวังถ้อยคำหรือกิริยาท่าทางอันจะเป็นการล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น และควรใช้ถ้อยคำที่เป็นกลางเพื่อไม่ให้เป็นการประจาน ดูหมิ่นเหยียดหยามผู้อื่น

๑.๒.๒ ห้ามให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

๑.๒.๒.๑ เรื่องที่มีผลกระทบต่อการรักษาความปลอดภัยของประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๑.๒.๒.๒ เรื่องหรือข้อความที่จะทำให้เกิดการเสียหายแก่ทางราชการ

๑.๒.๒.๓ เรื่องเกี่ยวกับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นระเบียบการภายในและคำสั่งหรือระเบียบการใดๆ ที่ถือเป็นความลับ

๑.๒.๒.๔ เรื่องที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือจะเกิดการเสียหายทั้งชื่อเสียงหรือผลประโยชน์แก่ผู้อื่น เช่น คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดฐานทำให้แท้งลูก ความผิดฐานหมิ่นประมาท และเรื่องอื่นๆ ในลักษณะทำนองเดียวกัน

๑.๒.๒.๕ เรื่องที่อาจส่งผลกระทบหรือเสียหายต่อคดี โดยเฉพาะคดีที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้น เช่น การเปิดเผยเกี่ยวกับเทคนิควิธีการปฏิบัติงานที่ควรปกปิดเป็นความลับ แนวทางการสืบสวนสอบสวน การจับกุม ตรวจค้น และการรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ในทุกขั้นตอน เป็นต้น

๑.๒.๒.๖ เหตุการณ์หรือเรื่องราวที่ไม่เหมาะสม ซึ่งถ้าหากเปิดเผยต่อประชาชนอาจเป็นแบบอย่างที่บุคคลอื่นจะถือเอาเป็นตัวอย่างในการกระทำขึ้นอีก เช่น แผนประทุษกรรมต่างๆ ของคนร้าย หรือวิธีการที่แสดงถึงการฉ้อโกง การกระทำอัตวินิบาตกรรม และวิธีการอันชั่วร้ายอื่นๆ

๑.๒.๓ การให้สัมภาษณ์โดยมีสื่อมวลชนทุกแขนงเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์ในลักษณะเป็นคนกลาง ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงด้วยความสุภาพเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

๑.๒.๔ ห้ามนำหรือจัดให้ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือพยาน มาให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนง ยกเว้นกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดีและสาธารณชน หรือได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย ผู้ต้องหาหรือพยาน โดยให้ขออนุญาตเป็นหนังสือต่อผู้บัญชาการที่รับผิดชอบคดี

ไม่ว่ากรณีใดๆ ก็ตาม ห้ามนำผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ พระภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช ผู้เสียหายที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ มาให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนงเป็นอันขาด รวมตลอดถึงการชี้ตัวผู้ต้องหาในลักษณะที่เป็นการเผชิญหน้าต่อสื่อมวลชนทุกแขนง

๑.๒.๕ เพื่อให้เกิดความชัดเจนเป็นประโยชน์ในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนทุกแขนงและให้ประชาชนได้รับทราบข่าวที่ไม่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ควรจัดเตรียมเอกสารที่มี

รายละเอียดของข้อมูลที่เปิดเผยได้ประกอบการแถลงข่าว โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้เกี่ยวข้องในคดีและรูปคดี

๑.๒.๖ เรื่องที่เกี่ยวกับนโยบายของแต่ละหน่วยงาน ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงาน หรือโฆษก หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น จะเป็นผู้ให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์

๑.๒.๗ กรณีที่เกิดเหตุการณ์รุนแรงหรือสถานการณ์วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติและภยันตรายของประชาชน ให้ถือปฏิบัติในการให้ข่าว การแถลงข่าว ให้สัมภาษณ์หรือประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ

ข้อ ๒ ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสื่อมวลชน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

๒.๑ ห้ามนำสื่อมวลชนทุกแขนงไปทำข่าวหรือถ่ายภาพในขณะเข้าทำการตรวจค้นจับกุม เว้นแต่เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนหรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งคดี

๒.๒ ห้ามเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนหรือพนักงานสอบสวนอนุญาตหรือจัดให้สื่อมวลชนทุกแขนงถ่ายภาพในห้องสืบสวนหรือสอบสวนในขณะทำการสืบสวนสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนหรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งคดี

๒.๓ ห้ามอนุญาตหรือจัดให้สื่อมวลชนทุกแขนงถ่ายภาพ สัมภาษณ์ หรือให้ข่าวของบุคคลต่อไปนี้

๒.๓.๑ ผู้ต้องหาในระหว่างการควบคุมของตำรวจทั้งภายในและภายนอกที่ทำการหรือสถานีตำรวจ

๒.๓.๒ เหยื่ออาชญากรรมหรือผู้เสียหาย รวมทั้งภาพที่มีลักษณะอุจาดหรือทารุณโหดร้าย หรือล่วงละเมิดสิทธิบุคคล หรือส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง เกียรติยศและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เว้นแต่พนักงานสอบสวนดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งคดี หรือได้รับความยินยอมจากผู้ต้องหาเหยื่ออาชญากรรมหรือผู้เสียหาย

๒.๔ ห้ามจัดให้สื่อมวลชนทุกแขนงเข้าทำข่าวขณะเมื่อมีการให้ผู้ต้องหานำพนักงานสอบสวนไปชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ และหลีกเลี่ยงการให้สัมภาษณ์ใดๆ ในลักษณะเป็นการโต้ตอบระหว่างพนักงานสอบสวนกับผู้ต้องหาหรือบุคคลใด โดยมีสื่อมวลชนทุกแขนงเป็นผู้สัมภาษณ์เนื่องจากอาจเป็นเหตุให้เสียหายแก่รูปคดี

ข้อ ๓ การอนุญาตให้ใช้สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์ หรือยานพาหนะของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเข้าร่วมหรือประกอบฉากถ่ายทำภาพยนตร์ ละคร โฆษณาหรือบันทึกภาพนิ่ง เพื่อเผยแพร่ภาพทางสื่อมวลชนทุกแขนง ให้ผู้ขออนุญาตยื่นเรื่องพร้อมบท (Script) และเนื้อหาที่จะนำเสนอต่อหัวหน้า

หน่วยงานที่ได้รับการร้องขอแล้วให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นพิจารณามีความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง ผู้บังคับการ เว้นแต่อุปกรณ์หรือยานพาหนะใดที่ระเบียบกำหนดไว้ ให้ขออนุญาตผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป ก็ให้ดำเนินการตามระเบียบนั้น

ให้ผู้บังคับการพิจารณาบท (Script) และเนื้อหาในการอนุญาต โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและภาพลักษณ์ที่ดีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นสำคัญ

เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว หัวหน้าหน่วยงานที่ได้รับการร้องขอเป็นผู้ดูแลสถานที่ อุปกรณ์และยานพาหนะของทางราชการมิให้เกิดความเสียหาย

ข้อ ๔ การกำกับดูแลและควบคุมการปฏิบัติ

๔.๑ ให้สำนักงานจเรตำรวจ กองสารนิเทศ และผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานระดับกองบัญชาการและกองบังคับการกำกับดูแลและควบคุม หากพบการกระทำที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าวและให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน การอนุญาตให้ใช้สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์หรือยานพาหนะของทางราชการ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ อันอาจก่อให้เกิดความเสียหาย แจ้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นยกเลิกการกระทำดังกล่าว หรืออาจจะมีข้อเสนอแนะในทางที่เหมาะสมด้วยก็ได้

๔.๒ ให้โฆษกหรือผู้ได้รับมอบหมายของทุกหน่วยงานร่วมกำกับดูแลและควบคุมการให้ข่าว การแถลงข่าวและการให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชนของข้าราชการตำรวจในสังกัดอีกทางหนึ่ง เพื่อให้เกิดความรอบคอบไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๔.๓ ให้ทุกหน่วยงานพิจารณาตรวจสอบรายละเอียดและเนื้อหาในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ทั้งก่อนและหลังการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ก่อนนำออกเผยแพร่ ให้มีความเหมาะสมและเกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๐ การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชนและการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๖)

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐-๒๒๐๕-๓๑๑๖

ที่ ๐๐๐๗.๒๑/๑๐๒๑๒ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๗

เรื่อง กำชับแนวทางการปฏิบัติกรณีเกิดเหตุที่มีข้าราชการตำรวจเกี่ยวข้อง

---

จตช., รอง ผบ.ตร., ที่ปรึกษากฎหมาย (สบ ๑๑), ผู้ช่วย ผบ.ตร.

ผบช., ผบก., หรือ ตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ด้วยในปัจจุบัน มีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการกระทำที่มีข้าราชการตำรวจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง ปรากฏทางสื่อมวลชน และเป็นที่สนใจของประชาชนจำนวนมาก ทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของ ตร. โดยส่วนรวม อีกทั้งทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือศรัทธา ส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการของรัฐบาล และ ตร. ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจทุกระดับเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สร้างภาพลักษณ์ที่ดี เกิดความเชื่อถือศรัทธาจากประชาชน และสังคมยอมรับ จึงกำชับให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีมีเหตุการณ์ที่ข้าราชการตำรวจในสังกัดประพฤติปฏิบัติในลักษณะที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ตลอดจนแบบแผนธรรมเนียม และสื่อมวลชนเสนอข่าวพาดพิงอันจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของ ตร.

๑.๑ ให้ ผบก. ผู้รับผิดชอบ รีบดำเนินการรวบรวมรายละเอียด และตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยด่วนที่สุด เพื่อดำเนินการทั้งด้านคดีอาญา วินัย ความเสียหายทางแพ่ง และการชี้แจงต่อสื่อมวลชน รวมทั้งรายงานเหตุให้ ผบช., ผู้ช่วย ผบ.ตร., รอง ผบ.ตร. ที่รับผิดชอบ และ ผบ.ตร. ทราบทางโทรศัพท์และโทรสารโดยเร็วที่สุด

๑.๒ ผู้บังคับบัญชาระดับ บช. ต้องเข้าไปควบคุม กำกับดูแล โดยใกล้ชิด และเมื่อเห็นสมควรก็ให้พิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาในทันที แล้วรายงานให้ ผู้ช่วย ผบ.ตร. และ รอง ผบ.ตร. ที่รับผิดชอบทราบทุกระยะ

๑.๓ ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือ รอง ผบ.ตร. ที่รับผิดชอบ กำกับดูแล ติดตามความคืบหน้า และเมื่อมีเหตุอันสมควรก็ให้พิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหากรณีดังกล่าวในนาม ตร. ทันที และรายงานให้ ผบ.ตร. ทราบโดยเร็ว

๑.๔ สำหรับผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๑.๒ และ ๑.๓ หากพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นต้องชี้แจงรายละเอียดต่อสื่อมวลชนเพิ่มเติม หรือเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันก็ให้ดำเนินการได้ทันที

๒. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องควบคุมกำกับดูแลความประพฤติ และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาต่อประชาชนอย่างมีคุณธรรม ยึดถือจรรยาบรรณของพนักงานสอบสวนและคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวหน้าสถานีตำรวจจะต้องควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจทุกฝ่าย ทุกระดับในสถานีตำรวจอย่างใกล้ชิด

๓. การดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน และการพิสูจน์หลักฐานให้ยึดถือปฏิบัติตามหลักนิติวิทยาศาสตร์เป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถชี้แจงเหตุผลในการปฏิบัติงานให้กับประชาชน และองค์การอิสระได้อย่างชัดเจน

๔. การให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ หรือแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน ให้ทุกหน่วยพึงระมัดระวังการให้ข้อคิดในเชิงวิพากษ์ วิจารณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ยังไม่เป็นข้อยุติ อันอาจเกิดผลเสียหายต่อการปฏิบัติงานได้ จึงให้ยึดถือปฏิบัติตามหนังสือสั่งการ ตร. ด่วนมาก ที่ ๐๐๒๕.๔๓/๖๔๘ ลง ๒๖ ม.ค. ๒๕๔๓ เรื่อง กำหนดแนวทางการชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีสื่อมวลชนเสนอข่าวพาดพิง และหนังสือสั่งการ ตร. ที่ ๐๐๒๕.๔๗/๔๙๘๖ ลง ๑๙ ก.ย.๒๕๔๕ เรื่อง กำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับ การให้สัมภาษณ์ หรือแพร่ภาพต่อสื่อมวลชนอย่างเคร่งครัด

๕. การพิจารณาดำเนินการทางวินัย

๕.๑ กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชา ดำเนินการไปตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย และตามคำสั่ง ตร.ที่ ๑๒๓๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๒๕๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจด้วย

๕.๒ กรณีที่ข้าราชการตำรวจถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญา ซึ่งมิได้มีผลสืบเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต หรือถูกกล่าวหา หากผลการสืบสวนข้อเท็จจริงปรากฏพยานหลักฐานชัดเจน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการทางอาญา และทางวินัยโดยด่วน พร้อมกับใช้มาตรการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามแนวทางที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๕ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

๕.๓ หากเป็นกรณีการปฏิบัติหน้าที่ แต่กระทำโดยพลาด หรือเป็นเหตุสุดวิสัย ให้ผู้บังคับบัญชาเลือกใช้มาตรการทางการปกครองตามความเหมาะสม เช่น สั่งให้ไปช่วยราชการในตำแหน่งอื่นที่เหมาะสม ประจำส่วนราชการ หรือสำรองราชการ

๖. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับสร้างความเข้าใจ ปรับปรุงบทบาท และจิตสำนึกของข้าราชการตำรวจให้มีทัศนคติและจิตวิญญาณ ในการให้บริการประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส ตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และยึดมั่นในอุดมคติตำรวจ (จริยธรรม, คุณธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต) โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen Center) ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๗. เมื่อมีคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ เหตุการณ์ หรือคดีที่สำคัญ หรือเป็นที่สนใจของประชาชนโดยทั่วไป ที่ต้องรายงานด่วนเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบให้หัวหน้าสถานีตำรวจเข้าไปควบคุมกำกับดูแล ตามอำนาจหน้าที่โดยเร็วที่สุด และให้ผู้บังคับบัญชาระดับ ผบก., ผบช., ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือ รอง ผบ.ตร. เข้าไปกำกับดูแลและดำเนินการในลักษณะเดียวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการกระทำที่มีข้าราชการตำรวจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

๘. ให้เป็นความรับผิดชอบของ ผบช. แต่ละ บช./ภ. ที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนัยหนังสือนี้อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ หรือแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน ตามข้อ ๔ ทั้งนี้โดยให้ รอง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร. ที่รับผิดชอบ และ จตร. เป็นผู้กำกับดูแลและติดตามตรวจสอบการดำเนินการโดยใกล้ชิด เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

จึงแจ้งมาเพื่อถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. โกวิท วัฒนะ
(โกวิท วัฒนะ)
ผบ.ตร.

**หมายเหตุ** ความใน ๔. ถูกยกเลิกโดยคำสั่ง ตร.ที่ ๘๕๕/๒๕๔๘ ลง ๑๖ พ.ย. ๔๘

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร.๐-๒๒๕๒-๔๓๘๘

ที่ ๐๐๐๔.๕/๖๒๓ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ข้าราชการตำรวจเรียกเก็บเงินค่าตู้จุดตรวจ (ตู้แดง)

---

เรียน ผบ.ตร. (ผ่าน ผบก.วน.)

ด้วยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ทำการไต่สวนกรณีข้าราชการตำรวจที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบตู้จุดตรวจ (ตู้แดง) ในเขตท้องที่ของสถานีตำรวจ และในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเรียกเก็บเงินค่าตู้จุดตรวจ (ตู้แดง) เป็นรายเดือน แล้ววินิจฉัยว่า การกระทำดังกล่าว เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ และมาตรา ๙๘ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ประกอบกับ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ มาตรา ๔๕ และ พ.ร.บ.ว่าด้วยวินัยตำรวจ พ.ศ.๒๔๗๗ มาตรา ๕ (๑๒) และเป็นความผิดทางอาญาในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ แล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษไล่ข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดออกจากราชการ สำหรับความผิดทางอาญาได้ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดดำเนินคดี

อ.ก.ตร.อุทธรณ์ ทำการแทน ก.ตร. ได้พิจารณาอุทธรณ์ของข้าราชการตำรวจดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ แล้วมีมติตั้งข้อสังเกตให้ ตร. นำเรื่องนี้ เวียนแจ้งให้ข้าราชการตำรวจทราบโดยทั่วกัน เพื่อจะได้พึงสังวรณ์ในการประพฤติปฏิบัติตน ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

พล.ต.ต. เอก อังสนานนท์

( เอก อังสนานนท์ )

ผู้ช่วย ลข.ก.ตร.(๑)ปฏิบัติหน้าที่แทน

ลข.ก.ตร.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตำรวจ ( กองคดี โทร.๒๕๑๑๐๘๗ )

ที่ ๐๖๐๓.๔๔/๑๐๒๐๑ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติในการพิจารณาลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจ

---

ผบช., ผบก. และ ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าทุกหน่วยงาน

ด้วย ตร.พิจารณาเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติกรณีข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัยตำรวจด้วยการหลีกเลี่ยงหรือละเลยไม่ปฏิบัติการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเหนือตนที่ชอบด้วยกฎหมาย โดยเฉพาะในเรื่องของการละเลยหรือขาดปฏิบัติหน้าที่ราชการ กรณีไม่ร่วมเข้าแผนต่างๆ โดยไม่มีเหตุอันสมควร เช่น แผนการกวาดล้างและปิดล้อมหมู่บ้านเพื่อการป้องกันปราบปรามและหรือเพื่อการค้นหาตัวผู้กระทำความผิดหรืออาชญากร แผนการถวายอารักขาให้ความคุ้มครองปลอดภัยแก่องค์รัชทายาท บุคคลสำคัญ แผนการปฏิบัติเฉพาะเรื่องเฉพาะราว หรือเฉพาะกิจในทางราชการ เป็นต้น ซึ่งตามแผนดังกล่าวผู้บังคับบัญชาได้กำหนดตัวบุคคลและได้มอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้แล้ว แต่ข้าราชการตำรวจผู้ที่จะต้องเข้าร่วมปฏิบัติมิได้เข้าร่วมโดยหลีกเลี่ยงหรือละเลยหรือขาดราชการไปโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อันอาจเกิดความเสียหายต่อทางราชการได้

ตร.จึงกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาทัณฑ์ทางวินัยข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดในกรณีทำนองดังกล่าวเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงทัณฑ์อย่างน้อยให้กักขัง ๓๐ วัน (สามสิบวัน) ทั้งนี้ เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดและให้ชี้แจงทำความเข้าใจกับข้าราชการตำรวจในสังกัดทราบแนวทางดังกล่าวต่อไปด้วย

พล.ต.ท. สนอง วัฒนวรางกูร

(สนอง วัฒนวรางกูร)

ผู้ช่วย อ.ตร.ปรท.อ.ตร.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สง.รรท.ผบ.ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๗๒๔

ที่ ๐๐๐๑(สิ)/๒๓๖๓ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับรถที่จอดไว้ตามสถานีตำรวจและหน่วยงานต่าง ๆ ของ ตร.

---

รอง ผบ.ตร., จตช., ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ด้วยยังปรากฏพบว่ามีรถคดีอุบัติเหตุ, รถที่เจ้าหน้าที่ตำรวจยึดไว้เป็นของกลางหรือยึดไว้ตรวจสอบจอดอยู่ในสถานีตำรวจจำนวนมาก และพบรถของทางราชการที่ชำรุดหรือรถส่วนตัวของข้าราชการตำรวจจอดทิ้งไว้ตามหน่วยงานต่าง ๆ ของ ตร. ในลักษณะไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย อีกทั้งการจอดรถดังกล่าวเป็นการจอดทิ้งไว้เป็นเวลานานทำให้ไม่มีสถานที่จอดรถสำหรับประชาชนที่มาติดต่อราชการถือว่าเป็นการไม่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน สำหรับสถานีตำรวจ นั้น เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการเก็บรักษาอาจจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น ด้วย

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในบริเวณสถานีตำรวจและที่ทำการทุกหน่วยใน ตร. จึงให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ให้หัวหน้าสถานีดำเนินการดังนี้

๑.๑ แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบรถที่ยึดไว้ แล้วเร่งรัดให้มีการตรวจสอบ, คืนหรือจำหน่ายโดยเร็ว โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๕ บทที่ ๘ เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลาง แล้วจัดทำบัญชีรถแต่ละประเภท พร้อมขั้นตอนและผลการดำเนินการไว้เพื่อให้ตรวจสอบได้ดังนี้

๑.๑.๑ รถที่ยึดไว้เพื่อตรวจสอบ

๑.๑.๒ รถที่ยึดไว้เพื่อตรวจสภาพในคดีอุบัติเหตุจราจร

๑.๑.๓ รถที่ยึดไว้เป็นของกลางคดีอาญาต่าง ๆ

๑.๒ ให้จัดหาสถานที่สำหรับเก็บรักษารถตามข้อ ๑.๑ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย หากสถานที่จัดเก็บไม่เพียงพอให้ปฏิบัติตาม ป.ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๕ บทที่ ๑ ข้อ ๔๑๘(๑๑) วรรคสอง

๑.๓ ให้จัดที่จอดรถให้เป็นระเบียบเรียบร้อยโดยที่จอดรถของผู้มาติดต่อราชการควรอยู่ในบริเวณที่สะดวกที่สุดเป็นอันดับแรก ส่วนที่จอดรถของทางราชการและรถส่วนตัวให้เป็นอันดับรองลงไป

๑.๔ รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของที่จอดรถและสภาพของรถ ห้ามจอดรถส่วนตัวหรือรถของทางราชการไว้เป็นเวลานาน รถของทางราชการที่เก่า, ชำรุดใช้การไม่ได้ให้จัดการซ่อมแซมหรือส่งคืนแล้วขอรับการสนับสนุนรถยนต์ใหม่จาก ตร. ต่อไป

๒. หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถานีตำรวจ หากงานในหน้าที่มีรถยึดไว้ตรวจสอบหรือยึดไว้ไม่ว่ากรณีใด ๆ ก็ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๑.๑ ตามประเภทของงานในหน้าที่และให้ถือปฏิบัติเรื่องสถานที่จอดรถตามข้อ ๑.๒, ๑.๓ และ ๑.๔

๓. ให้ บก.น., ภ.จว. ติดตามตรวจสอบการดำเนินการของสถานีตำรวจตามข้อ ๑ ให้สัมฤทธิ์ผลโดยเร็ว หากพบว่าสถานีตำรวจในปกครองมีปัญหาเรื่องสถานที่เก็บรักษาหรือเพื่อความสะดวกก็ให้พิจารณาที่เก็บรักษารถที่เป็นส่วนกลางของ บก.น. หรือ ภ.จว. เพื่อเก็บรักษารถจากสถานีตำรวจในปกครองเข้าไว้เป็นที่เดียวกัน โดยอาจจัดเช่าสถานที่เก็บรักษาของกลางตามระเบียบของทางราชการ

๔. ให้ทุก บช., บก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. และ จตร. ตรวจสอบเร่งรัดการดำเนินการและรวบรวมผลการปฏิบัติไว้เพื่อให้ตรวจสอบได้ และให้นำเรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับรถที่จอดไว้ตามสถานีตำรวจและหน่วยต่าง ๆ ของ ตร. นี้กำหนดเป็นหัวข้อในการตรวจราชการประจำปี หากพบว่าสถานีตำรวจใดหรือหน่วยงานใดไม่ดำเนินการหรือบกพร่องให้พิจารณาดำเนินการทางวินัยและทางการปกครองต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อสั่งการให้ดำเนินการในกรณีดังกล่าวโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส
( เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส )
รรท.ผบ.ตร.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๖๗๕

ที่ ๐๐๓๑.๑๗/ ว ๙๐ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง กำชับการปฏิบัติตามระเบียบ ตร.

---

ผบช.หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ตามระเบียบ ตร. ว่าด้วย การรักษาความสะอาดสถานที่ราชการและการเข้าพักอาศัยในอาคารบ้านพัก ตร. (ฉบับที่ ๒)พ.ศ.๒๕๔๓ กำหนดแนวทางให้หน่วยต่าง ๆ ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดสถานที่ราชการและบริเวณอาคารบ้านพัก ตร. นั้น

เพื่อให้บริเวณสถานที่ราชการและอาคารบ้านพักของ ตร. มีความสะอาดเรียบร้อยสง่างามและไม่เป็นการทำลายสภาพภูมิทัศน์ จึงให้หน่วยงานต่าง ๆ ถือปฏิบัติตามระเบียบ ตร. ข้างต้นโดยเคร่งครัด และกำชับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างใด ๆ ตั้งแต่อาคาร หรือสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ รวมทั้งการตัดต้นไม้ใหญ่ หากเห็นว่ากรณีใดที่ดำเนินการไปแล้วจะเกิดผลกระทบ หรือการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดและเป็นเรื่องที่ผู้บังคับบัญชาควรรับรู้หรือตัดสินใจ ก็ให้รายงานผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานทราบหรือขอรับความเห็นชอบก่อนดำเนินการ เช่น กรณีการตัดต้นไม้ใหญ่ที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของทางราชการ ก็ควรพิจารณาตัดหรือริดกิ่งตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อป้องปัดภยันตรายและทั้งควรคำนึงถึงการไม่กระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิทัศน์ด้วย

เพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ. เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส

( เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส )

รรท.ผบ.ตร.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศปก.สต.ตร. โทร. ๐-๒๖๑๙-๙๔๙๒-๓

ที่ ๐๐๕๗.๑ (ศปก.สต.ตร.)/๔๑ วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๘

เรื่อง กำชับการวางตัวเป็นกลางของข้าราชการตำรวจ

---

จตช., รอง ผบ.ตร., ที่ปรึกษากฎหมาย (สบ ๑๑) , ผู้ช่วย ผบ.ตร.

ผบช., ผบก. หรือ ตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ตามที่มี พระราชกฤษฎีกา กำหนดให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไปในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ นั้น นอกจากข้าราชการตำรวจทุกนายจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในภารกิจการรักษาความสงบการเลือกตั้ง และสนับสนุน คณะกรรมการการเลือกตั้งตามร้องขอ โดยเฉพาะการสนับสนุนในเรื่อง การป้องกันปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง ในทุกเขตเลือกตั้ง จึงเห็นได้ว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ความไว้วางใจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการป้องกันปราบปรามการทุจริต แต่ขณะเดียวกันกลับมีข้าราชการตำรวจบางนาย ประพฤติตนในลักษณะไม่เป็นกลางทางการเมือง ถูกร้องเรียนอยู่เป็นจำนวนมาก จึงขอกำชับและให้แนวทางในการวางตัวเป็นกลางทางการเมืองดังนี้

๑. ให้ข้าราชการตำรวจทุกระดับวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งอย่างเคร่งครัด ไม่ปฏิบัติการใด ๆ ทั้งในทางส่วนตัวและราชการ โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้เป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใดโดยเด็ดขาด

๒. การวางตัวเป็นกลางนั้น มิได้หมายความว่าข้าราชการตำรวจจะเพิกเฉยไม่ใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งหรือลงประชามติ แต่หมายถึง การไม่ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่หรือมีพฤติการณ์ในทางส่วนตัวเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือผู้สมัครคนใดหรือพรรคการเมืองใด โดยเฉพาะเจาะจงทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งอาจเสียความเที่ยงธรรมได้ นอกจากการไม่สนับสนุนผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใดดังกล่าวข้างต้น ในทางกลับกันจะต้องไม่กีดกันหรือกลั่นแกล้งใส่ร้ายป้ายสี ตำหนิติเตียน ทับถม หรือให้ร้ายผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดให้ได้รับความเสียหายอีกด้วย

๓. ข้าราชการตำรวจผู้ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญทางการเมือง จะต้องแยกแยะระหว่างหน้าที่การรักษาความปลอดภัย ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของตำรวจ ไม่ใช่หน้าที่ในการช่วยบุคคลดังกล่าวหาเสียง ซึ่งจะเสียความเป็นกลางทางการเมือง และสำหรับผู้ที่มีญาติหรือบุคคลใกล้ชิดเป็นผู้สมัครหรือผู้สนับสนุนผู้สมัคร ขอให้แบ่งแยกระหว่างความเป็นญาติกับความเป็นกลางทางการเมืองให้ถูกต้อง

๔. ให้ข้าราชการตำรวจทุกระดับให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนในการดำเนินการเลือกตั้ง และไปใช้สิทธิเลือกตั้งและลงประชามติให้เป็นตัวอย่างแก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งให้คำแนะนำชักชวนบุคคลผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในครอบครัว ญาติ มิตรสหาย ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยพร้อมเพรียงกัน

๕. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับสอดส่อง ดูแล ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งและการแสดงประชามติอย่างเคร่งครัด ผู้ใดละเลยให้ถือว่ากระทำผิดวินัย

๖. สำหรับมาตรการในการดำเนินการ สำหรับข้าราชการตำรวจที่วางตัวไม่เป็นกลาง ให้ดำเนินการดังนี้

๖.๑ การดำเนินการทางปกครอง เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสาร ที่พิจารณาได้ว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดมีพฤติการณ์วางตัวไม่เป็นกลางในการเลือกตั้ง

๖.๑.๑ สั่งให้เดินทางไปปฏิบัติราชการในหน่วยอื่นโดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมหรือพ้นจากเขตพื้นที่เดิม

๖.๑.๒ สั่งให้ประจำหรือสำรองราชการ

๖.๑.๓ แต่งตั้งโยกย้ายให้พ้นจากตำแหน่งเดิม

๖.๑.๔ ตั้งคณะกรรมการการสอบสวน ฐานประพฤติไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่อันจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ตามมาตรา ๑๐๑ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

๖.๒ การดำเนินการทางวินัย เมื่อปรากฏผลการสืบสวนข้อเท็จจริงชัดเจนว่า มีพฤติการณ์วางตัวไม่เป็นกลางในการเลือกตั้ง หรือเกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติราชการ ให้พิจารณาลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง แล้วแต่กรณี

๖.๓ การดำเนินการทางกฎหมาย เมื่อพบว่ามีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งหรือกฎหมายอาญา อันเกี่ยวเนื่องกับการเลือกตั้ง ให้ดำเนินคดีอาญาโดยเฉียบขาด และเร่งรัดให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการสอบสวนอย่างรวดเร็ว

เพื่อทราบและแจ้งข้าราชการตำรวจทราบทั่วกัน

พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ

(โกวิท วัฒนะ)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร ๐ ๒๒๐๕ ๒๖๘๒

ที่ ๐๐๐๖.๒/ว ๑๓๒ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ห้ามข้าราชการตำรวจเข้าร่วมชุมนุม

---

จตช., รอง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้บุคคลมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ แต่จะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิธีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้ และได้บัญญัติถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลผู้เป็นตำรวจว่ามีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายหรือกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม นั้น

เนื่องจากในปัจจุบันปรากฏมีการชุมนุมเรียกร้องในเรื่องต่างๆ อยู่โดยทั่วไป ทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดต่างๆ ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดเกี่ยวกับการชุมนุม จึงให้ผู้บังคับบัญชาชี้แจงให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดทราบถึงสิทธิและเสรีภาพตลอดจนข้อจำกัดเกี่ยวกับการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ กรณีการชุมนุมซึ่งมีลักษณะเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพที่ไม่อาจกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ หากข้าราชตำรวจเข้าร่วมชุมนุมก็จะเป็นการละเมิดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตราฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ เป็นการกระทำความผิดทางวินัย และห้ามมิให้ข้าราชการตำรวจเข้าร่วมชุมนุมหรือช่วยเหลือสนับสนุนการชุมนุมที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้น หากข้าราชการตำรวจผู้ใดฝ่าฝืนให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางปกครอง และพิจารณาดำเนินการทางวินัยไปภายในอำนาจหน้าที่อย่างเคร่งครัด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. อดุลย์ แสงสิงแก้ว

( อดุลย์ แสงสิงแก้ว )

ผบ.ตร.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๑๖๔๙

ที่ ๐๐๑๒.๖๒๑/ว ๐๒๗ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ให้กวดขันเกี่ยวกับความประพฤติและระเบียบวินัยของข้าราชการตำรวจ

---

ผบช.หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ตามคำสั่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๒๕๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจ ได้กำหนดให้ทุกหน่วยถือปฏิบัติตามมาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจไว้แล้วนั้น

เนื่องจากในการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๕ ธ.ค.๒๕๔๐ ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้ให้ข้อสังเกตเพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติแก้ไขปัญหาการประพฤติตนของข้าราชการตำรวจที่ไม่เหมาะสม เช่น เป็นผู้กระทำผิดเสียเอง หรือการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเมือง เพื่อให้ภาพพจน์ของตำรวจเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจากข้อสังเกตดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าอาจมีตำรวจบางนายประพฤติตนไม่อยู่ในกรอบระเบียบและวินัยของตำรวจ มีพฤติการณ์กระทำการเสื่อมเสียมุ่งหาประโยชน์ส่วนตน เป็นผู้กระทำผิดกฎหมายเสียเอง รวมทั้งวางตัวไม่เป็นกลางเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง พฤติการณ์ดังกล่าวแม้จะเป็นพฤติการณ์ของข้าราชการตำรวจส่วนน้อย แต่ก็ทำให้ประชาชนเสื่อมศรัทธาต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ซึ่งจะเป็นการทำลายภาพพจน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ดังนั้น เพื่อให้การประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจอยู่ในกรอบระเบียบและวินัยของข้าราชการตำรวจ เป็นที่เชื่อถือและศรัทธาต่อสาธารณชน จึงให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาตามคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๒๕๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจ จัดประชุมหรืออบรมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตักเตือน แนะนำ ปลุกจิตสำนึก หรือปลุกเร้าให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความรักอาชีพ รักหน่วย รักสถาบันตำรวจ ช่วยกันสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ส่วนรวม ปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้วางตัวเป็นกลางไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ทั้งนี้ให้ ผู้บังคับบัญชาทำบันทึกการประชุม

หรือการอบรมในแต่ละครั้งไว้เป็นหลักฐาน ให้พร้อมที่จะรับการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปด้วย และในการตรวจราชการให้ จต. สุ่มตรวจด้วยว่าได้มีการปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างเคร่งครัดหรือไม่

เพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.อ. ปทีป ตันประเสริฐ
( ปทีป ตันประเสริฐ )
จตช.ปรท.ผบ.ตร.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร.

ที่ ๐๐๑๑.๒/ว ๐๖๙ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง กำชับกวดขันสอดส่องดูแลพฤติกรรมข้าราชการตำรวจ

---

ผบช., ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

จากการที่บุคคลได้เข้ามารับราชการตำรวจ มีพื้นฐานทางจิตใจและอารมณ์แตกต่างกัน มีทั้งเหมาะสมและไม่เหมาะสม อยู่ร่วมกันในแต่ละหน่วยงานของ ตร. โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการตำรวจผู้มีหน้าที่ต้องบังคับใช้กฎหมายและมีอาวุธปืนเป็นเครื่องมือปฏิบัติงาน ประกอบกับการปฏิบัติหน้าที่ต้องเผชิญกับสภาวะกดดันต่าง ๆ อาจจะก่อเหตุร้ายจนต้องถูกดำเนินคดีอาญาและดำเนินการทางวินัย ดังที่เคยปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชนว่าข้าราชการตำรวจใช้อาวุธปืนก่อเหตุยิงผู้อื่นหรือข้าราชการตำรวจด้วยกันบนสถานีตำรวจ

ด้วยความห่วงใยข้าราชการตำรวจทุกนาย เพื่อป้องกันเหตุร้ายและป้องกันการกระทำผิดวินัยอันเป็นสิ่งไม่พึงประสงค์ของผู้บังคับบัญชา จึงกำชับผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นกวดขันสอดส่องดูแลพฤติกรรมผู้ใต้บังคับบัญชารายใดต้องสงสัยอาจเป็นโรคหรืออาการทางระบบจิตประสาท ให้รีบดำเนินการส่งแพทย์ตรวจรักษาทันที หากปล่อยปละละเลยไม่ใส่ใจจนเกิดเหตุร้ายขึ้นจะถือเป็นความบกพร่อง

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ. ปทีป ตันประเสริฐ
( ปทีป ตันประเสริฐ )
จตช.ปรท.ผบ.ตร.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐-๒๒๕๑-๑๐๘๕

ที่ ตช ๐๐๐๖.๔๗/๑๓๕ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๗

เรื่อง แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณพับไป

---

ผบช. และ ผบก.หน่วยขึ้นตรงต่อ ตร.หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย ตร. มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ๐๐๐๗.๑๕๒/๑๗๖๘๒ ลง ๑๑ พ.ย.๔๕ แจ้งแนวทาง การบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๖ ให้ทุกหน่วยงานทราบและถือปฏิบัติซึ่งในข้อ ๗ การพิจารณางบประมาณที่พับไป กรณีหน่วยที่ได้รับจัดสรรหรือโอนงบประมาณรายจ่าย ในงบลงทุน เพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้วไม่สามารถดำเนินการได้ตามระเบียบจนเป็นเหตุให้งบประมาณนั้นพับไป ให้ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงถึงสาเหตุแห่งการพับไปของงบประมาณนั้น หากปรากฏว่าเกิดจากความบกพร่องล่าช้าหรือเหตุอื่นใดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้พิจารณาทัณฑ์ทางวินัยแก่ผู้เกี่ยวข้องตามระเบียบ

ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาทัณฑ์ (โทษ) ทางวินัยในเรื่องดังกล่าวเป็นบรรทัดฐานเดียวกันจึงกำหนดการลงทัณฑ์ (โทษ) ทางวินัยให้ถือปฏิบัติ กรณีเจ้าหน้าที่ผู้ใดมีหน้าที่จัดการหรือรับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้าง ครุภัณฑ์ ที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้าง แต่ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบจนเป็นเหตุให้งบประมาณพับไป ภายใต้หลักเกณฑ์ดังนี้

๑. ถ้าการกระทำเป็นการปฏิบัติโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย หรือประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ หรืออะเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยเจตนาทุจริต อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษปลดออกจากราชการ หรือ ไล่ออกจากราชการแล้วแต่กรณี

๒. ถ้าการกระทำเป็นการปฏิบัติหน้าที่บกพร่องทำให้ราชการเสียหายแต่ไม่ร้ายแรงถือเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ลงทัณฑ์ (โทษ) อย่างต่ำกักยาม

๓. ถ้าการกระทำไม่เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหาย ให้ลงทัณฑ์ (โทษ ) ภาคทัณฑ์

ทั้งนี้ ให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ. สุนทร ข้ายขวัญ

(สุนทร ข้ายขวัญ)

รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐-๒๒๐๕-๒๓๗๔

ที่ ตช ๐๐๐๖.๒/๑๐๑๔ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ห้ามข้าราชการตำรวจปล่อยเงินกู้นอกระบบ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องคุ้มครองผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบ

---

รอง ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยรัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากหนี้เงินกู้นอกระบบอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ที่ปล่อยเงินกู้นอกระบบซึ่งมีทั้งบุคคล กลุ่มบุคคล ที่มีการกระทำเป็นเครือข่ายในลักษณะที่เป็นภัยต่อสังคม ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยได้เรียกดอกเบี้ยสูงเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด และติดตามทวงหนี้ด้วยวิธีการข่มขู่ คุกคาม ทำร้ายร่างกาย และทำลายทรัพย์สินของผู้กู้ อันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เอารัดเอาเปรียบประชาชนผู้เดือดร้อน จึงเป็นการไม่สมควรอย่างยิ่งที่ข้าราชการตำรวจซึ่งมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองจะแสวงหาประโยชน์ด้วยวิธีการดังกล่าว

ฉะนั้น จึงห้ามข้าราชการตำรวจปล่อยเงินกู้นอกระบบ หรือเข้าไปเกี่ยวข้อง คุ้มครอง หรือทวงหนี้ให้แก่ผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบ หรือกระทำการใด ๆ ในลักษณะดังกล่าวซึ่งมีมูลเป็นความผิดทางอาญาตามกฎหมาย หากถูกตรวจสอบพบต้องถูกดำเนินการทั้งทางกฎหมายและทางวินัยอย่างเด็ดขาดทุกกรณีไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและขอให้แจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. ปทีป ตันประเสริฐ

(ปทีป ตันประเสริฐ)

รรท.ผบ.ตร.

ที่ นร (กาพ) ๑๓๐๕/ว๘๕๐๙

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๔๔

เรื่อง การพิจารณาโทษกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เรียน

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๐๔/ว ๓๖๘๑ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งให้ทราบว่า นายกรัฐมนตรีขอให้กำชับให้ส่วนราชการต่าง ๆ ที่จะดำเนินการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการซื้อ การจ้าง (Pre Qualification) และการกำหนดรายละเอียดคุณสมบัติของผู้เข้าประกวดราคา รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของที่จะซื้อหรืองานที่จะจ้างในลักษณะที่เป็นการเปิดกว้าง โปร่งใส ไม่กำหนดเกินความจำเป็นซึ่งมีผลทำให้ผู้มีสิทธิเข้าแข่งราคาได้น้อยรายและเกิดช่องทางของการสมยอมในการเสนอราคาได้ง่าย การประกาศเชิญชวนในการประกวดราคาจะต้องกว้างขวาง เปิดเผย แพร่หลายเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้แล้ว หากมีการฝ่าฝืนให้ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ดังความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงจากการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่ามีส่วนราชการบางแห่งได้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยเจ้าหน้าที่ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เรื่องการส่งประกาศประกวดราคา แล้วเห็นว่า เป็นข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการสมควรว่ากล่าวตักเตือน โดยมิได้ถือปฏิบัติหรือดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ประกอบกับในปัจจุบันยังมีการกระทำในลักษณะที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ เกี่ยวกับกรณีการปิดหรือส่งประกาศประกวดราคา ดังนั้น เพื่อให้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นไปอย่างเคร่งครัดจึงสมควรที่จะได้มีการพิจารณาโทษผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนข้อกำหนดที่ว่านี้ให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าว

สำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอเรียนชี้แจงความเข้าใจให้ส่วนราชการต่าง ๆ ถือปฏิบัติตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีในการพิจารณาลงโทษผู้ฝ่าฝืนไม่ดำเนินการประกาศเชิญชวนการประกวดราคาให้กว้างขวาง เปิดเผย

แพร่หลายเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ ซึ่งมีหลักการให้ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) รองพล เจริญพันธุ์

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ปฏิบัติราชการแทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๔๑๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๙๘๙๖